

Program studiów

Wydział:	Instytut Filologii Polskiej
Kierunek:	biolingwistyka z komunikacją kliniczną
Poziom studiów:	II stopnia
Forma studiów:	studia stacjonarne
Rok akademicki:	2026/27

Spis treści

Charakterystyka kierunku	3
Wskaźniki	6
Kierunkowe efekty uczenia się	8
Matryca pokrycia efektów (kierunkowe i standard kształcenia)	10
Plan studiów	15
Treści programowe	20
Sylabusy - strona tytułowa	51
Sylabusy	52

Charakterystyka kierunku

Informacje podstawowe

Nazwa wydziału:	Instytut Filologii Polskiej
Nazwa kierunku:	biolingwistyka z komunikacją kliniczną
Poziom:	II stopnia
Profil:	ogólnoakademicki
Forma:	studia stacjonarne
Język studiów:	polski
Klasyfikacja ISCED:	0239

Dziedzina/-y nauki, do której/-ych przyporządkowany jest kierunek studiów

Dziedzina nauk humanistycznych, Dziedzina nauk społecznych, Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu

Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się

Językoznawstwo	60%
Nauki o komunikacji społecznej i mediach	10%
Psychologia	10%
Literaturoznawstwo	10%
Nauki medyczne	10%

Charakterystyka kierunku

Warunki przyjęcia na studia

Ukończone studia licencjackie lub magisterskie z dziedziny nauk humanistycznych, nauk medycznych i nauk o zdrowiu, nauk społecznych, nauk o rodzinie, nauk teologicznych, nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk dziedziny sztuki. Komisja rekrutacyjna bierze pod uwagę ocenę z dyplomu oraz – w przypadku uzyskania takich samych wyników – średnią arytmetyczną ocen ze studiów.

Sylwetka absolwenta

Absolwent studiów magisterskich na kierunku biolingwistyka z komunikacją kliniczną jest przygotowany do wykonywania: 1. działań zawodowych z obszaru lingwistyki stosowanej zajmującej się opisem, analizą i zastosowaniem teorii lingwistycznych w dziedzinie biologicznych uwarunkowań zdolności językowej, czyli biolingwistyki; 2. obowiązków zawodowych przynależnych specjalście z zakresu komunikacji klinicznej i medycznej. Jego kompetencje i sprawności zawodowe pozwalają wykorzystywać pogłębioną wiedzę z zakresu biolingwistyki i komunikacji klinicznej do deskrypcji, analizy i interpretacji wszystkich zjawisk językowych w tzw. normie rozwojowej oraz problemów komunikacyjnych pacjenta chorego, dotkniętego zaburzeniami rozwojowymi i trudnościami zdrowotnymi tudzież do niwelowania ich skutków poprzez oddziaływanie różnorodnymi strategiami retorycznymi, argumentacyjnymi, perswazyjnymi, mediacyjnymi tudzież werbalnymi i pozawerbalnymi technikami terapeutycznymi. Jest świadom uwarunkowań i specyfiki komunikacji z osobą chorą i cierpiącą, rozumie znaczenie postawy współczującej w tego rodzaju interakcji. Wie, jakie zachowania językowe są motywujące do podejmowania terapii i wspierające na etapie jej realizowania. Rozumie, jakie są neurogenne, audiogenne, lingwistyczne i psychologiczne determinanty rozwoju i zaburzeń mowy, szczególnie u pacjentów chorych. Posiada umiejętności prowadzenia badań naukowych w ramach wymienionych dyscyplin, budowania i oceny wartości argumentów. Orientuje się w szerokim zakresie problematyki dyscyplin szczegółowych, dzięki czemu potrafi rozpoznać charakter problemów badawczych i przyporządkować je do odpowiedniej dziedziny. Dąży do pogłębienia wiedzy w wybranych dziedzinach i dyscyplinach nauki, z których czerpie biolingwistyka i komunikacja kliniczna. Rozumie hipotetyczny charakter wiedzy empirycznej i jest gotów na zmianę przekonań w świetle nowych faktów i teorii. Rozpoznaje i uznaje odpowiedzialność etyczną i prawną wiążącą się z pracą zawodową i naukową, w szczególności w związku z

badaniami prowadzonymi na istotach ludzkich. Dysponując wiedzą z zakresu składowych biolingwistyki, potrafi myśleć dokładnie, celowo i krytycznie z wystarczającą dozą wiedzy z dziedziny etyki, przez co jest odpowiedzialny i rozumie potrzebę działania zgodnie z obowiązującymi standardami moralnymi. Potrafi pracować zespołowo oraz przyjmować role wiodące. Ma dobrą orientację we współczesnym świecie, w centrum którego lokuje się człowiek dotknięty chorobami/zaburzeniami, ale także świadomość znaczenia tradycji w rozpoznawaniu aktualnych problemów lingwistycznych, klinicznych, komunikacyjnych, terapeutycznych. Rozumie specyfikę i konsekwencje emocjonalnych obciążeń, towarzyszących pracy z osobami cierpiącymi. Jest świadomy problematyki wypalenia zawodowego, zna podstawowe narzędzia pomagające się przed nim chronić. Zna specjalistyczną terminologię z zakresu biolingwistyki, komunikacji klinicznej i innych lingwistik stosowanych spokrewnionych z biolingwistką, tj. neurolingwistyki, psycholingwistyki, lingwistyki klinicznej, ontolingwistyki, gerontolingwistyki, gramatyki umysłu. Jest w pełni przygotowany do współtworzenia dyskursu naukowego z zakresu biolingwistyki. Absolwent studiów magisterskich z zakresu biolingwistyki i komunikacji klinicznej zna język obcy na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Może podjąć dalsze kształcenie w Szkole Doktorskiej i / lub na studiach podyplomowych.

Uzyskiwane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe

Absolwent kierunku biolingwistyka z komunikacją kliniczną, posiadając gruntowną wiedzę z zakresu biologicznych determinant zaburzeń mowy (neuro- i audiogennych) oraz komunikacyjnych strategii niwelowania ich skutków, może wykonywać obowiązki zawodowe biolingwisty oraz specjalisty od komunikacji klinicznej i medycznej. W szczególności dotyczące deskrypcji problemów komunikacyjnych, ich analizowania, interpretowania. Posiadane sprawności z zakresu komunikacji klinicznej umożliwiają mu efektywne włączanie się w proces zbierania danych od pacjentów, w zakresie wspomagania wywiadu anamnestycznego, ich opracowywania, przede wszystkim sprzyjającego wdrażaniu strategii terapeutycznych służących poprawie dobrostanu pacjenta, m.in. poprzez zrozumienie jego problemów i próby ich rozwiązania z wykorzystaniem instrumentarium komunikacji klinicznej. Posiadając wiedzę i sprawności transdyscyplinarne z zakresu biolingwistyki i lingwistycznych subdyscyplin pokrewnych, tj. neurolingwistyki, psycholingwistyki, lingwistyki klinicznej, ontolingwistyki, gerontolingwistyki, gramatyki umysłu oraz z zakresu komunikacji klinicznej i medycznej, może podejmować zatrudnienie w szpitalach, przychodniach opieki zdrowotnej, sanatoriach, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, centrach terapeutycznych czy też jednostkach naukowo-badawczych, tu: centrach, laboratoriach zajmujących się tworzeniem korpusów mowy i tekstów, dostępem, interpretacją, rozumieniem informacji, rozpoznawaniem mowy, przetwarzaniem mowy. Ponadto może być zatrudniony jako ekspert ds. problemów językowych i komunikacyjnych w publicznych/prywatnych instytucjach edukacyjnych, fundacjach, stowarzyszeniach, służbach społecznych, wydawnictwach, instytucjach szkoleniowych i firmach z branży technologii medycznych i edukacyjnych. Jest przygotowany do współpracy z lekarzami, lingwistami klinicznymi, logopedami, neurologopedami, surdologopedami, gerontologopedami, logopedami paliatywnymi, terapeutami, pielęgniarkami, ratownikami medycznymi, nauczycielami oraz naukowcami badającymi zależność mózg-mowa, umysł-mowa, słuch-mowa

Powiązanie kierunku z misją i strategią Uczelni

Bezpośrednią motywacją do utworzenia studiów magisterskich na kierunku biolingwistyka z komunikacją kliniczną stanowi dążenie, ale i konieczność wykształcenia w pełni kompetentnych i najlepiej wykwalifikowanych specjalistów z obszaru biolingwistyki i komunikacji klinicznej. Studia magisterskie biolingwistyka z komunikacją kliniczną charakteryzują się transdyscyplinarnym, ujednoliconym, homogenicznym ujęciem treści z zakresu: fizjologii i patologii mowy, mózgowych determinant rozwoju i zaburzeń mowy, audiogennych uwarunkowań rozwoju i zaburzeń mowy, zasad skutecznej komunikacji, teorii i praktyki argumentacyjnej, perswazji, manipulacji, mediacji, procesów komunikacyjnych zachodzących w dyskursie terapeutycznym, analizy, deskrypcji i interpretacji faktów językowych notowanych u pacjentów, interpretacji tekstów zaburzonych oraz wyników badań empirycznych, retoryki stosowanej oraz podstawowych błędów argumentacyjnych i manipulacyjnych nadużyć, procesów komunikacyjnych motywujących ludzi do podejmowania zmian i wspierających w procesie ich realizowania, dyskursu kliniczno-terapeutycznego, specyfiki komunikacji z osobą cierpiącą oraz z osobą będącą w procesie terapii, technik redukcji stresu i relaksacji, werbalnych i niewerbalnych technik komunikacyjnych, wspierania dobrostanu pacjenta oraz dobrostanu własnego, co pozwoli absolwentom sprawnie poruszać się w obszarze biolingwistyki i lingwistyki klinicznej. Wynika to z faktu, iż zakres lingwistyki klinicznej wyznaczają treści organizowane terminem „biolingwistyka” oraz terminem „komunikacja kliniczna”, w skład której wchodzi: komunikacja medyczna z komunikacją terapeutyczną. Założenia powyższe są zgodne z misją UKEN w Krakowie, który kształci nowoczesne kadry dla gospodarki opartej na wiedzy, wyznacza trendy dynamicznie zmieniającego się rynku oraz kierunki rozwoju systemu edukacji w Polsce i prowadzi interdyscyplinarne badania naukowe wspierające rozwój naukowy oraz aktywnie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Absolwent studiów, wysoko wykwalifikowany i wyposażony w najnowszą wiedzę z zakresu dynamicznie rozwijającej się subdyscypliny z pogranicza lingwistyki stosowanej i medycyny, zaliczać będzie się do awangardy pracowników integrujących treści najbardziej współczesnego dyskursu naukowego (bio- i neuronauki, lingwistyki stosowanej) z realnymi potrzebami pacjentów i osób udzielających im pomocy, szczególnie w zakresie skutecznej komunikacji. Proponowany kierunek wprost wpisuje się w wizję Uczelni jako wiodącego ośrodka akademickiego kształcącego kadry oraz wdrażającego rozwiązania programowe dla systemu edukacji w Polsce oraz uczelni prowadzącej najwyższej jakości badania naukowe.

Wynika to z m.in. faktu, iż studiów na ww. kierunku nie prowadzi żadna uczelnia w Polsce, mimo że takowe są organizowane m.in. na uniwersytetach w Groningen, Salzburgu, Bielefeld, Marburgu, Newcastle czy w National University of Malesia. W związku z powyższym spełniany jest cel strategiczny 1.2. Uczelni, dotyczący konkurencyjności absolwentów na rynku pracy. Studiów magisterskich na kierunku biolingwistyka z komunikacją kliniczną nie można prowadzić bez wykwalifikowanej kadry dydaktycznej, którą jednostka studia prowadząca, tj. Instytut Filologii Polskiej UKEN, się cechuje. Badania naukowe pracowników ją tworzących, ich umiędzynarodowienie oraz wymiar stosowany i wdrożeniowy są skorelowane z celem strategicznym 1.1. Uczelni, dotyczącym wysokiej jakości kształcenia akademickiego. Cel ten z kolei łączy się z celem strategicznym 2.1., dotyczącym doskonałości naukowej. Zważywszy na kompetencje pracowników naukowo-dydaktycznych kształcących studentów na ww. kierunku, szczególnie ich wieloletnią wiedzę praktyczną, realizowany będzie cel 2.3. rozwoju Uczelni, tj. rozwijanie współpracy naukowo-badawczej z otoczeniem społeczno-gospodarczym, np. w zakresie rozwijania ofert eksperckich usług komercyjnych. Z kolei uwzględnienie potencjalnych miejsc pracy absolwentów kierunku, tj. szpitali, przychodni opieki zdrowotnej, sanatoriów, poradni psychologiczno-pedagogicznych, centrów terapeutycznych, jednostek naukowo-badawczych, publicznych/prywatnych instytucji edukacyjnych, instytucji szkoleniowych, firm z branży technologii medycznych, pozwala powiązać treści programowe studiów efekty kształcenia z celem strategicznym 3.1., mówiącym o współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Reasumując: kierunek studiów magisterskich biolingwistyka z komunikacją kliniczną to oryginalny i potrzebny projekt edukacyjny, podparty rzetelnymi i nowoczesnymi badaniami z obszaru lingwistyki i medycyny, odpowiadający na potrzeby pacjentów, pracowników służby zdrowia i terapeutów lokujące się w przestrzeni organizowanej terminem lingwistyka kliniczna.

Wskaźniki programu

Nazwa	
Potwierdzenie – na podstawie planu studiów, że student realizuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych i/lub społecznych, którym przypisano nie mniej niż 5 punktów ECTS	0
Potwierdzenie, że dla studiów stacjonarnych co najmniej 50% liczby punktów ECTS określonej dla programu tych studiów realizowanych jest w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	55/120 (45.83%)
Potwierdzenie, że program studiów o profilu ogólnoakademickim obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, określonej dla programu tych studiów	0/120 (0%)
Potwierdzenie, że liczba punktów ECTS uzyskanych w programie studiów poprzez realizację zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest nie wyższa niż 75% ogólnej liczby punktów ECTS w programie studiów o profilu ogólnoakademickim	0/120 (0%)
Liczba godzin w programie	1370
Liczba punktów ECTS w programie	120

Efekty uczenia się

Wiedza

Absolwent/ka

Kod	Treść	PRK
K_W1	zna w zaawansowanym stopniu znaczenie lingwistyki klinicznej, jej metody i terminologię oraz najważniejsze teorie.	P7S_WG, P7S_WK
K_W10	ma wiedzę dotyczącą specyfiki komunikacji z osobą cierpiącą oraz z osobą będącą w procesie terapii.	P7S_WG, P7S_WK
K_W11	zna podstawowe techniki redukcji stresu i relaksacji. Ma wiedzę na temat różnych stylów medytacyjnych.	P7S_WG, P7S_WK
K_W12	ma podstawową wiedzę z zakresu bioetycznych i prawnych aspektów biolingwistyki i komunikacji klinicznej	P7S_WK
K_W13	posiada wiedzę z zakresu ochrony własności intelektualnej. Wie, czym jest prawo autorskie. Zna prawne i moralne konsekwencje jego naruszenia.	P7S_WK
K_W2	ma pogłębioną wiedzę na temat objętych programem studiów problemów lingwistyki, nauk medycznych i nauk o zdrowiu, nauk społecznych.	P7S_WG
K_W3	posiada rozległą i pogłębioną wiedzę z zakresu subdyscyplin tworzących lingwistykę kliniczną, w szczególności biolingwistyki i komunikacji klinicznej.	P7S_WG, P7S_WK
K_W4	posiada rozległą i pogłębioną wiedzę z zakresu fizjologii i patologii mowy.	P7S_WG
K_W5	zna mózgowe determinanty rozwoju i zaburzeń mowy.	P7S_WG
K_W6	posiada utrwaloną wiedzę z zakresu audiogennych uwarunkowań rozwoju i zaburzeń mowy.	P7S_WG
K_W7	przyswoił wiedzę filozoficzną dotyczącą procesów językowych i biologicznych człowieka.	P7S_WG, P7S_WK
K_W8	zna zasady skutecznej komunikacji, ma utrwalone wiadomości z obszaru teorii i praktyki argumentacyjnej, retoryki stosowanej oraz podstawowych błędów argumentacyjnych i manipulacyjnych nadużyć.	P7S_WG
K_W9	zna specyfikę procesów komunikacyjnych, motywujących ludzi do podejmowania zmian i wspierających w procesie ich realizowania. Rozumie ogólne założenia dyskursu kliniczno-terapeutycznego.	P7S_WG, P7S_WK

Umiejętności

Absolwent/ka

Kod	Treść	PRK
K_U1	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów badawczych, poprzez właściwy dobór źródeł i informacji, ich ocenę, krytyczną analizę, syntezę i twórczą interpretację.	P7S_UW
K_U2	potrafi wykorzystywać przyswojoną wiedzę z zakresu lingwistyki klinicznej, biolingwistyki i komunikacji klinicznej do analizy, deskrypcji i interpretacji faktów językowych notowanych u pacjentów.	P7S_UW
K_U3	potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu lingwistyki klinicznej i nauk pokrewnych, posługiwać się właściwymi metodami interpretacji tekstów zaburzonych oraz wyników badań empirycznych.	P7S_UW, P7S_UU

Kod	Treść	PRK
K_U4	potrafi samodzielnie organizować pracę osobistą i w zespole, wykazuje gotowość do zespołowego wykonywania zadań i rozwiązywania problemów w tym realizacji projektów terapeutycznych.	P7S_UW, P7S_UK, P7S_UO
K_U5	potrafi jasno i przejrzysto przedstawiać swoje stanowisko, argumentować i dyskutować w oparciu o zdobytą wiedzę i specjalistyczną terminologię z zakresu lingwistyki stosowanej, szczególnie lingwistyki klinicznej i biolingwistyki. Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych i pisemnych, wykorzystując instrumentarium komunikacji klinicznej, w języku polskim i wybranym języku obcym.	P7S_UW, P7S_UK, P7S_UO
K_U6	potrafi wykorzystywać werbalne i niewerbalne techniki komunikacyjne oraz techniki redukcji stresu (w tym podejścia medytacyjne) dla wspierania dobrostanu pacjenta oraz dobrostanu własnego.	P7S_UW, P7S_UK
K_U7	potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie minimum B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią	P7S_UK
K_U8	potrafi kierować pracą zespołów, w ramach których wykorzystuje się wiedzę i umiejętności z zakresu lingwistyki klinicznej. Współdziała z innymi członkami zespołów, w zależności od sytuacji, podejmując role wiodące. Posiada wiedzę z zakresu przedsiębiorczości.	P7S_UO

Kompetencje społeczne

Absolwent/ka

Kod	Treść	PRK
K_K1	ma świadomość konieczności uczenia się przez całe życie; ma poczucie odpowiedzialności za swój rozwój zawodowy; projektuje ścieżkę własnego rozwoju; jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz własnych umiejętności	P7S_KK, P7S_KR
K_K2	dba o precyzyjne i racjonalne formułowanie własnego stanowiska i przekonań oraz ich uzasadnienie, nieustannie monitoruje i ewoluuje własną pracę i zakres posiadanej wiedzy i umiejętności, w realizacji zadań zawodowych wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu lingwistyki klinicznej, w tym biolingwistyki, komunikacji klinicznej i dyscyplin pokrewnych.	P7S_KK, P7S_KR
K_K3	ponosi odpowiedzialność za siebie i innych ludzi, jest przekonany o konieczności stosowania się do zasad etyki zawodowej i prawa; podejmuje decyzje w sposób odpowiedzialny, jest świadom konsekwencji społecznych i zdrowotnych swoich działań.	P7S_KO, P7S_KR

Matryca pokrycia efektów uczenia się - wersja rozszerzona

2026/27/S/M/FP/BLK/all

Przedmiot	Specjalność	Obligatoryjność	Semestr	Efekty
Moduł science		F	1s	K_W13, K_W7, K_U1, K_U7, K_K1, K_K3,
Język angielski B2+		F	1s	K_W8, K_W9, K_U5, K_U7, K_K1, K_K2, K_K3,
Wprowadzenie do biolingwistyki i komunikacji klinicznej (niewypełniony)		O	1s	
Lingwistyczne podstawy komunikacji		O	1s	K_W1, K_W2, K_W3, K_W8, K_W9, K_U1, K_U2, K_U3, K_U8, K_K1, K_K2,
Semantyka i pragmatyka językoznawcza		O	1s	K_W8, K_U1, K_K1, K_K2,
Fizjologia mowy - wprowadzenie		O	1s	K_W1, K_W2, K_W4, K_U1, K_U2, K_U3, K_U5, K_K1, K_K3,
Psycholingwistyka		O	1s	K_W1, K_W2, K_W3, K_W5, K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5, K_K1, K_K2, K_K3,
Socjolingwistyka		O	1s	K_W2, K_W3, K_W8, K_W9, K_U1, K_U2, K_U5, K_K1, K_K3,
Aksjolingwistyka z elementami filozofii języka		O	1s	K_W2, K_W7, K_U1, K_U5, K_K1, K_K3,
Tanatolingwistyka z elementami filozofii śmierci		O	1s	K_W1, K_W12, K_W2, K_W3, K_W7, K_U1, K_U2, K_U3, K_U5, K_K1, K_K2, K_K3,
Ontolingwistyka		O	1s	K_W1, K_W2, K_W3, K_W5, K_W7, K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5, K_U8, K_K1, K_K3,
Podstawy komunikacji z pacjentem - wprowadzenie		O	1s	K_W1, K_W10, K_W2, K_W3, K_W8, K_W9, K_U1, K_U2, K_U4, K_U6, K_K1, K_K2, K_K3,
Ochrona własności intelektualnej		O	1s	
Szkolenie biblioteczne		O	1s	
Szkolenie BHK		O	1s	
Biolingwistyka jako lingwistyka stosowana		O	2s	K_W1, K_W2, K_W3, K_W7, K_U1, K_U2, K_U3, K_U5, K_K1, K_K2, K_K3,
Neurofizjologia mowy		O	2s	K_W2, K_W3, K_W4, K_W5, K_U1, K_U2, K_U3, K_K1, K_K2, K_K3,

Przedmiot	Specjalność	Obligatoryjność	Semestr	Efekty
Patoneurolingwistyka		O	2s	K_W1, K_W2, K_W3, K_W4, K_W5, K_U1, K_U2, K_U3, K_U5, K_K1, K_K2, K_K3,
Audiofizjologia mowy		O	2s	K_W1, K_W2, K_W3, K_W5, K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5, K_K1, K_K2, K_K3,
Audiogenne determinanty rozwoju i zaburzeń komunikacji językowej		O	2s	K_W1, K_W2, K_W3, K_W4, K_W5, K_W6, K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5, K_K1, K_K2, K_K3,
Diagnoza trudności w komunikowaniu się		O	2s	K_W1, K_W2, K_W4, K_W5, K_W6, K_U1, K_U2, K_U5, K_K1, K_K2,
Retoryka stosowana z elementami teorii argumentacji		O	2s	K_W8, K_U5, K_K3,
Gerontolingwistyka		O	2s	K_W1, K_W2, K_W3, K_W4, K_W5, K_W6, K_W7, K_U1, K_U2, K_U3, K_U5, K_K1, K_K2, K_K3,
Komunikacyjny projekt badawczy – warsztaty (niewypełniony)		O	2s	
Seminarium magisterskie 1		F	2s	K_W1, K_W12, K_W13, K_W2, K_W3, K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5, K_K1, K_K2,
Profesjolekt medyczny i terapeutyczny		O	3s	K_W1, K_W2, K_W3, K_U1, K_U2, K_U3, K_K1, K_K2, K_K3,
Komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC)		O	3s	K_W1, K_W10, K_W2, K_W8, K_W9, K_U1, K_U2, K_U3, K_U5, K_K1, K_K2, K_K3,
Retoryka współczucia – specyfika komunikacji z osobą cierpiącą		O	3s	K_W10, K_U5, K_K3,
Komunikacja kliniczna – procedury i strategie postępowania		O	3s	K_W1, K_W10, K_W2, K_W3, K_W8, K_W9, K_U1, K_U2, K_U4, K_U6, K_K1, K_K2, K_K3,
Techniki relaksacyjne		O	3s	K_W11, K_U6, K_K1, K_K3,
Prawne aspekty działalności lingwisty klinicznego		O	3s	K_W12, K_W13, K_U1, K_U3, K_K1,
Testy oceny sytuacji – testy kompetencji komunikacyjnych		O	3s	K_W10, K_W2, K_W3, K_W4, K_W5, K_W6, K_W7, K_W8, K_W9, K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U6, K_K2, K_K3,
Praktyka ciągła w szpitalu, przychodni opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, gabinecie lekarskim, gabinecie psychoterapeutycznym, innej placówce służby zdrowia		O	3s	K_W1, K_W10, K_W12, K_W2, K_W4, K_W5, K_W6, K_W8, K_W9, K_U1, K_U2, K_U4, K_U8, K_K1, K_K2, K_K3,
Metodologia badań biolingwistycznych		O	3s	K_W1, K_W2, K_W3, K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5, K_K1, K_K2,

Przedmiot	Specjalność	Obligatoryjność	Semestr	Efekty
Laboratorium mowy (niewypełniony)		O	3s	
Seminarium magisterskie - 2		F	3s	K_W1, K_W12, K_W13, K_W2, K_W3, K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5, K_K1, K_K2, K_K3,
Formalne i nieformalne narzędzia oceny patologicznych zjawisk lingwistycznych		O	4s	K_W1, K_W2, K_W4, K_W5, K_W6, K_U1, K_U2, K_U5, K_K1, K_K2, K_K3,
Metodyka neuroobrazowania mózgowego i badań fizjologicznych w kontekście analizy dysfunkcji językowych		O	4s	K_W1, K_W12, K_W2, K_W4, K_W5, K_W6, K_W7, K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U8, K_K1, K_K2, K_K3,
Komunikacja w wybranych sytuacjach klinicznych w świetle onko-, neuro-, surdo-, gerontologopedii, logopedii paliatywnej, logopedii przedszkolnej i szkolnej		O	4s	K_W1, K_W10, K_W12, K_W2, K_W3, K_W5, K_W8, K_W9, K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5, K_U6, K_U8, K_K1, K_K2, K_K3,
Sztuka mediacji		O	4s	K_W8, K_W9, K_U4, K_U5, K_K2,
Problematyka wypalenia zawodowego – ryzyko i sposoby przeciwdziałania		O	4s	K_W10, K_W11, K_W2, K_W8, K_W9, K_U1, K_U4, K_U5, K_U6, K_U8, K_K1, K_K2, K_K3,
Wybrane problemy bioetyki		O	4s	K_W10, K_W12, K_W7, K_W8, K_U1, K_U4, K_U5, K_K1, K_K2, K_K3,
Testy oceny sytuacji – testy kompetencji komunikacyjnych 2		O	4s	K_W10, K_W11, K_W8, K_W9, K_U2, K_U4, K_U5, K_K1, K_K3,
Podstawy przedsiębiorczości (niewypełniony)		O	4s	
Egzamin dyplomowy w oparciu o pracę dyplomową lub projekt dyplomowy (niewypełniony)		O	4s	
Psycho- i neurolingwistyczne uwarunkowania emisji głosu		O	4s	K_W4, K_W5, K_W8, K_U2, K_K2,
Seminarium magisterskie - 3		F	4s	K_W1, K_W2, K_W3, K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5, K_K1, K_K2, K_K3,

Kierunkowe efekty uczenia się

2026/27/S/M/FP/BLK/all

Kod	Treść	Suma - O	Suma - F	Suma
K_W1	zna w zaawansowanym stopniu znaczenie lingwistyki klinicznej, jej metody i terminologię oraz najważniejsze teorie.	20	3	23
K_W10	ma wiedzę dotyczącą specyfiki komunikacji z osobą cierpiącą oraz z osobą będącą w procesie terapii.	10	0	10
K_W11	zna podstawowe techniki redukcji stresu i relaksacji. Ma wiedzę na temat różnych stylów medytacyjnych.	3	0	3
K_W12	ma podstawową wiedzę z zakresu bioetycznych i prawnych aspektów biolingwistyki i komunikacji klinicznej	6	2	8
K_W13	posiada wiedzę z zakresu ochrony własności intelektualnej. Wie, czym jest prawo autorskie. Zna prawne i moralne konsekwencje jego naruszenia.	1	3	4
K_W2	ma pogłębioną wiedzę na temat objętych programem studiów problemów lingwistyki, nauk medycznych i nauk o zdrowiu, nauk społecznych.	25	3	28
K_W3	posiada rozległą i pogłębioną wiedzę z zakresu subdyscyplin tworzących lingwistykę kliniczną, w szczególności biolingwistyki i komunikacji klinicznej.	17	3	20
K_W4	posiada rozległą i pogłębioną wiedzę z zakresu fizjologii i patologii mowy.	11	0	11
K_W5	zna mózgowe determinanty rozwoju i zaburzeń mowy.	14	0	14
K_W6	posiada utrwaloną wiedzę z zakresu audiogennych uwarunkowań rozwoju i zaburzeń mowy.	7	0	7
K_W7	przyswoił wiedzę filozoficzną dotyczącą procesów językowych i biologicznych człowieka.	8	1	9
K_W8	zna zasady skutecznej komunikacji, ma utrwalone wiadomości z obszaru teorii i praktyki argumentacyjnej, retoryki stosowanej oraz podstawowych błędów argumentacyjnych i manipulacyjnych nadużyć.	15	1	16
K_W9	zna specyfikę procesów komunikacyjnych, motywujących ludzi do podejmowania zmian i wspierających w procesie ich realizowania. Rozumie ogólne założenia dyskursu kliniczno-terapeutycznego.	11	1	12
K_U1	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów badawczych, poprzez właściwy dobór źródeł i informacji, ich ocenę, krytyczną analizę, syntezę i twórczą interpretację.	28	4	32
K_U2	potrafi wykorzystywać przyswojoną wiedzę z zakresu lingwistyki klinicznej, biolingwistyki i komunikacji klinicznej do analizy, deskrypcji i interpretacji faktów językowych notowanych u pacjentów.	25	3	28
K_U3	potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu lingwistyki klinicznej i nauk pokrewnych, posługiwać się właściwymi metodami interpretacji tekstów zaburzonych oraz wyników badań empirycznych.	18	3	21
K_U4	potrafi samodzielnie organizować pracę osobistą i w zespole, wykazuje gotowość do zespołowego wykonywania zadań i rozwiązywania problemów w tym realizacji projektów terapeutycznych.	15	3	18
K_U5	potrafi jasno i przejrzysto przedstawiać swoje stanowisko, argumentować i dyskutować w oparciu o zdobytą wiedzę i specjalistyczną terminologię z zakresu lingwistyki stosowanej, szczególnie lingwistyki klinicznej i biolingwistyki. Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych i pisemnych, wykorzystując instrumentarium komunikacji klinicznej, w języku polskim i wybranym języku obcym.	22	4	26

Kod	Treść	Suma - O	Suma - F	Suma
K_U6	potrafi wykorzystywać werbalne i niewerbalne techniki komunikacyjne oraz techniki redukcji stresu (w tym podejścia medytacyjne) dla wspierania dobrostanu pacjenta oraz dobrostanu własnego.	6	0	6
K_U7	potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie minimum B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią	0	2	2
K_U8	potrafi kierować pracą zespołów, w ramach których wykorzystuje się wiedzę i umiejętności z zakresu lingwistyki klinicznej. Współdziała z innymi członkami zespołów, w zależności od sytuacji, podejmując role wiodące. Posiłkuje się wiedzą z zakres przedsiębiorczości.	6	0	6
K_K1	ma świadomość konieczności uczenia się przez całe życie; ma poczucie odpowiedzialności za swój rozwój zawodowy; projektuje ścieżkę własnego rozwoju; jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz własnych umiejętności	29	5	34
K_K2	dba o precyzyjne i racjonalne formułowanie własnego stanowiska i przekonań oraz ich uzasadnienie, nieustannie monitoruje i ewoluuje własną pracę i zakres posiadanej wiedzy i umiejętności, w realizacji zadań zawodowych wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu lingwistyki klinicznej, w tym biolingwistyki, komunikacji klinicznej i dyscyplin pokrewnych.	25	4	29
K_K3	ponosi odpowiedzialność za siebie i innych ludzi, jest przekonany o konieczności stosowania się do zasad etyki zawodowej i prawa; podejmuje decyzje w sposób odpowiedzialny, jest świadom konsekwencji społecznych i zdrowotnych swoich działań.	27	4	31

Matryca pokrycia efektów

Efekty uczenia się standardu

Plan studiów

Semestr 1

Zajęcia	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia	Punkty ECTS	Obligatoryjność
Wprowadzenie do biolingwistyki i komunikacji klinicznej	Wykład: 10, Zaliczenie bez oceny	1	Obowiązkowy
Lingwistyczne podstawy komunikacji	Wykład: 30, Egzamin na ocenę Ćwiczenia audytoryjne: 30, Zaliczenie bez oceny	4	Obowiązkowy
Semantyka i pragmatyka językoznawcza	Wykład: 16, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia audytoryjne: 14, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Fizjologia mowy - wprowadzenie	Wykład: 16, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Psycholingwistyka	Wykład: 14, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia audytoryjne: 14, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Socjolingwistyka	Wykład: 12, Zaliczenie bez oceny	1	Obowiązkowy
Aksjolingwistyka z elementami filozofii języka	Wykład: 16, Zaliczenie na ocenę	1	Obowiązkowy
Tanatolingwistyka z elementami filozofii śmierci	Wykład: 20, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Ontolingwistyka	Wykład: 30, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia audytoryjne: 30, Zaliczenie na ocenę	3	Obowiązkowy
Podstawy komunikacji z pacjentem - wprowadzenie	Wykład: 12, Zaliczenie na ocenę	1	Obowiązkowy
Ochrona własności intelektualnej	E-learning: 15, Zaliczenie bez oceny	1	Obowiązkowy
Kursy fakultatywne	Ćwiczenia audytoryjne: 64, Zaliczenie na ocenę	8	Obowiązkowa grupa
student wybiera 4 kursy fakultatywne o łącznej liczbie punktów ECTS równej 8			
Język obcy dla celów akademickich	Ćwiczenia konwersatoryjne: 15, Zaliczenie na ocenę	1	Obowiązkowa grupa
student wybiera język			
Język niemiecki B2+	Ćwiczenia konwersatoryjne: 15, Zaliczenie na ocenę	1	Fakultatywny
Język angielski B2+	Ćwiczenia konwersatoryjne: 15, Zaliczenie na ocenę	1	Fakultatywny

Zajęcia	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia	Punkty ECTS	Obligatoryjność
Język rosyjski B2+	Ćwiczenia konwersatoryjne: 15, Zaliczenie na ocenę	1	Fakultatywny
Język francuski B2+	Ćwiczenia konwersatoryjne: 15, Zaliczenie na ocenę	1	Fakultatywny
Moduł science	Wykład: 15, Zaliczenie na ocenę	1	Obowiązkowa grupa
student wybiera z zaproponowanego koszyka kursów			
Moduł science	Wykład: 15,	1	Fakultatywny
Szkolenie biblioteczne	E-learning: 2, Zaliczenie bez oceny	0	Obowiązkowy
Szkolenie BHK	E-learning: 4, Zaliczenie bez oceny	0	Obowiązkowy
Suma	379		30

Semestr 2

Zajęcia	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia	Punkty ECTS	Obligatoryjność
Biolingwistyka jako lingwistyka stosowana	Wykład: 20, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia audytoryjne: 14, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Neurofizjologia mowy	Wykład: 20, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia audytoryjne: 14, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Patoneurolingwistyka	Wykład: 30, Egzamin na ocenę Ćwiczenia audytoryjne: 10, Zaliczenie bez oceny	3	Obowiązkowy
Audiofizjologia mowy	Wykład: 16, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia audytoryjne: 14, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Audiogenne determinanty rozwoju i zaburzeń komunikacji językowej	Wykład: 16, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia audytoryjne: 14, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Diagnoza trudności w komunikowaniu się	Wykład: 20, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia audytoryjne: 10, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Retoryka stosowana z elementami teorii argumentacji	Wykład: 10, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia audytoryjne: 20, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy

Zajęcia	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia	Punkty ECTS	Obligatoryjność
Gerontolingwistyka	Wykład: 30, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia audytoryjne: 10, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Kursy fakultatywne	Ćwiczenia audytoryjne: 80, Zaliczenie na ocenę	10	Obowiązkowa grupa
student wybiera 5 kursów fakultatywnych o łącznej liczbie punktów ECTS równej 10			
Komunikacyjny projekt badawczy – warsztaty	Ćwiczenia audytoryjne: 4, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia laboratoryjne: 12, Zaliczenie na ocenę	1	Obowiązkowy
Seminarium magisterskie 1	Seminarium: 20, Zaliczenie na ocenę	2	Fakultatywny
Suma	384		30

Semestr 3

Zajęcia	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia	Punkty ECTS	Obligatoryjność
Profesjolekt medyczny i terapeutyczny	Wykład: 12, Zaliczenie bez oceny	1	Obowiązkowy
Komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC)	Wykład: 20, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia audytoryjne: 10, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Retoryka współczucia – specyfika komunikacji z osobą cierpiącą	Wykład: 10, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia audytoryjne: 12, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Komunikacja kliniczna – procedury i strategie postępowania	Wykład: 20, Egzamin na ocenę Ćwiczenia audytoryjne: 10, Zaliczenie bez oceny	3	Obowiązkowy
Techniki relaksacyjne	Ćwiczenia laboratoryjne: 20, Zaliczenie bez oceny	1	Obowiązkowy
Prawne aspekty działalności lingwisty klinicznego	Wykład: 16, Zaliczenie bez oceny	1	Obowiązkowy
Testy oceny sytuacji – testy kompetencji komunikacyjnych	Ćwiczenia audytoryjne: 20, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Kursy fakultatywne	Ćwiczenia audytoryjne: 80, Zaliczenie na ocenę	10	Obowiązkowa grupa
student wybiera 5 kursów fakultatywnych o łącznej liczbie punktów ECTS równej 10			
Praktyka ciągła w szpitalu, przychodni opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, gabinecie lekarskim, gabinecie psychoterapeutycznym, innej placówce służby zdrowia	Praktyka zawodowa: 60, Zaliczenie na ocenę	4	Obowiązkowy

Zajęcia	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia	Punkty ECTS	Obligatoryjność
Metodologia badań biolingwistycznych	Ćwiczenia audytoryjne: 20, Zaliczenie na ocenę	1	Obowiązkowy
Laboratorium mowy	Ćwiczenia laboratoryjne: 10, Zaliczenie bez oceny	1	Obowiązkowy
Seminarium magisterskie - 2	Seminarium: 20, Zaliczenie na ocenę	2	Fakultatywny
Suma	340		30

Semestr 4

Zajęcia	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia	Punkty ECTS	Obligatoryjność
Formalne i nieformalne narzędzia oceny patologicznych zjawisk lingwistycznych	Ćwiczenia audytoryjne: 16, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Metodyka neuroobrazowania mózgowego i badań fizjologicznych w kontekście analizy dysfunkcji językowych	Wykład: 8, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia laboratoryjne: 10, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Komunikacja w wybranych sytuacjach klinicznych w świetle onko-, neuro-, surdo-, gerontologopedii, logopedii paliatywnej, logopedii przedszkolnej i szkolnej	Wykład: 10, Egzamin na ocenę Ćwiczenia audytoryjne: 30, Zaliczenie bez oceny	4	Obowiązkowy
Sztuka mediacji	Wykład: 8, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia audytoryjne: 10, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Problematyka wypalenia zawodowego – ryzyko i sposoby przeciwdziałania	Wykład: 10, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia audytoryjne: 10, Zaliczenie na ocenę	1	Obowiązkowy
Wybrane problemy bioetyki	Wykład: 10, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia audytoryjne: 10, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Testy oceny sytuacji – testy kompetencji komunikacyjnych 2	Ćwiczenia audytoryjne: 20, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Podstawy przedsiębiorczości	Wykład: 15, Zaliczenie bez oceny	1	Obowiązkowy
Kursy fakultatywne	Ćwiczenia audytoryjne: 64, Zaliczenie na ocenę	8	Obowiązkowa grupa
student wybiera 3 kursy fakultatywne o łącznej liczbie punktów ECTS równej 6			
Egzamin dyplomowy w oparciu o pracę dyplomową lub projekt dyplomowy	Egzamin dyplomowy: 0, Egzamin na ocenę	0	Obowiązkowy

Zajęcia	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia	Punkty ECTS	Obligatoryjność
Psycho- i neurolingwistyczne uwarunkowania emisji głosu	Wykład: 4, Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia audytoryjne: 12, Zaliczenie na ocenę	2	Obowiązkowy
Seminarium magisterskie - 3	Seminarium: 20, Zaliczenie na ocenę	4	Fakultatywny
Suma	267		30

O - Obowiązkowy
FG - Fakultatywna grupa
F - Fakultatywny
G - Obowiązkowa grupa
OF - Obowiązkowy fakultatywny
OS - Obowiązkowy specjalnościowy

biolingwistyka z komunikacją kliniczną

[II stopnia, studia stacjonarne]

Efekty uczenia się i treści programowe zajęć

Nazwa zajęć: **Wprowadzenie do biolingwistyki i komunikacji klinicznej**

Nazwa zajęć: **Lingwistyczne podstawy komunikacji**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Rozumie miejsce i znaczenie lingwistyki wśród innych nauk humanistycznych, zna terminologię stosowaną w lingwistyce.
2. Posiada pogłębioną wiedzę na temat struktury języka polskiego, zna zasady funkcjonowania form językowych charakterystycznych dla poszczególnych podsystemów języka polskiego.
3. Posiada wiedzę dotyczącą komunikacyjnych uwarunkowań zachowań językowych.

w zakresie umiejętności:

1. Wykorzystuje terminologię stosowaną w lingwistyce, nazywając obecne w różnego typu tekstach formy językowe, potrafi ocenić ich zgodność z normą językową.
2. Potrafi, wykorzystując posiadaną wiedzę, wyszukiwać, analizować i interpretować zjawiska językowe notowane u pacjentów.
3. Potrafi pracować w zespole oraz kierować pracą zespołową w trakcie rozwiązywania problemów z zakresu lingwistyki stosowanej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Oznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie się do pracy, podejmowane decyzje, prowadzone działania oraz ich skutki, w swoim postępowaniu przestrzega zasad etyki zawodowej.
2. Rozumie potrzebę ustawicznego poszerzania wiedzy z zakresu lingwistyki oraz jej permanentnego aktualizowania.

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe pojęcia lingwistyki, funkcje języka.

Polszczyzna na tle innych języków.

Zróżnicowanie funkcjonalne współczesnego języka polskiego.

Fonetyka artykulacyjna, akustyczna, audytywna. Zastosowanie fonetyki. Fonetyka a fonologia.

Narządy mowy i ich funkcje. Pismo a wymowa. Inwentarz polskich głosek. Zapis fonetyczny oraz omówienie najważniejszych zjawisk fonetycznych występujących we współczesnej polszczyźnie.

Podstawowe pojęcia morfologii. Klasyfikacja morfemów. Klasyfikacja leksemów: semantyczna, morfologiczna, syntaktyczna. Rozpoznawanie części mowy.

Słowotwórstwo – podstawowe problemy i terminy. Analiza słowotwórcza derywatów. Najważniejsze kategorie słowotwórcze i produktywne typy słowotwórcze.

Opis kategorii imiennych i werbalnych, odmiana wyrazów. Charakterystyka gramatyczna odmiennych form wyrazowych. Deklinacja i koniugacja. Tematy i końcówki fleksyjne. Alternacje głoskowe.

Podstawowe pojęcia składni. Budowa zdania pojedynczego. Wypowiedzenia złożone współrzędnie i podrzędnie. Wypowiedzenia wielokrotnie złożone. Rozpoznawanie części zdania, analiza składniowa zdań pojedynczych. Analiza składniowa zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie. Analiza składniowa zdań wielokrotnie złożonych.

Nazwa zajęć: **Semantyka i pragmatyka językoznawcza**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student zna pojęcia z zakresu semantyki – jednostka leksykalna, znacznie wyrazu, typy znaczeń, nacechowanie jednostek leksykalnych.
2. Student zna relacje semantyczne zachodzące między jednostkami leksykalnymi; zna ich istotę i klasyfikacje.
3. Student zna twórców, etapy rozwoju oraz główne założenia teorii aktów mowy, zna podstawowe klasyfikacje aktów mowy.
4. Student zna teorię implikatur konwersacyjnych P. Grice'a.
5. Student ma wiedzę na temat podstawowych strategii komunikacyjnych oraz mechanizmów rozumienia wypowiedzi, zna pojęcie presupozycji i ram interpretacyjnych.
6. Student ma pogłębioną wiedzę na temat modeli aktu komunikacji i funkcji języka w ujęciu różnych językoznawców, zna podstawowe językowe wykładniki poszczególnych funkcji.

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi wyjaśnić podstawowe terminy z zakresu semantyki oraz posługiwać się nimi swobodnie w analizie grup leksykalnych i tekstów.
2. Student potrafi opisywać strukturę znaczeniową wyrazów.
3. Student potrafi rozpoznawać i opisywać relacje semantyczne łączące jednostki leksykalne w rozmaitych tekstach.
4. Student umie rozpoznawać i wskazywać przykłady gier komunikacyjno-językowych, których podstawą są zjawiska semantyczne.
5. Student potrafi wyjaśnić podstawowe terminy z zakresu pragmalingwistyki i swobodnie nimi się posługiwać w analizie wypowiedzi.
6. Student umie analizować różnego typu teksty, rozpoznając wykładniki intencji wypowiedzi oraz poszczególnych funkcji języka, rozróżnia znaczenie systemowe i znaczenie pragmatyczne wypowiedzi.
7. Student umie interpretować wypowiedzi, wskazując mechanizmy kodowania, a także rozumienia informacji niejawnych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student rozumie przydatność zdobytej wiedzy w dalszym samokształceniu, dostrzega potrzebę pogłębiania wiedzy z zakresu semantyki i pragmatyki językoznawczej.
2. Student rozumie konieczność pogłębiania kompetencji i sprawności z zakresu semantyki i pragmatyki językoznawczej, mając świadomość ich znaczenia dla lingwistyki klinicznej.
3. Student docenia rolę języka i jego semantycznych aspektów w budowaniu poprawnych tekstów oraz w umiejętności komunikowania się z otoczeniem.
4. Student ma świadomość warunków skutecznego porozumiewania się, rozumie konieczność pogłębiania umiejętności w zakresie odczytywania ukrytych intencji wypowiedzi.
5. Student traktuje język jako wartość w życiu społecznym i indywidualnym.

Treści programowe dla zajęć:

Język jako system znaków wśród innych systemów semiotycznych. Swoistość znaków językowych.

Problem definicji znaczenia – między filozofią a lingwistyką. Denotacja a konotacja. Referencja. Różne typy znaczeń. Struktura znaczeniowa wyrazu.

Współczesne teorie semantyki językoznawczej (teoria pól semantycznych, analiza składnikowa (semowa) znaczeń, semantyka kognitywna).

Relacje w polu leksykalno-semantycznym: synonimia, hiponimia, hiperonimia, partytywność, antonimia, konwersja, komplementarność.

Polisemia a homonimia. Typy polisemii. Odmiany polskiej homonimii.

Specyfika pragmalingwistyki wobec innych dziedzin językoznawstwa. Podstawowe składniki sytuacji komunikacyjnej. Znaczenie systemowe a znaczenie pragmatyczne wypowiedzi.

Teoria aktów mowy – jej twórcy i główne założenia. Teoria performatywów i teoria illokucji. Trzy aspekty aktów mowy: lokucja, illokucja, perlokucja. Warunki fortunności aktów mowy. Bezpośrednie i pośrednie akty mowy.

Językowe wykładniki illokucji, czasowniki performatywne. Klasyfikacje aktów mowy według Austina i według Searle'a. Kognitywna klasyfikacja aktów mowy.

Pragmatyka grzeczności. Grzeczność i jej cele w różnych rejestrach komunikacji. Maksymy uprzejmości jako strategie konwersacyjne. Maksymy uprzejmości a codzienna praktyka komunikacyjna.

Teoria aktów mowy a funkcje języka.

Reguły konwersacyjne Grice'a i sposoby ich naruszania. Teoria implikatur konwersacyjnych.

Analiza wybranych typów aktów mowy z zastosowaniem poznanej terminologii i metod wypracowanych na gruncie pragmatyki.

Pogranicza semantyki i pragmatyki (informacje przekazywane przez wypowiedzi niejawne, badanie mechanizmów rozumienia wypowiedzi, pojęcie językowego obrazu świata i sposoby jego rekonstrukcji).

Nazwa zajęć: **Fizjologia mowy - wprowadzenie**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student ma pogłębioną wiedzę na temat budowy narządów mowy, opisuje budowę i rolę narządów i układów dla głosu i mowy.
2. Student zna metody badania narządów mowy.

w zakresie umiejętności:

1. Student prawnie posługuje się terminologią z zakresu fizjologii mowy i rozwija swoją wiedzę.
2. Student potrafi dokonać krytycznej i konstruktywnej oceny metod badawczych w obszarze narządów mowy i głosu.
3. Student prawnie posługuje się terminologią z zakresu fizjologii mowy i rozwija swoją wiedzę.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia zawodowego.
2. Student jest gotowy do odpowiedniego pełnienia ról zawodowych i zespołowych.

Treści programowe dla zajęć:

Medyczne i anatomiczne podstawy mowy człowieka; złożoność zjawisk, od których zależy prawidłowy rozwój mowy.

Nasada – jej budowa, funkcje, patologia.

Anatomia i fizjologia jamy nosowej – budowa nosa zewnętrznego i wewnętrznego, kości sitowej, błony śluzowej, jamy nosowo-gardłowej, trąbek słuchowych i zatok przynosowych.

Budowa jamy ustnej – patologie w rozwoju języka i uzębienia.

Jama gardłowa – budowa i fizjologia.

Anatomia i fizjologia krtani – budowa krtani, funkcje ważniejszych mięśni, rola strun głosowych, unerwienie krtani, mechanizm fonacji.

Podział mózgowia według kryteriów rozwojowych i czynnościowych; lokalizacja poszczególnych funkcji w korze mózgowej. Procesy nadawania i odbioru mowy- mózgowe obszary mowy; struktury podkorowe odgrywające rolę w czynnościach mowy.

Zaburzenia rozwojowe narządów głosu, mowy.

Nazwa zajęć: **Psycholingwistyka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student ma wiedzę na temat miejsca psycholingwistyki wśród innych lingwistik stosowanych. Zna podstawową terminologię z zakresu psychologii i lingwistyki.
2. Student posiada wiedzę na temat relacji umysł – język oraz procesów warunkujących nabywanie języka i uczenie się go.
3. Student rozpoznaje główne problemy współczesnej psycholingwistyki i zna jej założenia badawcze.

w zakresie umiejętności:

1. Student stosuje podstawową terminologię z zakresu psychologii i lingwistyki.
2. Student rozpoznaje etapy kodowania i dekodowania języka oraz zna jego funkcje.
3. Student potrafi rozpoznać psychogenne zjawiska językowe, rozróżniać instrumentarium badawcze psycholingwistyki, czytać i rozumieć teksty naukowe z jej zakresu.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student ma świadomość wartości psycholingwistyki w zdobywaniu wiedzy o zachowaniach językowych człowieka i efektywnej komunikacji interpersonalnej.
2. Student wykazuje rozumianą w szerokim kontekście aktywność komunikacyjną.
3. Student rozumie potrzebę doskonalenia się i zdobywania nowych umiejętności zgodnie z aktualną wiedzą.

Treści programowe dla zajęć:

Psycholingwistyka – definicja, założenia, cele

Wybrane koncepcje i teorie psycholingwistyczne

Język w filo- i ontogenezie

Cechy i funkcje języka w odniesieniu do kompetencji językowej, komunikacyjnej, językowo-kulturowej

Procesy psychiczne warunkujące nabywanie i użycie języka

Funkcje poznawcze

Przetwarzanie semantyczne i składniowe

Nabywanie języków obcych a dwujęzyczność

Psychogenne zjawiska językowe

Psycholingwistyka w badaniach interdyscyplinarnych

Nazwa zajęć: **Socjolingwistyka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Zna genezę socjolingwistyki, jej obszary i metody badawcze oraz wyróżniki na tle współczesnych koncepcji i szkół językoznawczych.
2. Ma pogłębioną wiedzę na temat społecznej roli języka oraz miejsca człowieka w różnych obszarach kultury.

w zakresie umiejętności:

1. Umie dokonać analizy zjawisk językowych i kulturowych postrzeganych na tle zachowań społecznych
2. Przy pomocy właściwych narzędzi i metod socjolingwistycznych potrafi analizować i interpretować wybrane teksty przynależne do reprezentatywnych odmian środowiskowych języka ogólnego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Dostrzega miejsce i rolę języka oraz badań socjolingwistycznych w obszarze współczesnych zjawisk kulturowych.
2. Ma świadomość roli języka i jego odmian w życiu określonych grup społecznych, a także tworzenia tą drogą więzi międzyludzkich oraz poczucia dziedzictwa kulturowego.

Treści programowe dla zajęć:

Socjolingwistyka jako interdyscyplinarna dziedzina naukowa. Geneza socjolingwistyki, jej teoria i metody badawcze oraz wyróżniki na tle współczesnych koncepcji i szkół językoznawczych.

Społeczne uwarunkowania zróżnicowania języka polskiego w przeszłości i współcześnie. Pojęcie socjolektu. Historia socjolektów w Polsce. Główni przedstawiciele socjolingwistyki. Polska i krakowska myśl socjolingwistyczna.

Tajność, zawodowość oraz ekspresywność jako kategorie socjolektalne stanowiące podstawę klasyfikacji odmian środowiskowych polszczyzny.

Charakterystyka wybranych socjolektów współczesnego języka polskiego (np. slangu uczniowskiego i młodzieżowego, socjolektu studenckiego, żargonu więziennego i przestępczego, języka kibiców piłkarskich oraz profesjolektu medycznego). Językowy obraz świata utrwalaony w socjolektalnej leksyce i frazeologii.

Język a prestiż społeczno-kulturowy. Język wobec współczesnych procesów globalizacyjnych.

Nazwa zajęć: **Aksjolingwistyka z elementami filozofii języka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę na temat problemowo-historycznych faz filozofii języka.

2. Wie, czym charakteryzuje się analityczne podejście do języka oraz pragmatyczne fundowanie znaczeń.
3. Ma wiedzę na temat teorii prawdy jako przedmiot zainteresowania filozofii języka i aksjolingwistyki.
4. Ma wiedzę na temat sposobu rozumienia wartości i wartościowania w językoznawstwie.
5. Zna wybrane typologie wartości i językowe wykładniki wartościowania.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wyjaśnić, czym jest języka aksjolingwistyka jako forma ludzkiej aktywności.
2. Potrafi dokonać charakterystyki relacji język – myślenie – rzeczywistość oraz charakterystyki języka z jego funkcją odwzorowującą, języka potocznego oraz języka nauki.
3. Potrafi prawidłowo wyjaśnić sposób rozumienia wartości i wartościowania w językoznawstwie oraz umie wskazać językowe wykładniki wartościowania w przykładowych tekstach.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie przydatność zdobytej wiedzy w dalszym samokształceniu, dostrzega potrzebę pogłębiania wiedzy z zakresu filozofii języka i aksjologii językoznawczej;
2. Rozumie konieczność pogłębiania umiejętności w zakresie rozpoznawania w rozmaitych tekstach mechanizmów ich aksjologicznego nacechowania.
3. Traktuje język jako wartość w życiu społecznym, indywidualnym i zawodowym, szczególnie w kontekście lingwistyki klinicznej i komunikacji klinicznej.

Treści programowe dla zajęć:

Problemowo-historyczne fazy filozofii języka, tu: kontrowersje physis-thesis, język-myślenie-rzeczywistość, filozofia średniowieczna, empiryzm, język jako organ formujący myślenie.

Podejścia i sposób stawiania problemów w analitycznej filozofii języka, tu: forma analizy, przesłanki wyjaśniania naukowego, stosunek myśli do prawdy, teoria deskrypcji określonej, odwzorowująca funkcja języka, Carnapa precyzja języka potocznego, behawiorystyczna teoria znaczenia.

Pragmatyczne ufundowanie znaczenia, tu: użycie języka i znaczenie, filozofia języka potocznego.

Aksjologia jako nauka. Filozoficzne pojęcie wartości, podstawowe klasyfikacje wartości.

Wartościowanie w języku. Wykładniki wartościowania na różnych poziomach języka. Słownictwo prymarnie i sekundarnie wartościujące. Słownictwo jako interpretacja świata.

Nazwa zajęć: **Tanatolingwistyka z elementami filozofii śmierci**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę na temat pytań o śmierć w filozofii, szczególnie epoki nauki. Wie, czym charakteryzuje się kwestia śmierci w epoce nauki.
2. Posiada wiedzę na temat epistemologii śmierci.
3. Ma wiedzę na temat śmierci i nieśmiertelności w duchu podstawowych modeli metafizycznych.
4. Ma wiedzę na temat problemu śmierci w tzw. „nowej” myśli.
5. Zna wyznaczniki językowego oglądu umierania i śmierci.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi dokonać charakterystyki relacji język – śmierć.
2. Potrafi mówić o śmierci, również w kontekście wybranych problemów komunikacji klinicznej.
3. Potrafi prawidłowo wyjaśnić sposób rozumienia wartości życia i śmierci.
4. Potrafi wskazać językowe wykładniki wartościowania w przestrzeni tanatolingwistyki.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie przydatność zdobytej wiedzy w dalszym samokształceniu, dostrzega potrzebę pogłębiania wiedzy z zakresu filozofii śmierci i tanatolingwistyki.
2. Rozumie konieczność pogłębiania umiejętności w zakresie rozpoznawania w rozmaitych tekstach mechanizmów ich aksjologicznego nacechowania.
3. Traktuje język i filozofię jako wartości w życiu społecznym, indywidualnym i zawodowym, szczególnie w kontekście lingwistyki klinicznej i komunikacji klinicznej.

Treści programowe dla zajęć:

Definiowanie pojęć: filozofia śmierci, tanatolingwistyka.

Pytania o śmierć w epoce nauki.

Epistemologia śmierci.

Śmierć i nieśmiertelność – podstawowe modele myślenia w dziejach metafizyki.

Problem śmierci w „nowej” myśli, tu: filozofia egzystencjalna, krytyka religii wg Feuerbacha, filozofia Nietzschego.

Językoznawczy ogląd umierania i śmierci, Językowa wielowymiarowość przestrzeni umierania i śmierci.

Umieranie i śmierć człowieka i językowa wielowymiarowość przestrzeni umierania i śmierci. Pozaludzki zakres umierania i śmierci.

Nazwa zajęć: **Ontolingwistyka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student wie, jakie uwarunkowania biologiczne i środowiskowe wpływają na rozwój umiejętności językowych i komunikacyjnych u dziecka.
2. Student zna prawidłowości rozwoju języka i komunikacji u dzieci oraz ma szczegółową wiedzę dotyczącą nabywania poszczególnych składników systemu językowego.
3. Student wie, jak oceniać i opisywać różne poziomy rozwoju językowego.

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi omówić etapy nabywania mowy przez dziecko, a także wskazać czynniki, które wpływają na proces przyswajania języka przez dziecko.
2. Student umie czytać, rozumieć i streszczać teksty naukowe.
3. Student potrafi organizować pracę własną oraz pracę w zespole.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest świadomy konieczności ciągłego dokształcania się i doskonalenia umiejętności wobec rosnącej wiedzy na temat rozwoju mowy dzieci oraz zmieniających się warunków społecznych, w których rozwój ten następuje.
2. Student jest odpowiedzialny za podejmowane decyzje i prowadzone przez siebie działania.

Treści programowe dla zajęć:

Neurobiologiczne uwarunkowania rozwoju mowy. Medycyna okołoporodowa a rozwój mowy. Język a ogólny rozwój dziecka.

Modele i stadia rozwoju mowy dziecka. Komunikacja przedjęzykowa.

Społeczno-kulturowe uwarunkowania rozwoju mowy. Pragmatyczne uwarunkowania rozwoju mowy.

Nabywanie poszczególnych składników systemu językowego z uwzględnieniem nabywania kilku systemów językowych przez dziecko. Rozwój sprawności artykulacyjnych. Rozwój sprawności prozodycznych. Rozwój sprawności leksykalno-semantycznej. Rozwój sprawności fleksyjnych. Rozwój sprawności syntaktycznych. Rozwój sprawności dialogowych i narracji.

Zależność między rozwojem językowym a poznawczym. Językowo-komunikacyjne wychowanie dziecka.

Analiza wypowiedzi dziecięcych pod kątem oceny rozwoju mowy – analiza tekstów i nagrań.

Zabawy dla niemowlaków wspierające rozwój mowy. Stymulacja rozwoju mowy dziecka. Zasady komunikacji wspierającej. Planowanie sytuacji wspierających mowę. Literatura w rozwoju mowy dziecka.

Nazwa zajęć: **Podstawy komunikacji z pacjentem - wprowadzenie**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student zna i omawia zagadnienia odnoszące się do komunikacji interpersonalnej, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji lekarz/terapeuta – pacjent.
2. Student umie rozpoznać różne style komunikacji, rozumie ich uwarunkowania kulturowe, społeczne i psychologiczne.

3. Student rozpoznaje i definiuje bariery komunikacyjne, rozumie rolę środków werbalnych i niewerbalnych w procesie skutecznej komunikacji, zna podstawowe zasady asertywnej i empatycznej komunikacji w relacjach terapeutycznych.

w zakresie umiejętności:

1. Student stosuje podstawową terminologię z zakresu komunikacji werbalnej i niewerbalnej, posługuje się terminami dotyczącymi skutecznej komunikacji w medycynie.
2. Student ma podstawowe kompetencje umożliwiające sprawne komunikowanie się i niwelowanie barier komunikacyjnych oraz porozumiewanie się w sytuacjach trudnych i dąży do ich rozwoju.
3. Student potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu komunikacji interpersonalnej do formułowania i rozwiązywania problemów badawczych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student ma świadomość wartości wiedzy z zakresu komunikacji interpersonalnej i potrafi dostosować sposób komunikowania się do rozmówcy. Jest otwarty na potrzeby komunikacyjne interlokutora.
2. Student rozumie potrzebę dokształcania się i zdobywania nowych umiejętności zgodnie z aktualną wiedzą.

Treści programowe dla zajęć:

Podstawy komunikacji

Komunikacja werbalna

Komunikacja niewerbalna

Bariery komunikacyjne

Słyszenia a słuchanie w komunikacji interpersonalnej

Techniki aktywnego słuchania

Asertywność a empatia w komunikacji interpersonalnej

Komunikacja medyczna – definicja, cele, uczestnicy

Współpraca lekarz/terapeuta – pacjent. Podstawowe założenia

Logoterapia – jako jedno z narzędzi komunikowania się z pacjentem w sytuacjach trudnych – podstawy teorii

Nazwa zajęć: **Ochrona własności intelektualnej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. zna zagadnienia dotyczące praw autorskich i ochrony własności intelektualnej

Treści programowe dla zajęć:

1. Monopole intelektualne
2. Źródła praw na dobrach niematerialnych
3. Zakres przedmiotowy prawa autorskiego: utwory, rodzaje utworów, prawa pokrewne
4. Zakres podmiotowy prawa autorskiego
5. Autorskie prawa osobiste
6. Autorskie prawa majątkowe
7. Okres ochrony utworu
8. Domena publiczna
9. Dozwolony użytek prywatny
10. Dozwolony użytek publiczny

11. Prawo cytatu
12. Plagiat
13. Odpowiedzialność za naruszenie praw autorskich
14. Umowa o przekazaniu praw i umowa licencyjna
15. Umowy licencyjne
16. Wolne licencje
17. Creative Commons
18. Ruch Wolnej Kultury (historia, założenia, aktualny stan)
19. Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi
20. Pojęcie własności przemysłowej
21. Prawa własności przemysłowej
22. Ograniczenia dotyczące praw własności przemysłowej
23. Rejestracja praw własności przemysłowej
24. Międzynarodowa ochrona własności przemysłowej
25. Umowy o przeniesienie praw własności przemysłowej oraz umowy licencyjne
26. Naruszenie praw własności przemysłowej
27. Bazy danych
28. Zwalczanie nieuczciwej konkurencji

Nazwa zajęć: **Język angielski B2+**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student rozpoznaje i wskazuje wyrażenia leksykalne, w tym kolokacje, które są używane w kontekście akademickim.
2. Student rozpoznaje i wskazuje charakterystyczne cechy dyskursu formalnego i nieformalnego oraz wskazuje struktury leksykalno-gramatyczne służące do tworzenia wypowiedzi formalnej.
3. Student rozpoznaje i wymienia funkcje poszczególnych struktur leksykalno-gramatycznych, takie jak wyrażanie opinii, prośba o wyjaśnienie, wprowadzenie kontrastu.
4. Student wskazuje struktury leksykalno-gramatyczne służące do mówienia/pisania o skutku i przyczynie.
5. Student wskazuje narzędzia AI służące do parafrazowania, techniki parafrazowania przy użyciu sztucznej inteligencji oraz wymienia pozytywne i negatywne strony użycia narzędzi AI w kontekście parafrazy.
6. Student rozróżnia różne typy negatywnych zachowań podczas dyskusji i wskazuje techniki radzenia sobie z tego typu zachowaniami.

w zakresie umiejętności:

1. Student samodzielnie wykorzystuje struktury leksykalno-gramatyczne charakterystyczne dla tekstów naukowych w celu przygotowania wypowiedzi ustnej.
2. Student potrafi dokonać krytycznej analizy i syntezy informacji zawartych w materiałach wideo oraz w tekście.
3. Student interpretuje i przedstawia wyselekcjonowane informacje w formie wypowiedzi ustnej, a także podejmuje dyskusję na przedstawiony temat.
4. Student analizuje ze zrozumieniem teksty specjalistyczne w języku obcym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student potrafi stosować wiedzę teoretyczną i praktyczną nabytą w trakcie kursu i swobodnie komunikuje się w języku obcym.
2. Student funkcjonuje w obcej kulturze oraz inicjuje kontakty międzynarodowe.
3. Student uczestniczy w pracach międzynarodowego środowiska akademickiego.

4. Student rozumie konieczność aktualizowania swojej wiedzy i umiejętności i adaptowania ich do zmieniającego się świata zewnętrznego.
5. Student uczy się pracy w zespole i przyjmowania perspektywy innych osób.
6. Student uczy się zarządzania czasem.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja wybranych elementów tekstu naukowego (np. struktury gramatyczne i leksykalne, rejestr, styl, bibliografia, przypisy, cytaty, interpunkcja)

Zasady parafrazowania, streszczenia i interpretacji tekstu: a) wskaźniki dyskursu i funkcji językowych b) rejestr

Praca z materiałami audiowizualnymi.

Praca z materiałami specjalistycznymi.

Projekt indywidualny związany z naukowymi i zawodowymi zainteresowaniami studentów.

Nazwa zajęć: **Moduł science**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Zna główne nurty rozwoju i przełomowe momenty z dziejów nauk biologicznych
2. Rozumie znaczenie rozwoju nauk przyrodniczych dla rozwoju biologii
3. Tłumaczy powstanie i rozwój wybranych terminów, problemów i hipotez biologicznych
4. Potrafi wymienić i opisać najważniejsze osiągnięcia współczesnej biologii

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi przedstawić główne nurty rozwojowe biologii oraz wskazać najważniejsze momenty w jej rozwoju
2. Dokonuje analizy przebiegu kształtowania się podstawowych terminów i pojęć biologicznych
3. Analizuje stan wiedzy w zakresie wybranych klasycznych problemów biologii

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Sprawnie korzysta z literatury naukowej i popularnonaukowej, w tym również obcojęzycznej
2. Potrafi przedstawić właściwe argumenty w merytorycznej dyskusji
3. Wykazuje samodzielność w ocenie wpływu poszczególnych odkryć biologicznych na rozwój nauk przyrodniczych i cywilizacji

Treści programowe dla zajęć:

BIOLOGIA FASCYNUJĄCA PODRÓŻ OD WIRUSA DO CZŁOWIEKA – I Niepodzielna władza mikroorganizmów. Nasz mikrobiom decyduje o zdrowiu. Alergie – nowa klątwa cywilizacyjna. Wirusy – choć martwe to groźne. Dlaczego nie jesteśmy nieśmiertelni? Niezwykłe komórki. Biochemia w kuchni. Roślinne kultury in vitro. Zanieczyszczenia a żywność. Biomonitoring. Ekotoksykologia. Jak odczytywać wyniki badań laboratoryjnych. Jak zwierzęta widzą, słyszą i odczuwają świat. Zwierzęta wokół nas część 1. Wpływ światła na organizm człowieka. Wyżywienie ludzkości a rośliny.

BIOLOGIA FASCYNUJĄCA PODRÓŻ OD WIRUSA DO CZŁOWIEKA - II Wybrane pandemie XX i XXI wieku. Czy mamy szansę wygrać walkę z patogenami? Szczepić się czy nie? Czy uzasadnione są obawy przed szczepieniami? Cukrzyca – czy może być groźna? Genetyczne podłoże autyzmu. Nanocząstki: przyjaciele czy wrogowie. Zdrowa dieta w profilaktyce chorób cywilizacyjnych. Człowiek w zanieczyszczonym środowisku. Płeć mózgu. Naturalne substancje lecznicze. Modele doświadczalne w biologii. W jaki sposób mózg odmierza czas. Kolorowy świat roślin. Zwierzęta wokół nas część 2. Wpływ środowiska i odżywiania na zdrowie człowieka. Zwierzęta jadowite i trujące. Czy są zagrożeniem dla ludzi?

Nazwa zajęć: **Szkolenie biblioteczne**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. zna regulamin, zasady funkcjonowania Biblioteki UKEN oraz rozumie rolę systemu biblioteczno-informacyjnego w procesie kształcenia.
2. posiada wiedzę na temat zasad korzystania ze zbiorów bibliotecznych oraz usług świadczonych przez Bibliotekę. Zna też podstawowe zasady korzystania z baz danych, do których dostęp zapewnia Biblioteka Główna.

3. ma wiedzę na temat sposobów wyszukiwania i zamawiania zbiorów w katalogu komputerowym. Zna możliwości i funkcje elektronicznego konta Czytelnika

w zakresie umiejętności:

1. posługuje się zasobami bibliotecznymi dostępnymi w Wypożyczalni, Czytelnii Głównej i Czytelnii Czasopism Biblioteki Głównej UKEN oraz w bibliotekach dziedzinowych.
2. potrafi korzystać ze zbiorów elektronicznych, w tym z baz danych udostępnianych przez Bibliotekę Główną.
3. potrafi wykorzystać Internet, w szczególności naukowe elektroniczne bazy danych, w celu pozyskiwania, analizy oraz prezentacji danych bibliograficznych.

Treści programowe dla zajęć:

Korzystanie z katalogu komputerowego Biblioteki UKEN - przeszukiwanie katalogu, zamawianie książek, wysyłanie zamówień oraz sprawdzanie stanu konta użytkownika.

Podstawowe zasady korzystania ze zbiorów i usług Biblioteki - regulaminy, opłaty, zasady korzystania z komputerów i Internetu.

Tematyka zbiorów UKEN i ich rozmieszczenie w Bibliotece - rodzaje czytelni, ich lokalizacja, godziny otwarcia oraz zasady korzystania.

Podstawowe źródła informacji i usługi informacyjne oferowane przez Bibliotekę Główną.

Elektroniczne źródła informacji - polskie i zagraniczne bazy danych, e-booki oraz e-czasopisma, do których dostęp zapewnia Biblioteka Główna

Nazwa zajęć: **Szkolenie BHK**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób

Treści programowe dla zajęć:

Wybrane regulacje prawne:

- podstawy prawne bezpieczeństwa i higieny kształcenia
- prawa i obowiązki studenta oraz Rektora w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
- podstawowe zasady bezpieczeństwa obowiązujące studenta podczas zajęć organizowanych przez Uczelnię.

Warunki bezpieczeństwa i higieny kształcenia w pomieszczeniach Uczelni:

- drogi i przejścia
- pomieszczenia Uczelni
- oświetlenie, ogrzewanie, wentylacja
- apteczka pierwszej pomocy
- stanowisko wyposażone w monitor ekranowy.

Czynniki środowiska kształcenia oraz ich zagrożenia i profilaktyka

- czynniki niebezpieczne
- czynniki szkodliwe
- czynniki uciążliwe.

Wypadki, którym mogą ulec studenci w trakcie zajęć organizowanych przez Uczelnię

- zasady postępowania w razie wypadków i w sytuacjach zagrożeń i awarii.

Zasady korzystania z domów studenckich.

Zasady udzielania pierwszej pomocy:

- system ratownictwa medycznego w Polsce
- pierwsza pomoc w aktach prawnych
- łańcuch przeżycia
- bezpieczeństwo ratownika
- ocena stanu poszkodowanego (ABC) i wezwanie pomocy
- pozycja bezpieczna
- resuscytacja krążeniowo-oddechowa
- resuscytacja krążeniowo-oddechowa z wykorzystaniem automatycznego defibrylatora zewnętrznego AED
- postępowanie w stanach nagłych.

Ochrona przeciwpożarowa

- podstawy prawne ochrony przeciwpożarowej
- obowiązki Uczelni, studentów i doktorantów w zakresie ochrony przeciwpożarowej
- definicja pożaru
- grupy pożarów
- przyczyny pożarów
- sposoby gaszenia pożarów
- podręczny sprzęt gaśniczy – zasady użycia i działania
- zasady zachowania się podczas pożaru
- zasady zachowania się podczas ewakuacji.

Zagrożenia czynnikami biologicznymi w środowisku kształcenia

- środki ochrony indywidualnej przed zagrożeniami biologicznymi
- problemu ochrony środowiska.

Zagrożenia czynnikami chemicznymi w środowisku kształcenia

- środki ochrony indywidualnej przed zagrożeniami chemicznymi.
- problemu ochrony środowiska.

Nazwa zajęć: **Biolingwistyka jako lingwistyka stosowana**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę nt. biolingwistyki jako lingwistyki stosowanej; zna jej terminologię, zakresy naukowych eksploracji, główne problemy badawcze.
2. Potrafi zrekonstruować linie rozwojowe refleksji biolingwistycznej w ujęciu anagnostycznym.
3. Zna miejsce biolingwistyki wśród innych paradygmatów językoznawczych, jej źródła, potencjał, krytykę.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi odnieść główne problemy biolingwistyki do lingwistyki klinicznej, tj. jej przedmiotu zainteresowania, terminologii, problemów i zakresów badawczych.
2. Umie metanaukowo osadzić biolingwistykę w relacji do innych lingwistik stosowanych oraz paradygmatów językoznawczych.
3. Potrafi zbudować mentalną przestrzeń poznawczą, w której do zrozumienia i wykorzystania biolingwistyki jako składowej lingwistyki klinicznej wykorzystuje wiedzę i umiejętności z zakresu lingwistycznych podstawy komunikacji, fizjologii mowy, neurolingwistyki, psycholingwistyki.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Dostrzega miejsce i rolę języka oraz badań biolingwistycznych w obszarze współczesnych zjawisk naukowych.
2. Ma świadomość roli języka i jego odmian w życiu określonych użytkowników języka.

Treści programowe dla zajęć:

Wybrane zagadnienie metalingwistyki. Lingwistyczne podstawy biolingwistyki.

Biolingwistyka – próba definiowania, zakres znaczeniowy, treści. Biolingwistyka – prekursorstwo, tu: okres oparty na intuicji.

Biolingwistyka – prekursorstwo, tu: okres wstępnego profesjonalizmu.

Semiotyka Pierce’a.

Generatywizm i kognitywizm jako dwie metodologie w badaniach nad językiem, umysłem, mózgiem.

Filogeneza języka i mowy. Elementy ontolingwistyki.

Teoria kompetencji językowej i komunikacyjnej.

Elementy zoosemiotyki.

Nazwa zajęć: **Neurofizjologia mowy**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student posiada rozległą i pogłębioną wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii układu nerwowego.
2. Student zna biologiczne determinanty rozwoju i zaburzeń mowy o proveniencji neurogennej.
3. Student ma wiedzę na temat mechanizmów neuroplastyczności w uszkodzonym mózgu i ich wpływu na poprawę w zakresie mowy i komunikacji językowej.

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi wykorzystywać przyswojoną wiedzę z zakresu neurofizjologii mowy do analizy, deskrypcji i interpretacji faktów językowych notowanych u pacjentów.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student ma świadomość wartości posiadanej wiedzy na temat neurofizjologicznych uwarunkowań mowy w kontekście pracy z pacjentem.

Treści programowe dla zajęć:

Neuroanatomia a neurofizjologia - rola obwodowego i ośrodkowego układu nerwowego w regulacji czynności mowy.

Podział i rozwój układu nerwowego.

Fizjologia neuronu i przekaźnictwo synaptyczne.

Obwodowy i ośrodkowy narząd mowy.

Funkcjonalna anatomia mózgowia.

Układ autonomiczny. Układ limbiczny. Układy czynnościowe.

Neurmodulatory procesów poznawczych, emocjonalnych i zachowania.

Procesy samonaprawcze i dezintegracyjne w mózgu uszkodzonym.

Wybrane zagadnienia patoneurofizjologii mowy.

Nazwa zajęć: **Patoneurolingwistyka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student ma wiedzę na temat mózgowej organizacji mowy i języka.
2. Student ma wiedzę na temat biologicznych determinant rozwoju i zaburzeń mowy.
3. Student ma wiedzę na temat objawów zaburzeń neurolingwistycznych i neuropoznawczych w przypadkach klinicznych osób z różnymi uszkodzeniami mózgu.

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi objaśniać objawy zaburzeń neurolingwistycznych i interpretować je w kontekście potencjalnych neurogennych patomechanizmów.
2. Student potrafi opisać relacje pomiędzy kompetencją językową a sposobami poznawczej interpretacji świata oraz kodami orientacji w rzeczywistości.
3. Student potrafi rozpatrywać patologiczne zjawiska językowe i analizować dyskurs zaburzony w kontekście dostępnych danych z zakresu różnych dyscyplin (lingwistyki, psychologii, filozofii, nauk medycznych).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student wykazuje aktywną postawę w rozwijaniu wiedzy na temat neurobiologicznych, w tym neuropatologicznych, uwarunkowań mowy i języka.
2. Student jest otwarty na współpracę z innymi specjalistami w celu poszerzania swojej wiedzy i dbałości o dobrostan pacjentów.

Treści programowe dla zajęć:

Przedmiot zainteresowań patoneurolingwistyki, zakres badań, związek z innymi naukami pokrewnymi. Neurolingwistyka jako punkt wyjścia dla patoneurolingwistyki. Język jako przedmiot badań (pato)neurolingwistyki (rozróżnienie pojęć: „język”, „mowa”, „mówienie”; podział na kompetencje i sprawności; typy komunikacji językowej).

Neurobiologiczne podłoże mowy i języka (opis struktury i funkcji mózgu w ujęciu neurolingwistycznym: relacja mózg – język; tzw. obszar mowy i inne struktury mózgowia zaangażowane w regulację sprawności językowych i czynności mowy). Przegląd koncepcji na temat mózgowej lokalizacji i organizacji mowy.

Wybrane teorie neuropsychologiczne i neurolingwistyczne (m.in. teoria neuronów lustrzanych, teoria selekcji grup neuronowych, model sieci neuronalnej, teoria mikrogenetyczna).

Metody badań neurofizjologicznych mózgu.

Następstwa uszkodzeń mózgu dla mowy i języka. Najczęstsze przyczyny zaburzeń mowy. Mechanizmy organizujące przekaz językowy w przypadku uszkodzeń mózgu – dezintegracja i kompensacja. Płaszczyzny komunikacji osób z uszkodzeniami mózgu.

Dysfunkcje językowe po uszkodzeniu lewej półkuli mózgu – elementy afazjologii. Deficyty językowe i pragmatyczne w dysfunkcjach prawej półkuli mózgu. Zaburzenia interakcji po uszkodzeniu płatów czołowych.

Rozpad kompetencji lingwistycznej w procesach neurodegeneracyjnych i zespołach demencyjnych.

Neuropoznawcze i inne pozalingwistyczne symptomy uszkodzenia mózgu wpływające na przebieg komunikacji.

Dyskurs zaburzony w wybranych jednostkach patologii mowy. Rozróżnienie pojęć: tekst, nie-tekst, tekst patologiczny. Neurolingwistyczna analiza tekstów zaburzonych.

Nazwa zajęć: **Audiofizjologia mowy**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student zna i omawia zagadnienia odnoszące się do audiologii i akustyki.
2. Student posiada podstawową wiedzę na temat anatomii narządu słuchu i równowagi, zaburzeń w jego obrębie oraz procesów słyszenia i wytwarzania mowy.
3. Student rozpoznaje główne problemy współczesnej audiologii i akustyki oraz zna ich założenia badawcze.

w zakresie umiejętności:

1. Student stosuje podstawową terminologię z zakresu audiologii i akustyki.
2. Student klasyfikuje zjawiska akustyczne, potrafi wskazać i opisać obiektywne i subiektywne cechy tych zjawisk.
3. Student potrafi zauważyć i zinterpretować objawy zaburzeń słuchu oraz przewidzieć ich wpływ na rozwój i funkcjonowanie osoby

z tymi problemami.

4. Student potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu audiologii i akustyki do formułowania i rozwiązywania problemów badawczych dotyczących kompetencji komunikacyjnej, rozwoju i produkcji mowy.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student ma świadomość wartości wiedzy z zakresu audiologii i akustyki dla rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych w zetknięciu z osobami z zaburzeniami centralnego przetwarzania słuchowego, niedosłyszającymi lub głuchymi.

2. Student rozumie potrzebę doksztalcania się i zdobywania nowych umiejętności zgodnie z aktualną wiedzą.

Treści programowe dla zajęć:

Anatomia narządu słuchu i równowagi.

Szlaki nerwowe i korowa organizacja procesu słyszenia.

Szlaki nerwowe i korowa organizacja procesu słyszenia.

Lateralizacja funkcji słuchowych.

Fizjologia słyszenia.

Słuch w ontogenezie.

Wpływ wczesnej stymulacji na rozwój układu słuchowego.

Wpływ uszkodzenia słuchu na rozwój dziecka.

Metody badania słuchu i procesu komunikacji.

Urządzenia wspomagające: aparaty słuchowe i implanty.

Ocena wyników audiometrii tonalnej i innych badań audiologicznych.

Wytwarzanie dźwięków mowy – procesy i realizacje.

Klasyfikacja zjawisk akustycznych

– subiektywne i obiektywne cechy zjawisk akustycznych

Wytwarzanie dźwięków mowy – procesy i realizacje.

Słyszenie a słuchanie.

Nazwa zajęć: **Audiogenne determinanty rozwoju i zaburzeń komunikacji językowej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Osoba studiująca zna i omawia zagadnienia odnoszące się do audiogennych determinantów rozwoju i zaburzeń mowy.
2. Zna rodzaje oraz przyczyny uszkodzeń słuchu i ich konsekwencje dla rozwoju mowy i kompetencji komunikacyjnej i społecznej chorego.
3. Umie scharakteryzować zaburzenia odbioru mowy w zależności od typu uszkodzenia słuchu, omawia zależności między słyszeniem dźwięków mowy a jej rozumieniem i produkcją.
4. Zna specyfikę funkcjonowania osób z uszkodzeniem słuchu i procedury obowiązujące w profilaktyce i rehabilitacji słuchu.

w zakresie umiejętności:

1. Osoba studiująca stosuje podstawową terminologię z zakresu patologii, diagnostyki i rehabilitacji słuchu.
2. Klasyfikuje typy niedosłuchu, potrafi wskazać i opisać metody diagnostyczne i terapię osób z zaburzeniami słuchu.
3. Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu audiogennych uwarunkowań rozwoju i zaburzeń komunikacji językowej do formułowania i rozwiązywania problemów badawczych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Osoba studiująca ma świadomość wartości wiedzy z zakresu audiogennych uwarunkowań rozwoju i zaburzeń komunikacji językowej dla rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych w zetknięciu z osobami z zaburzeniami centralnego przetwarzania słuchowego, niedosłyszającymi lub głuchymi.
2. Potrafi aktywnie uczestniczyć w pracy zespołowej omawiającej i planującej procesy rehabilitacji, profilaktyki i leczenia patologii jakości mowy, głosu i słuchu.
3. Rozumie potrzebę doskonalenia się i zdobywania nowych umiejętności zgodnie z aktualną wiedzą.

Treści programowe dla zajęć:

Choroby narządu słuchu.

Neuropatie i miopatie.

Niedosłuch – rodzaje, etiologia.

Głuchota wrodzona i nabyta.

Diagnoza niesłyszących.

Zaburzenia językowego porozumiewania się o podłożu słuchowym.

Słyszenie a rozumienie mowy.

Zaburzenia uwagi, pamięci i percepcji u osób z uszkodzonym narządem słuchu.

Kompensacje w porozumiewaniu się osób niedosłyszających i głuchych.

Alternatywne i wspomagające metody komunikacji.

Trening słuchowy – wychowanie słuchowe

Współpraca zespołu specjalistów w ocenie patologii narządu słuchu i wdrożeniu metod rehabilitacji.

Procedury wykorzystywane w profilaktyce zaburzeń słuchu.

Nazwa zajęć: **Diagnoza trudności w komunikowaniu się**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student posiada wiedzę na temat zaburzeń komunikacji językowej.
2. Student wie, jak przebiega proces diagnozowania trudności w komunikowaniu się.
3. Student posiada wiedzę na temat różnorodnych narzędzi, służących diagnozie trudności w komunikowaniu się.

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi komunikować się z pacjentami przejawiającymi zaburzenia komunikacyjne, umiejętnie komunikuje się również ze środowiskiem rodzinnym pacjenta oraz z innymi specjalistami.
2. Student potrafi scharakteryzować trudności, z jakimi borykają się pacjenci z zaburzoną komunikacją w przypadku poszczególnych zaburzeń komunikacji

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest świadomy trudności, z jakimi zmagają się pacjenci w przypadku określonych typów zaburzeń mowy i rozumie potrzebę ustawicznego poszerzania wiedzy na temat trudności w komunikowaniu się.
2. Student docenia rolę języka w społecznym funkcjonowaniu człowieka.

Treści programowe dla zajęć:

Trudności w komunikowaniu się – ujęcie medyczne, pedagogiczne, psychologiczne i logopedyczne.

Klasyfikacje zaburzeń w komunikowaniu się.

Niesklasyfikowane zaburzenia w komunikowaniu się.

Diagnoza osób z zaburzoną komunikacją – podstawowe działania.

Schemat standardu diagnozowania wg S. Grabiasa - charakterystyka uniwersalnego schematu diagnozy logopedycznej, omówienie poszczególnych jego składników.

Diagnoza ilościowa i jakościowa, normy prawne.

Narzędzia diagnostyczne standaryzowane.

Dokumentowanie działań diagnostycznych, karty diagnozy.

Diagnoza jako punkt wyjścia planowania działań terapeutycznych.

Określanie celów poszczególnych etapów terapii zgodnie z wynikami diagnozy.

Rediagnoza – celowość i zasady jej przeprowadzania.

Współpraca specjalistów w zakresie pomocy pacjentom z trudnościami w komunikowaniu się.

Zaburzenia komunikacji a trudności w nauce czytania i pisania.

Przebieg badania logopedycznego krok po kroku.

Diagnoza trudności w komunikowaniu się w przypadku poszczególnych zaburzeń mowy – narzędzia, przebieg.

Wybrane testy wykorzystywane w diagnostyce logopedycznej:

- Test Rozwoju Językowego TRJ (autorzy: Magdalena Smoczyńska, Ewa Haman, Agnieszka Maryniak, Ewa Czaplewska, Grzegorz Krajewski, Natalia Banasik, Magdalena Kochańska, Magdalena Łuniewska);

- Całościowe badanie logopedyczne (autor: Danuta Emiluta-Roza);

- Inwentarz Rozwoju Mowy i Komunikacji: SŁOWA I GESTY (autor: Magdalena Smoczyńska);

- Inwentarz Rozwoju Mowy i Komunikacji: SŁOWA I ZDANIA (autor: Magdalena Smoczyńska);

- Test do badań przesiewowych mowy dla dzieci (autorzy: Katarzyna Węsierska, Iwona Michałak-Widera);

- Sprawdź jak mówię (autor: Elżbieta Stecko);

- SWM – Test do badania zagrożenia dysleksją (autorzy: Jagoda Cieszyńska, Marta Korendo);
- Obrazkowy Test Słownikowy OTSR (autorzy: Ewa Haman, Krzysztof Fronczyk);
- AFA-SKALA (autorzy: Anna Paluch, Elżbieta Drewniak-Wołosz, Lucyna Mikosza);
- Karty Oceny Logopedycznej Dziecka - KOLD (autor: Joanna Gruba);

Planowanie usprawniania procesów porozumiewania się pacjentów z trudnościami w komunikowaniu się.

Nazwa zajęć: **Retoryka stosowana z elementami teorii argumentacji**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student zna podstawowe mechanizmy retoryczne i logiczne języka oraz techniki argumentacyjne, ich znaczenie w kontaktach interpersonalnych, wystąpieniach publicznych, a także w innych typach komunikacji.
2. student zna różne formy perswazji i argumentacji, pozwalające na zwiększanie sukcesu komunikacyjnego w pracy z pacjentem

w zakresie umiejętności:

1. student potrafi poprzez użycie właściwych strategii retorycznych budować swój autorytet i zaufanie w relacji z pacjentem i innymi osobami
2. student potrafi jasno i przejrzysto informować, argumentować i dyskutować na wcześniej poznany i opracowany temat.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. student jest gotów wykorzystywać nabytą wiedzę i umiejętności z zakresu retoryki oraz teorii argumentacji do świadomego i odpowiedzialnego kształtowania relacji z innymi ludźmi.

Treści programowe dla zajęć:

1. Retoryka klasyczna i retoryka współczesna – transformacja dziedzictwa retorycznego na przestrzeni wieków.
2. Wprowadzenie do tradycji retorycznej (podstawowe pojęcia).
3. Co nas przekonuje? Problematyka perswazji i argumentacji. Różnorodność strategii.
4. Budowa wypowiedzi argumentacyjnej. Rozpoznawanie wypowiedzi argumentacyjnych.
5. Standaryzacja argumentu. Argument prosty i złożony. Entymematyczność argumentacji w języku naturalnym.
6. Podział i charakterystyka środków przekonywania właściwych retoryce: logos, pathos, ethos. 7. Argumentowanie przez przykład i analogie.
8. Schematy argumentacyjne.
9. Podstawowe błędy argumentacyjne
10. Poznawczy i komunikacyjny potencjał metafory.
11. Emocjonalizacja wypowiedzi: potencjał i ryzyko.

Nazwa zajęć: **Gerontolingwistyka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student ma świadomość miejsca gerontolingwistyki wśród innych lingwistik stosowanych.
2. Student posiada wiedzę na temat czynników biologicznych determinujących proces starzenia.
3. Student posiada wiedzę na temat różnic w zakresie funkcjonowania językowego w starzeniu fizjologicznym i patologicznym.
4. Student posiada podstawową wiedzę z zakresu logopedii paliatywnej.

w zakresie umiejętności:

1. Student posiada umiejętność swobodnego posługiwania się podstawową terminologią z zakresu gerontolingwistyki i logopedii paliatywnej.

2. Student potrafi wykorzystywać przyswojoną wiedzę z zakresu gerontolingwistyki do analizy, deskrypcji i interpretacji faktów językowych obserwowanych u pacjentów w wieku senioralnym.
3. Student potrafi dostrzegać i uzasadniać wpływ czynników biologicznych, psychicznych i społecznych na funkcjonowanie językowe osób starszych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest świadom możliwości i ograniczeń osób starszych w aspekcie językowym, komunikacyjnym i interakcyjnym.
2. Student odznacza się odpowiedzialnością za podejmowane w stosunku do pacjenta działania.
3. Student rozumie potrzebę ustawicznego poszerzania wiedzy, jej aktualizowania.

Treści programowe dla zajęć:

Gerontolingwistyka jako nowa subdyscyplina językoznawstwa, jej płaszczyzny badawcze oraz związki z innymi dyscyplinami. Stan badań nad gerontolingwistyką na gruncie literatury polskiej i zagranicznej.

Definicje, periodyzacja i podstawowe mechanizmy procesu starzenia. Biologiczne, psychologiczne, socjologiczne determinanty procesu starzenia.

Zmiany w komunikacji wynikające z fizjologicznego procesu starzenia się w obrębie narządów mowy, w obrębie narządów zmysłów i wynikające z fizjologicznego procesu starzenia się układu nerwowego.

Pozajęzykowe symptomy starzenia fizjologicznego; komunikacja ze starszymi osobami w kontekście relacji społecznych; zjawisko ageizmu; negatywne i pozytywne stereotypy na temat procesu starzenia; miejsce języka ludzi starszych na tle odmian współczesnej polszczyzny; pozajęzykowe symptomy procesu starzenia; gerontolekt; komunikacja pozawerbalna w perspektywie starości i starzenia.

Językowe wyznaczniki starzenia się: zjawisko OTV, zjawisko TOT, elderspeak – zjawisko wtórnego baby talku, anomia proprialna a anomia apelatywna.

Patologiczne starzenie, jego przyczyny i wpływ na sprawności językowe i komunikacyjne seniorów. Zmiany językowe, komunikacyjne i interakcyjne w zespołach otępiennych. Choroba Alzheimera w perspektywie gerontolingwistycznej i gerontologopedycznej. Otępienie czołowo-skroniowe i afazja pierwotna postępująca w perspektywie gerontolingwistycznej i gerontologopedycznej.

Metody wsparcia komunikacji językowej w starzeniu fizjologicznym. Metody wsparcia komunikacji językowej w starzeniu patologicznym. Strategie i modele komunikacji z osobami w wieku senioralnym. Współpraca interdyscyplinarna w opiece nad pacjentem geriatrycznym.

Logopedia paliatywna – próba ujęcia definicyjnego w powiązaniu z geronto- i tanatolingwistyką. Stany ciężkie – rozróżnienie przypadków klinicznych po rozległych uszkodzeniach mózgu. Rola lingwisty klinicznego w opiece paliatywnej osób dorosłych i starszych. Metody i formy wsparcia.

Nazwa zajęć: **Komunikacyjny projekt badawczy - warsztaty**

Nazwa zajęć: **Seminarium magisterskie 1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Ma poszerzoną wiedzę z metodologii badań naukowych stosowanych w dziedzinach nauk humanistycznych, medycznych i społecznych, zna zasady projektowania i prowadzenia badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej, zgodnie z postulatami wieloparadygmatyczności.
2. Zna założenia metodologiczne i zasady oraz normy etyczne projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę z zakresu biolingwistyki i komunikacji klinicznej oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w zagadnieniach pracy magisterskiej.
2. Rozróżniania orientacje metodologiczne w badaniach naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej.
3. Rozróżniania orientacje metodologiczne w badaniach naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej i potrafi korzystać z tej wiedzy w trakcie analizy tematyki pracy magisterskiej i literatury przedmiotu dotyczącej opracowania magisterskiego.
4. Potrafi sporządzać przypisy i bibliografię w stylu APA.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów doceniać tradycję i dorobek badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej oraz jej kontynuację i poszerzanie o nowe obszary i procedury badawcze.

Treści programowe dla zajęć:

Biolingwistyka i komunikacja kliniczna jako obszary refleksji naukowej i zawodowej lingwisty klinicznego – wprowadzenie.

Wymagania i zasady pisania pracy dyplomowej na studiach magisterskich. Poszukiwanie obszaru zainteresowań studentów w kontekście tematyki pracy. Precyzowanie obszaru zainteresowań studentów. Określenie tematyki i tytułu pracy.

Struktura pracy magisterskiej z biolingwistyki i komunikacji klinicznej.

Dobór źródeł pisanych do problematyki pracy. Trafność doboru literatury przedmiotu.

Prawa autorskie a tekst pracy magisterskiej. Sporządzenie przypisów i bibliografii w stylu APA.

Logiczne ułożenie treści w rozdziale teoretycznym. Próby pisania rozdziału teoretycznego i jego zakres tematyczny.

Nazwa zajęć: **Profesjolekt medyczny i terapeutyczny**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Osoba studiująca posiada wiedzę na temat profesjolektu medycznego i terapeutycznego, zna terminologię, główne problemy badawcze.
2. Potrafi zrekonstruować linie rozwojowe nauki o socjolektach.
3. Zna miejsce profesjolektu medycznego i terapeutycznego wśród innych socjolektów.

w zakresie umiejętności:

1. Osoba studiująca potrafi odnieść główne problemy dotyczące badań profesjolektów w tym medycznego i terapeutycznego do terminologii, problemów i zakresów badawczych lingwistyki.
2. Potrafi zbudować mentalną przestrzeń poznawczą, by wykorzystać wiedzę na temat profesjolektu medycznego i terapeutycznego do realnych problemów analizowanych przez komunikację kliniczną.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Osoba studiująca dostrzega miejsce i rolę profesjolektów medycznego i terapeutycznego w obszarze współczesnych zjawisk naukowych.
2. Ma świadomość roli języka i jego odmian w życiu określonych użytkowników języka.

Treści programowe dla zajęć:

Miejsce socjolektów wśród innych wariantów języka.

Klasyfikacje środowiskowych odmian polszczyzny (propozycje typologiczne m.in. S. Grabiasa, T. Piekota, E. Kołodziejczyk).

Podstawowe kategorie socjolektalne (zawodowość, tajność, ekspresywność).

Funkcje socjolektów (w tym medycznego i terapeutycznego) w kontaktach społecznych: - F. integrująca,

- F. separująca,

- F. nadawania prestiżu,

- F. komunikacyjna.

Cechy leksyki w socjolekcie medycznym i terapeutycznym a świat wartości środowiskowych.

Językowa struktura socjolektu: relacje semantyczne, struktura tematyczna.

Nazwa zajęć: **Komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC)**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Osoba studiująca ma pogłębioną wiedzę na temat terminologii związanej z komunikacją alternatywną i wspomagającą, posiada wiedzę na temat metod, strategii i technik AAC, wie, jak dostosować pomoce tradycyjne i elektroniczne do potrzeb użytkownika AAC, dostrzega analogie początków użycia narzędzia do porozumiewania się i początkowych etapów prawidłowego rozwoju umiejętności mówienia i pisanie.
2. Osoba studiująca zna różnice między językiem naturalnym a alternatywnymi metodami porozumiewania się (na płaszczyźnie lingwistycznej).

w zakresie umiejętności:

1. Osoba studiująca sprawnie posługuje się terminologią z zakresu komunikacji alternatywnej i wspomagającej, potrafi scharakteryzować wybrane metody komunikacji alternatywnej i wspomagającej, umiejętnie dobiera metody do potrzeb i możliwości osoby niemówiącej, potrafi przygotować książkę komunikacyjną.
2. Osoba studiująca potrafi dokonać krytycznej i konstruktywnej oceny alternatywnych metod porozumiewania się.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Osoba studiująca rozumie potrzebę ciągłego dokształcania zawodowego, potrafi inicjować i podtrzymywać kontakt z osobami niemówiącymi i niemownymi.
2. Osoba studiująca jest gotowa do odpowiedniego pełnienia ról zawodowych i zespołowych.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do komunikacji alternatywnej i wspomagającej – kompetencja lingwistyczna, jej składowe i ich powiązanie z metodyką komunikacji alternatywnej i wspomagającej, neurolingwistyczne ujęcie niemówienia, typy osób niemówiących, użycie AAC do budowania kompetencji lingwistycznej.

Język naturalny a alternatywne metody porozumiewania się – lingwistyczna diagnoza różnicowa.

Niemówienie i niemowność jako problemy kulturowe, lingwistyczne, logopedyczne – analiza neurolingwistyczna. Niemówienie u osób starszych – przyczyny, klasyfikacje.

Najpopularniejsze alternatywne metody porozumiewania się: system Bliss, piktogramy, PCS-y, Makaton, MÓWik.

Indywidualny system komunikacji i jego uwarunkowania.

Przegląd pomocy dydaktycznych do kształcenia kompetencji lingwistycznej wykorzystywanych w pracy z osobami niemówiącymi i niemownymi.

Analiza tekstów kultury wiążących się AAC, niemownością, niemówieniem.

Nazwa zajęć: **Retoryka współczucia – specyfika komunikacji z osobą cierpiącą**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student zna zasady komunikacji nakierowanej na łagodzenie cierpienia.
2. Student zna definicje współczucia, rozumie założenia retoryki współczucia.

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi używać komunikacji respektującej zasady współczucia.
2. Student potrafi odróżnić współczucie od współodczuwania i empatii oraz wykorzystywać tę wiedzę w komunikacji z pacjentem.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student dostrzega rolę współczującej komunikacji w kontakcie z osobą cierpiącą.

Treści programowe dla zajęć:

1. Badania nad współczuciem.
2. Empatia a współczucie. Krytyka pojęcia empatii
3. Współodczuwanie a współczucie.
4. Komunikacja i retoryka. Retoryka współczucia.
5. Troska, mądrość i odwaga w retoryce współczucia (analizy przykładów)

6. NVC Marshalla Rosenberga a retoryka współczucia.

Nazwa zajęć: **Komunikacja kliniczna – procedury i strategie postępowania**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student zna i omawia zagadnienia odnoszące się do komunikacji ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji w zespole klinicznym oraz lekarz/terapeuta – pacjent.
2. Student umie rozpoznać różne style komunikacji, z uwzględnieniem komunikacji klinicznej.
3. Student rozpoznaje i definiuje strategie i procedury komunikacyjne stosowane w sytuacjach dotyczących porozumienia w zespole lekarsko-terapeutycznym wobec zagrożenia życia lub utraty zdrowia pacjenta; rozumie rolę środków werbalnych i niewerbalnych w procesie skutecznej komunikacji, zna podstawowe zasady asertywnej i empatycznej komunikacji w relacjach terapeutycznych.

w zakresie umiejętności:

1. Student stosuje terminologię z zakresu komunikacji werbalnej i niewerbalnej, rozumie i posługuje się medycznym słownictwem specjalistycznym w zakresie wystarczającym do skutecznej komunikacji klinicznej, stosuje odpowiednie strategie komunikacyjne.
2. Student ma podstawowe kompetencje umożliwiające sprawne komunikowanie się i niwelowanie barier komunikacyjnych oraz porozumiewanie się w sytuacjach trudnych i dąży do ich rozwoju.
3. Student potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu komunikacji klinicznej do formułowania i rozwiązywania problemów badawczych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student ma świadomość wartości wiedzy z zakresu komunikacji klinicznej i potrafi dostosować sposób komunikowania się do rozmówcy. Jest otwarty na potrzeby komunikacyjne rozmówcy.
2. Student rozumie potrzebę dokształcania się i zdobywania nowych umiejętności zgodnie z aktualną wiedzą.

Treści programowe dla zajęć:

Rola strategii i procedur w medycynie

Komunikacja kliniczna problemy, wyzwania, stanowiska

Struktura komunikacji klinicznej. Umiejętności komunikacyjne personelu medycznego

Metoda Calgary Cambridge w komunikacji klinicznej

Komunikacja w zespole

Komunikacja w zespole

Techniki wymiany informacji. Język, kod, gest w sytuacji zagrożenia życia lub utraty zdrowia pacjenta

Asertywność a bezpieczeństwo w pracy personelu medycznego

Protokoły i schematy komunikacyjne

Trening skutecznej komunikacji klinicznej. Rola symulacji medycznych.

Nazwa zajęć: **Techniki relaksacyjne**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Zaznajomienie studentów z różnymi definicjami stresu, z wiodącymi współcześnie podejściami w badaniach nad stresem, z wiedzą z zakresu mechanizmów działania reakcji stresowej oraz zapoznanie uczestników kursu ze zdrowotnymi konsekwencjami długotrwałej ekspozycji na stres.
2. Zapoznanie studentów z pojęciem relaksacji oraz podstawowymi technikami służącymi redukcji stresu i osiągnięciu stanu relaksacji.
3. Przekazanie wiedzy na temat różnych typów medytacji oraz sposobów wykorzystania medytacji w redukcji stresu.

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi samodzielnie dobierać i wykorzystywać przykładowe techniki redukcji stresu dla wspierania dobrostanu pacjenta oraz

dobrostanu własnego.

2. Student potrafi modyfikować w razie potrzeby scenariusze medytacji prowadzonych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest świadomy niekorzystnych dla zdrowia człowieka efektów długotrwałej ekspozycji na stres.

2. Student ma świadomość znaczenia relaksacji dla wspierania dobrostanu własnego i dobrostanu pacjenta.

Treści programowe dla zajęć:

1. Problematyka stresu. Współczesne ujęcia. Konsekwencje zdrowotne długotrwałej ekspozycji na stres.
2. Definicje relaksu i reakcji relaksacyjnej. Badania nad relaksacją. Skuteczność technik relaksacyjnych w redukcji stresu.
3. Elementy programu redukcji stresu w oparciu o uważność (MBSR)
4. Badania dotyczące efektów medytacji. Różne typy medytacji i kryteria podziału. Ich zalety i ograniczenia.
5. Trening autogenny J. H. Schulza
6. Technika Alexandra

Nazwa zajęć: **Prawne aspekty działalności lingwisty klinicznego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. W01: Ma podstawową wiedzę z zakresu prawnych aspektów biolingwistyki i komunikacji klinicznej.

2. W02: Posiada wiedzę z zakresu ochrony własności intelektualnej. Wie, czym jest prawo autorskie. Zna prawne konsekwencje jego naruszenia.

w zakresie umiejętności:

1. U01: Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów badawczych, poprzez właściwy dobór źródeł prawnych, ich ocenę, krytyczną analizę.

2. U02: Potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu prawa, posługiwać się właściwymi metodami interpretacji aktów prawnych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. K01: Ma świadomość konieczności uczenia się przez całe życie; ma poczucie odpowiedzialności za swój rozwój zawodowy; jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy prawniczej oraz własnych umiejętności interpretacji prawa.

Treści programowe dla zajęć:

1. Podstawowe pojęcia z prawa i medycyny,
2. Zawody medyczne i około medyczne - wykonywanie zawodu,
3. Odpowiedzialność cywilna za wykonywanie czynności zawodowych,
4. Odpowiedzialność zawodowa według kodeksu cywilnego,
5. Prawa pacjenta,
6. Prawo do godności i intymności, prawo do informacji, prawo do dokumentacji medycznej

Nazwa zajęć: **Testy oceny sytuacji - testy kompetencji komunikacyjnych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Osoba studiująca ma wiedzę na temat problemów medycznych, nauk o zdrowiu, kompetencji komunikacyjnych.

2. Zna neurobiologiczne podstawy rozwoju i zaburzeń mowy oraz sytuacje komunikacyjne osób z zaburzeniami mowy.

3. Posiada wiedzę z zakresu oceny sytuacji komunikacyjnych osób z audiogennymi zaburzeniami mowy.

w zakresie umiejętności:

1. Osoba studiująca potrafi odnieść główne problemy dotyczące badań ośrodkowego układu nerwowego, audiogennych uwarunkowań rozwoju i zaburzeń mowy oraz komunikacji klinicznej do sytuacji pacjentów i ich rodzin

2. Potrafi wykorzystać instrumentarium biolingwistyki do analizy realnych problemów i sytuacji problemowych, czyni to indywidualnie i zespołowo.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Osoba studiująca precyzyjnie i racjonalnie formułuje własne stanowisko, uzasadnia je.
2. Podejmuje świadome i odpowiedzialne decyzje znając konsekwencje swoich działań.

Treści programowe dla zajęć:

Sytuacja i zmiana.

Sytuacja i zmiana c.d.

Emocje jako wyznaczniki niezależności podmiotu od nacisków sytuacji.

Emocje jako wyznaczniki niezależności podmiotu od nacisków sytuacji. c.d.

Człowiek w sytuacji niepełnosprawności - case study z oceną sytuacji osób z trudnościami o podłożu audiogennym.

Człowiek w sytuacji niepełnosprawności - case study z oceną sytuacji osób z zaburzeniami mowy.

Nazwa zajęć: **Praktyka ciągła w szpitalu, przychodni opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, gabinecie lekarskim, gabinecie psychoterapeutycznym, innej placówce służby zdrowia**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Osoba studiująca ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych zagadnień z zakresu biolingwistyki, komunikacji klinicznej, lingwistyki klinicznej.
2. Osoba studiująca ma pogłębioną wiedzę na temat podstawowych zasad funkcjonowania instytucji, placówek, w których prowadzi się badania/analizy z zakresu lingwistyki klinicznej, biolingwistyki oraz w których realizowane są standardy tworzące dobre praktyki w zakresie komunikacji klinicznej.

w zakresie umiejętności:

1. Osoba studiująca potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów badawczych, poprzez właściwy dobór źródeł i informacji, ich ocenę, krytyczną analizę, syntezę i twórczą interpretację.
2. Osoba studiująca potrafi wykorzystywać przyswojoną wiedzę z zakresu lingwistyki klinicznej, biolingwistyki i komunikacji klinicznej do analizy, deskrypcji i interpretacji faktów językowych notowanych u pacjentów.
3. Osoba studiująca potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu planowania i realizacji strategii komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej organizacji.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Osoba studiująca ma świadomość konieczności uczenia się przez całe życie; ma poczucie odpowiedzialności za swój rozwój zawodowy; projektuje ścieżkę własnego rozwoju; jest gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz własnych umiejętności.
2. Osoba studiująca jest gotowa do wypełniania zobowiązań społecznych, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, szczególnie w placówkach służby zdrowia oraz świadczących pomoc terapeutyczną.
3. Osoba studiująca jest gotowa do odpowiedniego pełnienia ról zawodowych i zespołowych.

Treści programowe dla zajęć:

Zadania i aktywności realizowane w ramach praktyk studenckich muszą zgadzać się z programem praktyk

Nazwa zajęć: **Metodologia badań biolingwistycznych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Zna na poziomie rozszerzonym podstawy teoretyczne w zakresie metodologii biolingwistyki.
2. Ma usystematyzowaną wiedzę o metodologiach i głównych kierunkach badań językoznawczych, głównie biolingwistycznych.
3. Ma wiedzę o współczesnych dokonaniach biolingwistycznych, zagranicznych i krajowych ośrodkach i szkołach badawczych w dziedzinie lingwistyki klinicznej.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wyszukiwać, selekcjonować i oceniać informacje przydatne do pogłębiania wiedzy w dziedzinie językoznawstwa, szczególnie

biolingwistyki.

2. Potrafi samodzielnie formułować problemy badawcze oraz przygotować bibliografię na potrzeby określonej tematyki językoznawczej, głównie biolingwistycznej.

3. Odwołując się do fachowej literatury przedmiotu, umie samodzielnie opracować wybrane zagadnienia z zakresu biolingwistyki.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie potrzebę stałej aktualizacji wiedzy językoznawczej.

2. Śledzi współczesne tendencje, nurty i nowe metody badań lingwistycznych, głównie biolingwistycznych.

Treści programowe dla zajęć:

Koncepcja paradygmatów w nauce. Kategoria zwrotów kulturowych. Dwudziestowieczne paradygmaty naukowe. Językoznawstwo jako nauka; epistemologiczne perspektywy językoznawstwa; historiografia lingwistyczna.

Interdyscyplinarna perspektywa językoznawstwa: definicje języka, aspekty i obszary występowania języka, związki językoznawstwa z innymi naukami. W kierunku ujęć transdyscyplinarnych.

Metody diachroniczne i synchroniczne w lingwistyce. Językoznawstwo formalne a otwarte. Wzajemne oddziaływanie paradygmatów językoznawczych: eklektyzm metodologiczny w badaniach języka. Historyczno-porównawcze, strukturalistyczne, generatywne, kognitywne metody badań językoznawczych. Inne paradygmaty (psycholingwistyka, socjolingwistyka, pragmalingwistyka, mediolingwistyka).

Nauka sensu stricto vs nauka sensu largo. Biolingwistyka jako subdyscyplina językoznawcza. Biolingwistyka – lingwistyka kliniczna – logopedia. Analiza porównawcza paradygmatów. Biolingwistyczne metody badań naukowych.

Nazwa zajęć: **Laboratorium mowy**

Nazwa zajęć: **Seminarium magisterskie - 2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Ma poszerzoną wiedzę z metodologii badań naukowych stosowanych w dziedzinach nauk humanistycznych, medycznych

i społecznych, zna zasady projektowania i prowadzenia badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej, zgodnie z postulatem wieloparadygmatyczności.

2. Zna założenia metodologiczne i zasady oraz normy etyczne projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej.

3. Wie, jak opracować część teoretyczną i metodologiczną pracy magisterskiej.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę z zakresu biolingwistyki i komunikacji klinicznej oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych podczas tworzenia pracy magisterskiej.

2. Rozróżniania orientacje metodologiczne w badaniach naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej.

3. Potrafi napisać część teoretyczną i metodologiczną pracy, wykorzystując bibliograficzny system APA.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów doceniać tradycję i dorobek badań naukowych w zakresie lingwistyki klinicznej oraz jej kontynuację i poszerzanie o nowe obszary i procedury badawcze.

Treści programowe dla zajęć:

Logiczne ułożenie treści w rozdziale teoretycznym. Próby pisania rozdziału teoretycznego i jego zakres tematyczny. Krytyczna analiza treści rozdziału teoretycznego.

Logiczne i metodologiczne ułożenie treści w rozdziale metodologicznym. Próby pisania rozdziału metodologicznego. Krytyczna analiza treści rozdziału metodologicznego.

Analizy tekstów źródłowych.

Nazwa zajęć: **Formalne i nieformalne narzędzia oceny patologicznych zjawisk lingwistycznych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Osoba studiująca posiada wiedzę na temat zaburzeń komunikacji językowej.
2. Wie, jak przebiega proces diagnozowania trudności w komunikowaniu się.
3. Posiada wiedzę na temat różnorodnych narzędzi, służących diagnozie trudności w komunikowaniu się.

w zakresie umiejętności:

1. Osoba studiująca potrafi komunikować się z pacjentami przejawiającymi zaburzenia komunikacyjne, umiejętnie komunikuje się również ze środowiskiem rodzinnym pacjenta oraz z innymi specjalistami.
2. Potrafi scharakteryzować trudności, z jakimi borykają się pacjenci z zaburzoną komunikacją w przypadku poszczególnych zaburzeń komunikacji.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Osoba studiująca jest świadoma trudności, z jakimi zmagają się pacjenci w przypadku określonych typów zaburzeń mowy i rozumie potrzebę ustawicznego poszerzania wiedzy na temat trudności w komunikowaniu się.
2. Docenia rolę języka w społecznym funkcjonowaniu człowieka.

Treści programowe dla zajęć:

Trudności w komunikowaniu się.

Niesklasyfikowane zaburzenia w komunikowaniu się.

Narzędzia diagnostyczne formalne.

Narzędzia diagnostyczne nieformalne.

Dokumentowanie działań diagnostycznych, karty diagnozy.

Diagnoza jako punkt wyjścia planowania działań terapeutycznych.

Przebieg badania logopedycznego krok po kroku.

Diagnoza trudności w komunikowaniu się w przypadku poszczególnych zaburzeń mowy – narzędzia, przebieg.

Samodzielne opracowanie kwestionariuszy i prób do badań lingwistycznych.

Nazwa zajęć: **Metodyka neuroobrazowania mózgowego i badań fizjologicznych w kontekście analizy dysfunkcji językowych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student zna i rozumie podstawowe metody neuroobrazowania mózgowego (m.in. EEG, fMRI, PET, fNIRS) oraz badań fizjologicznych stosowanych w badaniach funkcji językowych i komunikacyjnych człowieka, a także ich możliwości i ograniczenia w analizie dysfunkcji językowych.
2. Student posiada pogłębioną wiedzę na temat neurobiologicznych i fizjologicznych mechanizmów leżących u podstaw rozwoju oraz zaburzeń funkcji językowych, w szczególności o charakterze neurogennym i audiogennym.
3. Student rozumie znaczenie badań neuroobrazowych i fizjologicznych w procesie diagnozy i interpretacji zaburzeń komunikacji językowej oraz zna podstawowe zasady etyczne i metodologiczne prowadzenia badań z udziałem osób badanych.

w zakresie umiejętności:

1. Student posiada pogłębioną wiedzę na temat neurobiologicznych i fizjologicznych mechanizmów leżących u podstaw rozwoju oraz zaburzeń funkcji językowych, w szczególności o charakterze neurogennym i audiogennym.
2. Student potrafi krytycznie ocenić przydatność wyników badań neuroobrazowych i fizjologicznych w badaniach nad dysfunkcjami językowymi oraz identyfikować ograniczenia interpretacyjne wynikające z zastosowanej metody badawczej.
3. Student potrafi integrować dane neuroobrazowe i fizjologiczne z danymi językowymi i klinicznymi w celu całościowej analizy funkcjonowania komunikacyjnego pacjenta.
4. Student potrafi współpracować w zespole interdyscyplinarnym w zakresie interpretacji wyników badań neuroobrazowych i fizjologicznych dotyczących zaburzeń językowych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student ma świadomość konieczności ciągłego aktualizowania wiedzy i umiejętności w zakresie metod neuroobrazowania mózgowego i badań fizjologicznych oraz krytycznie ocenia własne kompetencje w kontekście ich zastosowania w analizie dysfunkcji

językowych.

2. Student jest gotów do odpowiedzialnego, etycznego i zgodnego z zasadami współpracy interdyscyplinarnej wykorzystywania metod neuroobrazowania i badań fizjologicznych w pracy badawczej i klinicznej, z poszanowaniem dobra osób badanych.

Treści programowe dla zajęć:

Rola neuroobrazowania. Znaczenie badań neuroobrazowych w ustalaniu podłoża zaburzeń mowy, lokalizacji i charakteru uszkodzeń OUN oraz w prognozowaniu przebiegu terapii. Aspekt czasowy uszkodzeń mózgu a rozwój mowy i języka. Znaczenie momentu uszkodzenia OUN (prenatalnego, perinatalnego, postnatalnego) dla różnicowania zaburzeń rozwojowych i nabytych (alalia, niedokształcenie mowy o typie afazji, afazja dziecięca). Neuroobrazowanie w diagnostyce zaburzeń mowy u dzieci. Zastosowanie badań obrazowych w różnicowaniu alalii prolongaty i alalii, w ocenie zmian niedotlenieniowo-niedokrwiennych oraz wad rozwojowych mózgowia.

Neuroobrazowanie w diagnostyce zaburzeń mowy u dorosłych. Obrazowanie zmian mózgowych w udarach, urazach czaszkowo-mózgowych, guzach, chorobach neurodegeneracyjnych i pozapiramidowych przebiegających z zaburzeniami mowy. Podział metod neuroobrazowania: strukturalne i funkcjonalne. Charakterystyka tomografii komputerowej (CT), rezonansu magnetycznego (MRI), angiografii oraz metod funkcjonalnych (fMRI, PET, SPECT, EEG). Tomografia komputerowa i rezonans magnetyczny w praktyce klinicznej. Wskazania, możliwości i ograniczenia CT i MRI w diagnostyce zmian strukturalnych mózgu, ze szczególnym uwzględnieniem udaru mózgu i guzów OUN.

Znaczenie sekwencji MRI w ocenie zmian mózgowych. Obrazowanie T1, T2, FLAIR, DWI i PWI w ocenie niedokrwienia, demielinizacji, zaników oraz zmian pourazowych i nowotworowych. Angiografia i perfuzja mózgu w diagnostyce zaburzeń neurologicznych. Angio-CT, angio-MR oraz badania perfuzyjne w ocenie ukrwienia mózgu, zmian naczyniowych i obszaru penumbry w udarze. Funkcjonalne metody obrazowania czynności mózgu. Zastosowanie fMRI, PET, SPECT i EEG w badaniach aktywności mózgu związanej z mową, językiem i innymi funkcjami poznawczymi.

Integracja wyników neuroobrazowania z diagnozą neurologopedyczną. Łączenie danych neuroobrazowych z diagnozą neurologiczną, neuropsychologiczną i logopedyczną w celu formułowania rozpoznania, zaleceń i programu terapii, z uwzględnieniem zasad współpracy interdyscyplinarnej, odpowiedzialności zawodowej oraz potrzeby ciągłego doskonalenia kompetencji w pracy diagnostyczno-terapeutycznej.

Nazwa zajęć: **Komunikacja w wybranych sytuacjach klinicznych w świetle onko-, neuro-, surdo-, gerontologopedii, logopedii paliatywnej, logopedii przedszkolnej i szkolnej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student zna i omawia zagadnienia odnoszące się do komunikacji klinicznej. Orientuje się w aktualnych przepisach prawa polskiego odnośnie do pracy z osobami o szczególnych potrzebach.
2. Student posiada rozległą i pogłębioną wiedzę z zakresu fizjologii i patologii mowy. Ma wiedzę dotyczącą specyfiki komunikacji z osobą cierpiącą oraz z osobą będącą w procesie terapii.
3. Student rozpoznaje główne problemy biolingwistyki oraz zna jej założenia badawcze.

w zakresie umiejętności:

1. Student stosuje właściwie terminologię z zakresu komunikacji klinicznej.
2. Student potrafi rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu lingwistyki klinicznej, posługiwać się właściwymi metodami interpretacji tekstów zaburzonych oraz wyników badań empirycznych.
3. Student wykorzystuje przyswojoną wiedzę z zakresu lingwistyki klinicznej, biolingwistyki i komunikacji klinicznej do analizy, opisu i interpretacji faktów językowych notowanych u pacjentów oraz potrafi skutecznie porozumiewać się w zespole terapeutycznym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student ma świadomość wartości wiedzy z zakresu komunikacji klinicznej dla rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych w zetknięciu z osobami z zaburzeniami komunikacji językowej.
2. Student rozumie potrzebę dokształcania się i zdobywania nowych umiejętności zgodnie z aktualną wiedzą.
3. Student potrafi jasno i precyzyjnie formułować swoje stanowisko z poszanowaniem praw pacjenta i zgodnie z etyką swojego zawodu.

Treści programowe dla zajęć:

Specyfika pracy zespołu psychologiczno-pedagogicznego, specjalisty logopedy, psychologa i pedagoga specjalnego w placówce pedagogicznej.

Standardy rozmowy z rodzicami i kompetencje miękkie u pedagoga szkolnego i specjalnego.

Standardy Ochrony Małoletnich. Założenia i wdrażanie.

Specyfika funkcjonowania i standardy komunikacyjne w hospicjum domowym i stacjonarnym. Aspekt praktyczny.

Specyfika funkcjonowania i standardy komunikacyjne w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym. Aspekt praktyczny.

Specyfika funkcjonowania i standardy komunikacyjne w Domach Pomocy Społecznej. Aspekt praktyczny.

Trening funkcji poznawczych u osób w podeszłym wieku.

Idea wolontariatu

Nazwa zajęć: **Sztuka mediacji**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. W01: Student ma podstawową wiedzę o procesach komunikacji językowej i zna zasady skutecznej komunikacji umożliwiającej porozumienie.
2. W02: Student zna specyfikę procesów komunikacyjnych, motywujących ludzi do podejmowania zmian i wspierających w procesie ich realizowania.

w zakresie umiejętności:

1. U01: Student potrafi samodzielnie organizować pracę osobistą i w zespole, wykazuje gotowość do zespołowego wykonywania zadań i rozwiązywania problemów
2. U02: Student potrafi jasno i przejrzyście przedstawiać swoje stanowisko, argumentować i dyskutować w oparciu o zdobytą wiedzę i specjalistyczną terminologię oraz przygotować projekt zadania umożliwiającego rozwiązanie sytuacji konfliktowej na drodze mediacji.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. K01: Student dba o precyzyjne i racjonalne formułowanie własnego stanowiska i przekonań oraz ich uzasadnienie, nieustannie monitoruje i ewoluuje własną pracę i zakres posiadanej wiedzy i umiejętności, w realizacji zadań zawodowych.

Treści programowe dla zajęć:

1. Społeczne uwarunkowania zachowań językowych.
2. Pojęcie mediacji w naukach społecznych.
3. Mediacja jako podstawowe działanie komunikacyjne i jako sposób rozwiązywania sporów.
4. Mediacja w różnych sferach życia (prywatnej, edukacyjnej, publicznej i zawodowej).
5. Zasady prowadzenia skutecznej mediacji (charakterystyka mediatora, uczestników mediacji, schemat postępowania mediacyjnego, komunikacja w konflikcie i mediacji).

Nazwa zajęć: **Problematyka wypalenia zawodowego - ryzyko i sposoby przeciwdziałania**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Student potrafi przytoczyć definicje stresu, wypalenia zawodowego i odróżnia te zjawiska od zmęczenia oraz depresji
2. Student ma pogłębioną wiedzę na temat problemów stresu, wypalenia zawodowego oraz skutecznych interwencji
3. Student zna modele wypalenia zawodowego, jego mechanizmy oraz czynniki ryzyka
4. Student zna zasady wprowadzania skutecznych interwencji ograniczających możliwość wystąpienia wypalenia zawodowego u jednostki oraz minimalizujących jego skutki, także dla organizacji
5. Student zna techniki redukcji stresu oraz zasady wprowadzania działań profilaktycznych indywidualnych i organizacyjnych

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi wykorzystać wiedzę o mechanizmach wypalenia zawodowego w celu formułowania i rozwiązywania złożonych problemów badawczych oraz praktycznych interwencji
2. Student potrafi zaprojektować oddziaływania profilaktyczne i interwencje służące jednostce oraz organizacji
3. Student potrafi efektywnie pracować w zespole w celu rozpoznania kluczowych mechanizmów wypalenia zawodowego oraz projektowania skutecznych interwencji
4. Student potrafi klarownie przedstawić swoje stanowisko na temat sposobu redukcji stresu oraz możliwości ograniczenia jego wpływu na zdrowie fizyczne i psychiczne

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student ma świadomość konieczności dokształcania się w zakresie mechanizmów działania stresu i wypalenia zawodowego w zmieniającym się świecie
2. Student jest gotowy do precyzyjnego formułowania oraz uzasadniania swojego stanowiska w zakresie metod przeciwdziałania skutkom stresu i wypalenia zawodowego
3. Student ma świadomość znaczenia odpowiedzialnego formułowania zaleceń redukcji stresu oraz programów profilaktyki wypalenia zawodowego

Treści programowe dla zajęć:

Wykłady:

1. Wprowadzenie do problematyki wypalenia zawodowego
2. Modele teoretyczne wypalenia zawodowego
3. Mechanizmy psychologiczne i neurobiologiczne wypalenia zawodowego
4. Konsekwencje wypalenia zawodowego dla jednostki i organizacji
5. Profilaktyka wypalenia zawodowego i interwencje organizacyjne

Ćwiczenia:

1. Autodiagnoza i analiza przypadków
2. Identyfikacja czynników ryzyka
3. Mechanizmy psychologiczne
4. Projektowanie interwencji organizacyjnej
5. Strategie indywidualne zapobiegania wypaleniu zawodowemu

Nazwa zajęć: **Wybrane problemy bioetyki****Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:****w zakresie wiedzy:**

1. W01: Przyswoił wiedzę filozoficzną dotyczącą procesów biologicznych człowieka.
2. W02: Zna zasady skutecznej komunikacji, ma utrwalone wiadomości z obszaru teorii i praktyki argumentacyjnej, retoryki stosowanej oraz podstawowych błędów argumentacyjnych i manipulacyjnych nadużyć.
3. W03: Ma wiedzę dotyczącą specyfiki komunikacji z osobą cierpiącą oraz z osobą będącą w procesie terapii.
4. W04: Ma podstawową wiedzę z zakresu bioetycznych i prawnych aspektów biolingwistyki i komunikacji klinicznej.

w zakresie umiejętności:

1. U01: Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów badawczych, poprzez właściwy dobór źródeł i informacji, ich ocenę, krytyczną analizę, syntezę i twórczą interpretację.
2. U02: Potrafi samodzielnie organizować pracę osobistą i w zespole, wykazuje gotowość do zespołowego wykonywania zadań i rozwiązywania problemów w tym realizacji projektów.
3. U03: Potrafi jasno i przejrzyście przedstawiać swoje stanowisko, argumentować i dyskutować w oparciu o zdobytą wiedzę i specjalistyczną terminologię z zakresu lingwistyki stosowanej, szczególnie lingwistyki klinicznej i biolingwistyki. Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych i pisemnych, wykorzystując instrumentarium zdobyte podczas studiów.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. K01: Ma świadomość konieczności uczenia się przez całe życie; ma poczucie odpowiedzialności za swój rozwój zawodowy; jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz własnych umiejętności.
2. K02: Dbą o precyzyjne i racjonalne formułowanie własnego stanowiska i przekonań oraz ich uzasadnienie, nieustannie monitoruje i ewoluuje własną pracę i zakres posiadanej wiedzy i umiejętności, w realizacji zadań zawodowych wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu lingwistyki klinicznej, w tym biolingwistyki, komunikacji klinicznej i bioetyki.
3. K03: Ponoś odpowiedzialność za siebie i innych ludzi, jest przekonany o konieczności stosowania się do zasad etyki zawodowej i prawa; podejmuje decyzje w sposób odpowiedzialny, jest świadom konsekwencji społecznych i zdrowotnych swoich działań..

Treści programowe dla zajęć:

1. Bioetyka jako nauka.
2. Etyka w transplantologii.
3. Moralne i prawne aspekty sporu o przerywanie ciąży. Przegląd argumentów i kontrargumentów w sporze wokół aborcji.
4. Moralna problematyka końca życia: etyczne zasady medycyny paliatywnej i hospicyjnej.
5. Eutanazja i pomoc w samobójstwie. Przegląd argumentów i kontrargumentów w sporze o eutanazję.
6. Etyka lekarska (cele medycyny, pacjent jako osoba, zgoda i przymus w medycynie, tajemnica lekarska) i etyczne aspekty badań klinicznych.
7. Autonomia rodziców a obowiązek niewyrządzania genetycznej szkody swoim dzieciom. Spór o granice wolności reprodukcyjnej w kontekście inżynierii genetycznej. Eugenika stara i nowa.
8. Eutanazja.
9. Transplantacje i różne systemy pobierania narządów do przeszczepów.
10. Problem sprawiedliwego rozdziału ograniczonych zasobów w medycynie – spór o reguły słusznej dystrybucji rzadkich środków medycznych.
11. Podmiotowość moralna i dobro zwierząt a możliwości ich wykorzystywania.

Nazwa zajęć: Testy oceny sytuacji - testy kompetencji komunikacyjnych 2

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. W01: Student zna zasady komunikacji w obszarze praktyki klinicznej, ze szczególnym uwzględnieniem relacji lekarz-pacjent oraz lekarz-rodzina pacjenta oraz dobrych praktyk w komunikacji w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego.
2. W02: Student zna specyfikę procesów komunikacyjnych w procesie leczenia w zachowawczych oraz zabiegowych dziedzinach medycyny oraz znaczenie relacji terapeutycznej w procesie psychoterapii.
3. W03: Student rozpoznaje emocje oraz komunikaty werbalne i niewerbalne towarzyszące sytuacjom komunikacyjnym w praktyce klinicznej i prawidłowo je interpretuje.

w zakresie umiejętności:

1. U01: Student stosuje odpowiednie werbalne i niewerbalne techniki komunikacyjne, zna ich zastosowanie w praktyce klinicznej.
2. U02: Student posiada umiejętności w zakresie przyjmowania postawy empatycznej z poszanowaniem własnych granic.
3. U03: Student posiada umiejętność pogłębiania wiedzy specjalistycznej w zakresie komunikacji w obszarze praktyki klinicznej w ramach przygotowywania wystąpień ustnych oraz prac pisemnych. Student stosuje modele refleksyjne do analizy doświadczeń w zakresie sytuacji komunikacyjnych w praktyce medycznej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. K01: Student dostrzega rolę komunikacji werbalnej i niewerbalnej w praktyce medycznej oraz związanej z nią odpowiedzialności.
2. K02: Student ma świadomość konieczności ciągłej praktyki dla rozwijania umiejętności w zakresie komunikacji klinicznej.

Treści programowe dla zajęć:

1. Charakterystyka pracy w warunkach szpitalnych. Komunikacja w opiece okołoperacyjnej. Komunikacja w stanach nagłych.
2. Charakterystyka pracy w warunkach ambulatoryjnych. Komunikacja w chorobach przewlekłych. Komunikacja w procesie zmian stylu życia.
3. Charakterystyka opieki geriatrycznej i paliatywnej. Przekazywanie informacji o niekorzystnym rokowaniu. Komunikacja u kresu życia.
4. Charakterystyka opieki psychiatrycznej. Relacja terapeutyczna w procesie psychoterapii. Znaczenie przekonań i wartości w procesie komunikacji (w oparciu o podstawy psychoterapii poznawczo-behawioralnej).
5. Komunikacja w zespołach interdyscyplinarnych. Komunikacja w sytuacjach szczególnych (np. wybuch pandemii). Self-care specjalisty - empatyczna konfrontacja i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu w praktyce.

Nazwa zajęć: Podstawy przedsiębiorczości

Nazwa zajęć: **Egzamin dyplomowy w oparciu o pracę dyplomową lub projekt dyplomowy**

Nazwa zajęć: **Psycho- i neurolingwistyczne uwarunkowania emisji głosu**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Osoba studiująca opisuje neuroanatomiczne i neurofizjologiczne podstawy emisji głosu.
2. Osoba studiująca wyjaśnia psycholingwistyczne procesy związane z produkcją mowy i głosu.
3. Osoba studiująca charakteryzuje wpływ czynników poznawczych, emocjonalnych i społecznych na emisję głosu.
4. Osoba studiująca zna podstawowe zaburzenia głosu o podłożu neurologicznym i psychogennym.

w zakresie umiejętności:

1. Osoba studiująca analizuje zależności między funkcjonowaniem układu nerwowego a parametrami głosu.
2. Osoba studiująca interpretuje wyniki podstawowych badań dotyczących jakości głosu.
3. Osoba studiująca wykorzystuje wiedzę psycholingwistyczną i neurolingwistyczną do opisu przypadków klinicznych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Osoba studiująca dba o precyzyjne i racjonalne formułowanie własnego stanowiska i przekonań oraz ich uzasadnienie, nieustannie monitoruje i ewoluuje własną pracę i zakres posiadanej wiedzy i umiejętności, w realizacji zadań zawodowych wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu lingwistyki klinicznej, w tym biolingwistyki, komunikacji klinicznej i dyscyplin pokrewnych.

Treści programowe dla zajęć:

Psycho- i neurolingwistyczne podstawy emisji głosu.

Czynniki wpływające na jakość głosu (emocje, stres i ich wpływ na fonację; neurologiczne i psychogenne zaburzenia głosu).

Analiza funkcjonowania głosu w komunikacji. Obserwacja i analiza nagrań głosowych. Rozpoznawanie cech prawidłowej i nieprawidłowej emisji.

Emocje i głos. Analiza zmian parametrów głosu pod wpływem emocji.

Psycholingwistyczne aspekty produkcji mowy. Analiza zależności między planowaniem wypowiedzi a realizacją głosową. Studium przypadków.

Neurolingwistyczne aspekty zaburzeń głosu. Analiza przykładów klinicznych. Dyskusja nad mechanizmami zaburzeń.

Podstawy oceny głosu w praktyce klinicznej. Analiza wybranych parametrów głosu. Interpretacja wyników badań.

Profilaktyka i higiena głosu. Opracowanie zaleceń dla różnych grup użytkowników głosu. Prezentacja i omówienie projektów studenckich.

Nazwa zajęć: **Seminarium magisterskie - 3**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

w zakresie wiedzy:

1. Ma poszerzoną wiedzę z metodologii badań naukowych stosowanych w dziedzinach nauk humanistycznych, medycznych i społecznych, zna zasady projektowania i prowadzenia badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej, zgodnie z postulatem wieloparadygmatyczności.
2. Zna założenia metodologiczne i zasady oraz normy etyczne projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej.
3. Wie, jak opracować część badawczą pracy magisterskiej.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę z zakresu biolingwistyki i komunikacji klinicznej oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych podczas opracowywania części badawczej pracy magisterskiej.
2. Rozróżniania orientacje metodologiczne w badaniach naukowych w zakresie lingwistyki klinicznej i potrafi korzystać z tej wiedzy w trakcie opracowywania części badawczej pracy.

3. Potrafi napisać część badawczą pracy, sporządzając przypisy i bibliografię w stylu APA.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów doceniać tradycję i dorobek badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej oraz jej kontynuację i poszerzanie o nowe obszary i procedury badawcze.

Treści programowe dla zajęć:

Logiczne i metodologiczne ułożenie treści w rozdziale badawczym. Pisanie rozdziału badawczego pracy. Krytyczna analiza treści rozdziału badawczego.

Analizy tekstów źródłowych.

Sylabusy

Wprowadzenie do biolingwistyki i komunikacji klinicznej (niewypełniony)

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Miroslaw Michalik	
Prowadzący zajęcia	Miroslaw Michalik	
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 10, Zaliczenie bez oceny	Liczba punktów ECTS 1

Lingwistyczne podstawy komunikacji

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Egzamin na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordinator zajęć	Marceli Olma	
Prowadzący zajęcia	Marceli Olma	
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Egzamin na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin na ocenę • Ćwiczenia audytoryjne: 30, Zaliczenie bez oceny	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest uporządkowanie oraz pogłębienie wiedzy o systemie gramatycznym języka polskiego, a zatem wyposażenie studenta w wiadomości z zakresu fonetyki i fonologii, morfologii oraz składni języka polskiego stanowiących lingwistyczne podstawy komunikacji.

Wymagania wstępne

Student posiada podstawową wiedzę z zakresu gramatyki współczesnego języka polskiego. Umie wykorzystywać wiedzę z zakresu gramatyki współczesnego języka polskiego do analizy i opisu materiału językowego na wszystkich poziomach struktury języka.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Rozumie miejsce i znaczenie lingwistyki wśród innych nauk humanistycznych, zna terminologię stosowaną w lingwistyce.	K_W1, K_W2, K_W3, K_W8, K_W9	Egzamin ustny, Case study / Studium przypadku, Aktywność, Praca pisemna (esej)
W2	Posiada pogłębioną wiedzę na temat struktury języka polskiego, zna zasady funkcjonowania form językowych charakterystycznych dla poszczególnych podsystemów języka polskiego.	K_W1, K_W2, K_W3, K_W8, K_W9	Egzamin ustny, Case study / Studium przypadku, Aktywność, Praca pisemna (esej)
W3	Posiada wiedzę dotyczącą komunikacyjnych uwarunkowań zachowań językowych.	K_W3, K_W8, K_W9	Egzamin ustny, Case study / Studium przypadku, Aktywność, Praca pisemna (esej)
Umiejętności:			
U1	Wykorzystuje terminologię stosowaną w lingwistyce, nazywając obecne w różnego typu tekstach formy językowe, potrafi ocenić ich zgodność z normą językową.	K_U1, K_U2, K_U3	Egzamin ustny, Case study / Studium przypadku, Aktywność, Praca pisemna (esej)
U2	Potrafi, wykorzystując posiadaną wiedzę, wyszukiwać, analizować i interpretować zjawiska językowe notowane u pacjentów.	K_U1, K_U2, K_U3	Egzamin ustny, Case study / Studium przypadku, Aktywność, Praca pisemna (esej)
U3	Potrafi pracować w zespole oraz kierować pracą zespołową w trakcie rozwiązywania problemów z zakresu lingwistyki stosowanej.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U8	Egzamin ustny, Case study / Studium przypadku, Aktywność, Praca pisemna (esej)
Kompetencji społecznych:			
K1	Oznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie się do pracy, podejmowane decyzje, prowadzone działania oraz ich skutki, w swoim postępowaniu przestrzega zasad etyki zawodowej.	K_K1, K_K2	Case study / Studium przypadku, Aktywność
K2	Rozumie potrzebę ustawicznego poszerzania wiedzy z zakresu lingwistyki oraz jej permanentnego aktualizowania.	K_K1, K_K2	Egzamin ustny, Case study / Studium przypadku, Aktywność, Praca pisemna (esej)

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
-----	-----------------------------	------------------------------	-------------

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Podstawowe pojęcia lingwistyki, funkcje języka.	W1, W2, K2	Wykład
2.	Polszczyzna na tle innych języków.	W1, W2, K2	Wykład
3.	Zróżnicowanie funkcjonalne współczesnego języka polskiego.	W1, W2, W3, U1, K2	Wykład
4.	Fonetyka artykulacyjna, akustyczna, audytywna. Zastosowanie fonetyki. Fonetyka a fonologia.	W1, W2, W3, U1, U2, K2	Wykład
5.	Narządy mowy i ich funkcje. Pismo a wymowa. Inwentarz polskich głosek. Zapis fonetyczny oraz omówienie najważniejszych zjawisk fonetycznych występujących we współczesnej polszczyźnie.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
6.	Podstawowe pojęcia morfologii. Klasyfikacja morfemów. Klasyfikacja leksemów: semantyczna, morfologiczna, syntaktyczna. Rozpoznawanie części mowy.	W1, W2, W3, U1, U2, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
7.	Słowotwórstwo – podstawowe problemy i terminy. Analiza słowotwórcza derywatów. Najważniejsze kategorie słowotwórcze i produktywne typy słowotwórcze.	W2, U1, U2, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
8.	Opis kategorii imiennych i werbalnych, odmiana wyrazów. Charakterystyka gramatyczna odmiennych form wyrazowych. Deklinacja i koniugacja. Tematy i końcówki fleksyjne. Alternacje głoskowe.	W1, W2, W3, U1, U2, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
9.	Podstawowe pojęcia składni. Budowa zdania pojedynczego. Wypowiedzenia złożone współrzędnie i podrzędnie. Wypowiedzenia wielokrotnie złożone. Rozpoznawanie części zdania, analiza składniowa zdań pojedynczych. Analiza składniowa zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie. Analiza składniowa zdań wielokrotnie złożonych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Dyskusja, Pokaz
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Pokaz, Case study

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Warunkiem zaliczenia zajęć jest otrzymanie pozytywnej oceny z egzaminu ustnego.
Ćwiczenia audytoryjne	Warunkiem zaliczenia zajęć ćwiczeniowych jest aktywny udział w zajęciach oraz terminowe wykonywanie i składanie krótkich prac domowych.

Literatura

Obowiązkowa

1. Bartmiński, J. (2014). Współczesny język polski. Lublin: Wydawnictwo UMCS.
2. Bugajski, M. (2006). Język w komunikowaniu. Warszawa: Wydawnictwo PWN.
3. Grabias, S. (2019). Język w zachowaniach społecznych. Lublin: Wydawnictwo UMCS.
4. Jadacka, H. (2013). Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia. Warszawa: Wydawnictwo PWN.
5. Łuczyński, E. (2015). Wiedza o języku polskim dla logopedów. Gdańsk: Harmonia Universalis.
6. Nagórko, A. (2006). Zarys gramatyki polskiej. Warszawa: Wydawnictwo PWN.
7. Strutyński, J. (2009). Gramatyka polska. Kraków: Wydawnictwo Tomasz Strutyński.

Dodatkowa

1. Bańko, M. (2002). Wykłady z polskiej fleksji. Warszawa: Wydawnictwo PWN.
2. Dubisz, S. (1997). Nauka o języku dla polonistów. Warszawa: Wydawnictwo Książka i Wiedza.
3. Dukiewicz, L., Sawicka, I. (1995). Gramatyka współczesnego języka polskiego. Fonetyka i fonologia. Kraków: Instytut Języka Polskiego PAN.
4. Grzegorzczkova, R. (1984). Zarys słowotwórstwa polskiego. Słowotwórstwo opisowe. Warszawa: Wydawnictwo PWN.
5. Grzegorzczkova, R. (2012). Wykłady z polskiej składni. Warszawa: Wydawnictwo PWN.
6. Jodłowski, S. (1976). Podstawy składni polskiej. Warszawa: Wydawnictwo PWN.
7. Ostaszewska, D., Tambor, J. (2000). Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, Warszawa: Wydawnictwo PWN.
8. Ročławski, B. (2010). Podstawy wiedzy o języku polskim dla glottodydaktyków, pedagogów, psychologów i logopedów. Gdańsk: Glottispol.
9. Saloni, Z., Świdziński, M. (2012). Składnia współczesnego języka polskiego. Warszawa: Wydawnictwo PWN.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Ćwiczenia audytoryjne	30
Przygotowanie do zajęć	20
Studiowanie literatury	8
Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej	8
Przygotowanie do egzaminu	24
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semantyka i pragmatyka językoznawcza

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordinator zajęć	Ewa Horyń	
Prowadzący zajęcia	Ewa Horyń	
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 16, Zaliczenie bez oceny • Ćwiczenia audytoryjne: 14, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest: • zapoznanie studentów z pojęciami i problematami semantyki i pragmatyki językoznawczej; • wykształcenie umiejętności rozpoznawania i opisu różnych relacji semantycznych łączących jednostki leksykalne; • wykształcenie umiejętności rozpoznawania i opisu różnych relacji pragmatycznych łączących jednostki językowe z ich użyciem; • zapoznanie studentów

Wymagania wstępne

Elementarna, na poziomie szkoły średniej, wiedza z zakresu gramatyki języka polskiego.
Umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów naukowych, w tym podręczników akademickich.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student zna pojęcia z zakresu semantyki – jednostka leksykalna, znacznie wyrazu, typy znaczeń, nacechowanie jednostek leksykalnych.	K_W8	Sprawdzian, Udział w dyskusji
W2	Student zna relacje semantyczne zachodzące między jednostkami leksykalnymi; zna ich istotę i klasyfikacje.	K_W8	Sprawdzian, Udział w dyskusji
W3	Student zna twórców, etapy rozwoju oraz główne założenia teorii aktów mowy, zna podstawowe klasyfikacje aktów mowy.	K_W8	Sprawdzian, Udział w dyskusji
W4	Student zna teorię implikatur konwersacyjnych P. Grice’a.	K_W8	Sprawdzian, Udział w dyskusji
W5	Student ma wiedzę na temat podstawowych strategii komunikacyjnych oraz mechanizmów rozumienia wypowiedzi, zna pojęcie presupozycji i ram interpretacyjnych.	K_W8	Sprawdzian, Udział w dyskusji
W6	Student ma pogłębioną wiedzę na temat modeli aktu komunikacji i funkcji języka w ujęciu różnych językoznawców, zna podstawowe językowe wykładniki poszczególnych funkcji.	K_W8	Sprawdzian, Udział w dyskusji
Umiejętności:			
U1	Student potrafi wyjaśnić podstawowe terminy z zakresu semantyki oraz posługiwać się nimi swobodnie w analizie grup leksykalnych i tekstów.	K_U1	Sprawdzian, Aktywność, Udział w dyskusji
U2	Student potrafi opisywać strukturę znaczeniową wyrazów.	K_U1	Sprawdzian, Aktywność, Udział w dyskusji
U3	Student potrafi rozpoznawać i opisywać relacje semantyczne łączące jednostki leksykalne w rozmaitych tekstach.	K_U1	Sprawdzian, Aktywność, Udział w dyskusji
U4	Student umie rozpoznawać i wskazywać przykłady gier komunikacyjno-językowych, których podstawą są zjawiska semantyczne.	K_U1	Sprawdzian, Aktywność, Udział w dyskusji
U5	Student potrafi wyjaśnić podstawowe terminy z zakresu pragmatyki i swobodnie nimi się posługiwać w analizie wypowiedzi.	K_U1	Sprawdzian, Aktywność, Udział w dyskusji
U6	Student umie analizować różnego typu teksty, rozpoznając wykładniki intencji wypowiedzi oraz poszczególnych funkcji języka, rozróżnia znaczenie systemowe i znaczenie pragmatyczne wypowiedzi.	K_U1	Sprawdzian, Aktywność, Udział w dyskusji
U7	Student umie interpretować wypowiedzi, wskazując mechanizmy kodowania, a także rozumienia informacji niejawnych.	K_U1	Sprawdzian, Aktywność, Udział w dyskusji

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Kompetencji społecznych:			
K1	Student rozumie przydatność zdobytej wiedzy w dalszym samokształceniu, dostrzega potrzebę pogłębiania wiedzy z zakresu semantyki i pragmatyki językoznawczej.	K_K1, K_K2	Aktywność, Udział w dyskusji
K2	Student rozumie konieczność pogłębiania kompetencji i sprawności z zakresu semantyki i pragmatyki językoznawczej, mając świadomość ich znaczenia dla lingwistyki klinicznej.	K_K1, K_K2	Aktywność, Udział w dyskusji
K3	Student docenia rolę języka i jego semantycznych aspektów w budowaniu poprawnych tekstów oraz w umiejętności komunikowania się z otoczeniem.	K_K1, K_K2	Aktywność, Udział w dyskusji
K4	Student ma świadomość warunków skutecznego porozumiewania się, rozumie konieczność pogłębiania umiejętności w zakresie odczytywania ukrytych intencji wypowiedzi.	K_K1, K_K2	Aktywność, Udział w dyskusji
K5	Student traktuje język jako wartość w życiu społecznym i indywidualnym.	K_K1, K_K2	Aktywność, Udział w dyskusji

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Język jako system znaków wśród innych systemów semiotycznych. Swoistość znaków językowych.	W1, U7, K1	Wykład
2.	Problem definicji znaczenia – między filozofią a lingwistyką. Denotacja a konotacja. Referencja. Różne typy znaczeń. Struktura znaczeniowa wyrazu.	W1, U1, U2	Wykład
3.	Współczesne teorie semantyki językoznawczej (teoria pól semantycznych, analiza składnikowa (semowa) znaczeń, semantyka kognitywna).	W1	Wykład
4.	Relacje w polu leksykalno-semantycznym: synonimia, hiponimia, hiperonimia, partytywność, antonimia, konwersja, komplementarność.	W2, U3, K2	Ćwiczenia audytoryjne
5.	Polisemia a homonimia. Typy polisemii. Odmiany polskiej homonimii.	W1, U2, K3	Ćwiczenia audytoryjne
6.	Specyfika pragmalingwistyki wobec innych dziedzin językoznawstwa. Podstawowe składniki sytuacji komunikacyjnej. Znaczenie systemowe a znaczenie pragmatyczne wypowiedzi.	U5	Wykład
7.	Teoria aktów mowy – jej twórcy i główne założenia. Teoria performatywów i teoria illokucji. Trzy aspekty aktów mowy: lokucja, illokucja, perlokucja. Warunki fortunności aktów mowy. Bezpośrednie i pośrednie akty mowy.	W3, U5, K2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
8.	Językowe wykładniki illokucji, czasowniki performatywne. Klasyfikacje aktów mowy według Austina i według Searle'a. Kognitywna klasyfikacja aktów mowy.	U5, U6	Wykład
9.	Pragmatyka grzeczności. Grzeczność i jej cele w różnych rejestrach komunikacji. Maksymy uprzejmości jako strategie konwersacyjne. Maksymy uprzejmości a codzienna praktyka komunikacyjna.	W5, U4, K4	Ćwiczenia audytoryjne
10.	Teoria aktów mowy a funkcje języka.	W6, U6, K5	Wykład
11.	Reguły konwersacyjne Grice'a i sposoby ich naruszania. Teoria implikatur konwersacyjnych.	W4, U6	Ćwiczenia audytoryjne
12.	Analiza wybranych typów aktów mowy z zastosowaniem poznanej terminologii i metod wypracowanych na gruncie pragmatyki.	W5, U6, K5	Ćwiczenia audytoryjne
13.	Pogranicza semantyki i pragmatyki (informacje przekazywane przez wypowiedzi niejawne, badanie mechanizmów rozumienia wypowiedzi, pojęcie językowego obrazu świata i sposoby jego rekonstrukcji).	U1, U5, U6, K2, K4	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład informacyjny z prezentacją, wykład konwersacyjny
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Praca w grupie

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Wynik sprawdzianu pisemnego (próg zdawalności – 60% poprawnych odpowiedzi). Wymagania dopuszczające do sprawdzianu pisemnego: - aktywny udział w zajęciach oparty na wiedzy przyswojonej w wyniku zadanej lektury (głos w dyskusji, wykonywanie ćwiczeń, odpowiedź ustna).
Ćwiczenia audytoryjne	Wynik sprawdzianu pisemnego (próg zdawalności – 60% poprawnych odpowiedzi). Wymagania dopuszczające do sprawdzianu pisemnego: - aktywny udział w zajęciach oparty na wiedzy przyswojonej w wyniku zadanej lektury (głos w dyskusji, wykonywanie ćwiczeń, odpowiedź ustna).

Literatura

Obowiązkowa

1. Grzegorzczkowska R., Wprowadzenie do semantyki językoznawczej, Warszawa 2002.
2. Grzegorzczkowska R., Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 2007.
3. Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa, red. E. Tabakowska, Kraków 2001.
4. Lyons J., Semantyka, t.1 i 2, Warszawa 1984 i 1989.
5. Przewodnik językowo-encyklopedyczny po gramatyce semantycznej języka polskiego w ujęciu historycznym. Tom pierwszy. Artykuły problemowe, red. M. Grochowski, Kraków 2024.
6. Przybylska R., Wstęp do nauki o języku polskim. Podręcznik dla szkół wyższych, Kraków 2003 (rozdz. O znaczeniu wyrazów; Definiowanie znaczenia wyrazu).
7. Szczepankowska I., Semantyka i pragmatyka językowa: słownik podstawowych pojęć z zadaniami i literaturą przedmiotu, Białystok 2011.
8. Tokarski R., Słownictwo jako interpretacja świata, [w:] Współczesny język polski, red. J. Bartmiński, Lublin 2001, s. 343-370.
9. Wierzbicka A., Akty mowy [w:] Semiotyka i struktura tekstu, red. M. R. Mayenowa, Wrocław 1973, s. 201-219.
10. Współczesna polszczyzna. Wybór opracowań, t. 3: Akty i gatunki mowy, red. J. Bartmiński, S. Niebrzegowska-Bartmińska, J. Szadura, Lublin 2004.
11. Zdunkiewicz D., Akty mowy [w:] Współczesny język polski, red. J. Bartmiński, Lublin 2001, s. 269-280.
12. Zdunkiewicz D., Pojęcie implikatury w językoznawstwie, „Poradnik Językowy” 1988, z. 9-10, s. 627-645.

Dodatkowa

1. Austin J.L., Performatywy i konstatacje [w:] Brytyjska filozofia analityczna, red. M. Hempoliński, Warszawa 1974, s. 235-244.
2. Awdiejew A., Pragmatyczne podstawy interpretacji wypowiedzi, Kraków 1987, s. 5- 61.
3. Bula D., Nowacka J., O pewnym typie aktów mowy (akty obrażania i pochlebiania), „Prace Językoznawcze UŚ” nr 690, 1985, s. 65-73.
4. Buttler D., Koncepcja pola znaczeniowego, „Przegląd Humanistyczny” 1968, z. 3.
5. Buttler D., Struktura znaczeniowa wyrazów, „Prace Filologiczne” 1976, nr 26, s.239-247.
6. Buttler D., Właściwości polskiej homonimii, „Polonistyka” 1988, nr 2, s.136-149.
7. Chudzik A., Mowne zachowania magiczne w ujęciu pragmatyczno-kognitywnym, Kraków 2002.
8. Drabik B., Komplement i komplementowanie jako akt mowy i komunikacyjna strategia, Kraków 2004.
9. Furdal A., Językoznawstwo otwarte, wyd. 2, Wrocław 1990.
10. Gałasiński D., Chwalenie się jako perswazyjny akt mowy, Kraków 1992.
11. Grębowiec J., Mówić i działać. Wykłady z pragmatyki języka, Wrocław 2013.
12. Grodziński E., Wypowiedzi performatywne. Z aktualnych zagadnień filozofii języka, Wrocław 1980.
13. Kalisz R., Pragmatyka językowa, Gdańsk 1993.
14. Łuczyński E., Maćkiewicz J., Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia, Gdańsk 2002.
15. Markowski A., Wykłady z leksykologii, Warszawa 2012.
16. Tokarski R., Struktura pola znaczeniowego (studium językoznawcze), Warszawa 1994.
17. Tokarski R., Światy za słowami. Wykłady z semantyki językoznawczej, Lublin 2014.
18. Waszakowa K., Język w działaniu i działania na języku. Szkice semantyczno-słotwórcze, Warszawa 2021.
19. Wierzchowski J., Semantyka językoznawcza, Warszawa 1980

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	16
Ćwiczenia audytoryjne	14
Przygotowanie do zajęć	20
Studiowanie literatury	30

Pozostałe godziny w kontakcie	2
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 82
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Fizjologia mowy – wprowadzenie

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Zdzisława Orłowska-Popek	
Prowadzący zajęcia	Zdzisława Orłowska-Popek	
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 16, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	1. Zdobyć przez studentów wiedzy na temat budowy i fizjologii narządów głosu i mowy; 2. Zdobyć wiedzy na temat anatomicznych podstaw rozwoju mowy oraz na temat metod badania narządów głosu.

Wymagania wstępne

Student posiada ogólną znajomość budowy i funkcji organizmu człowieka.

Student wyszukuje, ocenia i selekcjonuje informacje przydatne w zdobywaniu i pogłębianiu wiedzy z zakresu fizjologii mowy.

Wiedza z zakresu anatomii i fizjologii na poziomie szkoły średniej (poziom podstawowy).

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student ma pogłębioną wiedzę na temat budowy narządów mowy, opisuje budowę i rolę narządów i układów dla głosu i mowy.	K_W4	Sprawdzian
W2	Student zna metody badania narządów mowy.	K_W1, K_W2	Sprawdzian
Umiejętności:			
U1	Student prawnie posługuje się terminologią z zakresu fizjologii mowy i rozwija swoją wiedzę.	K_U1, K_U2, K_U3	Sprawdzian
U2	Student potrafi dokonać krytycznej i konstruktywnej oceny metod badawczych w obszarze narządów mowy i głosu.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U5	Sprawdzian
U3	Student prawnie posługuje się terminologią z zakresu fizjologii mowy i rozwija swoją wiedzę.	K_U2, K_U3, K_U5	Sprawdzian
Kompetencji społecznych:			
K1	Student rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia zawodowego.	K_K1	Sprawdzian
K2	Student jest gotowy do odpowiedniego pełnienia ról zawodowych i zespołowych.	K_K1, K_K3	Sprawdzian

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Medyczne i anatomiczne podstawy mowy człowieka; złożoność zjawisk, od których zależy prawidłowy rozwój mowy.	W1, U1, U3, K1	Wykład
2.	Nasada – jej budowa, funkcje, patologia.	W1, W2, U1, K1	Wykład
3.	Anatomia i fizjologia jamy nosowej – budowa nosa zewnętrznego i wewnętrznego, kości sitowej, błony śluzowej, jamy nosowo-gardłowej, trąbek słuchowych i zatok przynosowych.	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład
4.	Budowa jamy ustnej – patologie w rozwoju języka i uzębienia.	W1, W2, U1, K1	Wykład
5.	Jama gardłowa - budowa i fizjologia.	W1, W2, U1, K1	Wykład
6.	Anatomia i fizjologia krtani – budowa krtani, funkcje ważniejszych mięśni, rola strun głosowych, unerwienie krtani, mechanizm fonacji.	W1, W2, U1, K1	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
7.	Podział mózgowia według kryteriów rozwojowych i czynnościowych; lokalizacja poszczególnych funkcji w korze mózgowej. Procesy nadawania i odbioru mowy- mózgowe obszary mowy; struktury podkorowe odgrywające rolę w czynnościach mowy.	W1, U1, U2, K1, K2	Wykład
8.	Zaburzenia rozwojowe narządów głosu, mowy.	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Pokaz

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest aktywny udział w wykładach, czytanie zalecanej literatury oraz pozytywna ocena pracy pisemnej. Obecność na zajęciach jest obowiązkowa zgodnie z regulaminem studiów (§ 20, pkt. 2 i 3): https://www.uken.krakow.pl/studia/regulaminy-studiow/regulamin-studiow

Literatura

Obowiązkowa

1. Aleksandrowicz R., Mały atlas anatomiczny, Warszawa 2004 lub 2006.
2. Aleksandrowicz R., Cizek B., Anatomia kliniczna głowy i szyi, Warszawa 2008.
3. Kozołub A., 2003, Biomedyczne podstawy logopedii, [w:] Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, t I, red. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska, Opole, s. 85-126.
4. Obrębowski A., 1993, Anatomiczne i fizjologiczne podstawy zaburzeń mowy, „Logopedia” 20, Lublin.
5. Schünke M., Schulte E., i inni, Atlas anatomii człowieka z podręcznikiem, T. III, Głowa i neuroanatomia, Wrocław 2009.

Dodatkowa

1. Mackiewicz B., 2001, Odwzorowanie czynności pokarmowych w ruchach artykulacyjnych, „Logopedia”, t. 29, Lublin, s. 87-92.
2. Michajlik A., Ramotowski W., Anatomia i fizjologia człowieka, Warszawa 1994 (lub nowsze wydania).
3. Prusiewicz A. (red.), 1992, Foniatria kliniczna, Warszawa.
4. Pluta-Wojciechowska D., 2010, Czynność połykania jako przedmiot diagnozy i terapii logopedycznej, [w:] Nowe podejście w diagnozie i terapii logopedycznej – metoda krakowska, red. J. Cieszyńska, Z. Orłowska-Popek, M. Korendo, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków, s. 106-124.
5. Rządźka M., 2011, Konsekwencje dysfunkcji oddychania, Profilaktyka i terapia dysfunkcji oddechowych u dzieci, red. E.M. Skorek, M. Rządźka, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra, s. 25-36.
6. Sambor B., 2015, Zaburzone wzorce połykania i pozycji spoczynkowej języka a budowa artykulacyjna głoskowych realizacji fonemów u osób dorosłych, „Logopedia”, t. 43/44, Lublin.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	16

Pozostałe godziny w kontakcie	9
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 50
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Psycholingwistyka Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Anna Krzyżak	
Prowadzący zajęcia	Anna Krzyżak	
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 14, Zaliczenie bez oceny • Ćwiczenia audytoryjne: 14, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest wprowadzenie podstawowych zagadnień dotyczących psycholingwistyki, jej teoretycznych założeń, zdefiniowanie jej zakresu i metod badań. Umiejscowienie psycholingwistyki w obszarze lingwistyki stosowanej umożliwi uczestnikom kursu zdobycie wiedzy na temat neurobiologicznych podstaw języka, jego przyswajania, przetwarzania, wykorzystania w procesie komunikacji, ze szczególnym uwzględnieniem relacji język – umysł – użytkownik języka oraz język – słyszenie/słuchanie.

Wymagania wstępne

Student posiada elementarną wiedzę z zakresu psychologii i biologicznych determinantów nabywania i użycia języka. Student umie wykorzystać wiedzę z zakresu psychologii, w szczególności dotyczącą procesów poznawczych oraz kompetencji językowej w interpretowaniu relacji język – umysł – użytkownik języka.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student ma wiedzę na temat miejsca psycholingwistyki wśród innych lingwistik stosowanych. Zna podstawową terminologię z zakresu psychologii i lingwistyki.	K_W1, K_W2, K_W3	Test, Projekt grupowy, Prezentacja, Aktywność, Udział w dyskusji
W2	Student posiada wiedzę na temat relacji umysł – język oraz procesów warunkujących nabywanie języka i uczenie się go.	K_W1, K_W2, K_W3, K_W5	Test, Projekt grupowy, Prezentacja, Aktywność, Udział w dyskusji
W3	Student rozpoznaje główne problemy współczesnej psycholingwistyki i zna jej założenia badawcze.	K_W1, K_W2, K_W3	Test, Projekt grupowy, Prezentacja, Aktywność, Udział w dyskusji
Umiejętności:			
U1	Student stosuje podstawową terminologię z zakresu psychologii i lingwistyki.	K_U1, K_U4	Test, Projekt grupowy, Prezentacja, Aktywność, Udział w dyskusji
U2	Student rozpoznaje etapy kodowania i dekodowania języka oraz zna jego funkcje.	K_U1, K_U2	Test, Projekt grupowy, Prezentacja, Aktywność, Udział w dyskusji
U3	Student potrafi rozpoznać psychogenne zjawiska językowe, rozróżniać instrumentarium badawcze psycholingwistyki, czytać i rozumieć teksty naukowe z jej zakresu.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U5	Test, Projekt grupowy, Prezentacja, Aktywność, Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych:			
K1	Student ma świadomość wartości psycholingwistyki w zdobywaniu wiedzy o zachowaniach językowych człowieka i efektywnej komunikacji interpersonalnej.	K_K1	Test, Projekt grupowy, Prezentacja, Aktywność, Udział w dyskusji
K2	Student wykazuje rozumianą w szerokim kontekście aktywność komunikacyjną.	K_K2, K_K3	Test, Projekt grupowy, Prezentacja, Aktywność, Udział w dyskusji
K3	Student rozumie potrzebę doksztalcania się i zdobywania nowych umiejętności zgodnie z aktualną wiedzą.	K_K1, K_K2	Test, Projekt grupowy, Prezentacja, Aktywność, Udział w dyskusji

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Psycholingwistyka – definicja, założenia, cele	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
2.	Wybrane koncepcje i teorie psycholingwistyczne	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
3.	Język w filo- i ontogenezie	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
4.	Cechy i funkcje języka w odniesieniu do kompetencji językowej, komunikacyjnej, językowo-kulturowej	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
5.	Procesy psychiczne warunkujące nabywanie i użycie języka	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
6.	Funkcje poznawcze	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
7.	Przetwarzanie semantyczne i składniowe	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
8.	Nabywanie języków obcych a dwujęzyczność	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
9.	Psychogenne zjawiska językowe	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
10.	Psycholingwistyka w badaniach interdyscyplinarnych	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Pokaz
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Pokaz, Case study, Ćwiczenia

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Zaliczenie 60% testu
Ćwiczenia audytoryjne	Prezentacja dot. projektu grupowego

Literatura

Obowiązkowa

1. Nencka E., Orzechowski J., Szymura B., Wichary Sz. (2020). Psychologia poznawcza. Warszawa: PWN
2. Kurcz I., H. Okuniewska H. (red.) (2011). Język jako przedmiot badań psychologicznych. Psycholingwistyka ogólna i neurolingwistyka. Warszawa: Wydawnictwo Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej „Akademica”.

Dodatkowa

1. Mazurkiewicz-Sokołowska J. (2011). Lingwistyka mentalna w zarysie. O zdolności językowej w ujęciu integrującym. Kraków: Wydawnictwo UNIVERSITAS.
2. Aitchison J. (2002). Ziarna mowy. Początki i rozwój języka. Tłum. M. Sykurska-Derwojed. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy.
3. Aitchison J. (1991). Ssak, który mówi. Wstęp do psycholingwistyki, Warszawa: PWN.
4. Bokus B., Shugar G. W. (red.) (2007). Psychologia języka dziecka. Osiągnięcia, nowe perspektywy, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
5. Hickok, G. (2016). Mł neuronów lustrzanych. Tłum. A. Machniak, K. Cipora. Kraków: Copernicus Center Press.
6. Wybrane najnowsze artykuły z czasopism naukowych (także obcojęzycznych) dotyczące omawianych podczas zajęć zagadnień.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	14
Ćwiczenia audytoryjne	14
Przygotowanie projektu	12
Przygotowanie do zajęć	10
Pozostałe godziny w kontakcie	4
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 54
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Socjolingwistyka

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Marceli Olma	
Prowadzący zajęcia	Marceli Olma	
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 12, Zaliczenie bez oceny	Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi problemami, obszarami oraz metodami badań aplikowanymi w obrębie socjolingwistyki jako dziedziny łączącej perspektywę językoznawczą z naukami o społeczeństwie i jego strukturze. W ramach kursu zaprezentowane i omówione zostają najważniejsze pojęcia i teorie badawcze, które umożliwiają opis wielorakich zależności zachodzących pomiędzy członkami poszczególnych warstw i wspólnot środowiskowych, rzutując na intensywność kontaktów oraz kształt zachowań językowych.

Wymagania wstępne

Student posiada znajomość podstawowych pojęć z zakresu językoznawstwa oraz wiedzę na temat roli języka w obrębie kultury i komunikacji społecznej. Potrafi rozpoznawać i analizować teksty należące do różnych odmian języka, form i gatunków wypowiedzi.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Zna genezę socjolingwistyki, jej obszary i metody badawcze oraz wyróżniki na tle współczesnych koncepcji i szkół językoznawczych.	K_W2, K_W3	Test
W2	Ma pogłębioną wiedzę na temat społecznej roli języka oraz miejsca człowieka w różnych obszarach kultury.	K_W8, K_W9	Test
Umiejętności:			
U1	Umie dokonać analizy zjawisk językowych i kulturowych postrzeganych na tle zachowań społecznych	K_U1	Test
U2	Przy pomocy właściwych narzędzi i metod socjolingwistycznych potrafi analizować i interpretować wybrane teksty przynależne do reprezentatywnych odmian środowiskowych języka ogólnego.	K_U1, K_U2, K_U5	Test
Kompetencji społecznych:			
K1	Dostrzega miejsce i rolę języka oraz badań socjolingwistycznych w obszarze współczesnych zjawisk kulturowych.	K_K1, K_K3	Test
K2	Ma świadomość roli języka i jego odmian w życiu określonych grup społecznych, a także tworzenia tą drogą więzi międzyludzkich oraz poczucia dziedzictwa kulturowego.	K_K1, K_K3	Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Socjolingwistyka jako interdyscyplinarna dziedzina naukowa. Geneza socjolingwistyki, jej teoria i metody badawcze oraz wyróżniki na tle współczesnych koncepcji i szkół językoznawczych.	W1	Wykład
2.	Społeczne uwarunkowania zróżnicowania języka polskiego w przeszłości i współcześnie. Pojęcie socjolektu. Historia socjolektów w Polsce. Główni przedstawiciele socjolingwistyki. Polska i krakowska myśl socjolingwistyczna.	W1, W2, K1	Wykład
3.	Tajność, zawodowość oraz ekspresywność jako kategorie socjolektalne stanowiące podstawę klasyfikacji odmian środowiskowych polszczyzny.	W2, U1, K2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Charakterystyka wybranych socjolektów współczesnego języka polskiego (np. slangu uczniowskiego i młodzieżowego, socjolektu studenckiego, żargonu więziennego i przestępczego, języka kibiców piłkarskich oraz profesjolektu medycznego). Językowy obraz świata utrwalony w socjolektalnej leksyce i frazeologii.	W2, U1, U2, K1, K2	Wykład
5.	Język a prestiż społeczno-kulturowy. Język wobec współczesnych procesów globalizacyjnych.	W2, U1, K2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Dyskusja, Pokaz

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Warunkiem zaliczenia zajęć jest uzyskanie pozytywnego wyniku (wynik powyżej 50%) z testu pisemnego.

Literatura

Obowiązkowa

1. Bokszański Z., Piotrowski A., Ziółkowski M., Socjologia języka, Warszawa 1977.
2. Grabias S., Język w zachowaniach społecznych, wyd. 2 popr., Lublin 2003.
3. Grabias S., Środowiskowe i zawodowe odmiany języka – socjolekty, [w:] Współczesny język polski, pod red. J. Bartmińskiego, Lublin, 2001, s. 235-253.
4. Handke K., Socjologia języka, Warszawa 2008.
5. Język i społeczeństwo, red. nauk. M. Głowiński, Warszawa 1980.
6. Lubaś W., Społeczne uwarunkowania współczesnej polszczyzny, Kraków 1979.
7. Lubaś W., Socjolingwistyka – metoda interdyscyplinarna, „Socjolingwistyka” 1982, 4, s. 11-18.
8. Piekot T., Język w grupie społecznej. Wprowadzenie do analizy socjolektu / wersja elektroniczna: <http://www.ifp.uni.wroc.pl/data/files/pub-396.pdf>

Dodatkowa

1. Cudak R., Tambor J., O języku „komputerowców”, „Język Polski” LXXV, z. 3, 2005, s. 197-204.
2. Gąsiorek K., Zarębina M., Świat wartości w języku studentów krakowskich przełomu wieków, Kraków 2005.
3. Grabias S., Z zagadnień komizmu w gwarze studenckiej, „Językoznawca” 18/19, 1968, s. 110-123.
4. Grochola-Szczepanek H., Badania języka mieszkańców wsi w kontekście społecznym, „Socjolingwistyka” 27 (2013), s. 43-53; wersja elektroniczna: <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-d053835e-24c6-4558-907a-fda6c0ef2060>
5. Język a kultura, t. 10: Języki subkultur, pod red. J. Anusiewicz, B. Sicińskiego, Wrocław 1994.
6. Kołodziejek E., Człowiek i świat w języku subkultur, Szczecin 2007.
7. Kurkowska H., Próba socjolingwistycznej charakterystyki współczesnego języka polskiego, [w:] Współczesna polszczyzna. Wybór zagadnień, pod red. tejże, Warszawa 1981.
8. Kuryło E., Urban K., Językowe wykładniki prestiżu i jego braku we współczesnej polszczyźnie, red. nauk. S. Gajda, K. Rymut, U. Żydek-Bednarczuk, Opole 2002, s.137-149.
9. Obara J., Współczesne socjolektalne słownictwo medyczne, „Acta Universitatis Wratislaviensis”, nr 2657, Kształcenie językowe 4 (14), Wrocław 2003, s. 147-187.
10. Rokoszowa J., Kontakty językowe we współczesnej Polsce, „Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językoznawczego”, z. LIX, 2003, s. 5-24.
11. Szaszkiewicz M., Tajemnice grypserski, Kraków 1997.
12. Walczak B., Język wobec procesów globalizacji, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica” VI (2011), s. 12-20; wersja elektroniczna: <https://studialinguistica.up.krakow.pl/article/view/5057/720>
13. Zarębina M., Oryginalność czy wulgarność. (O slangu studenckim), [w:] Język w przestrzeni społecznej, Opole 2002, s. 239-246.
14. Zarębina M., Uwagi o wartościowaniu w wypowiedziach studenckich, [w:] Wartościowanie w dyskursie edukacyjnym, pod red. J. Ożdżyńskiego i S. Śniatkowskiego, Kraków 1999, s. 69-76.
15. Zgórkowa H., Język subkultur młodzieżowych, [w:] Polszczyzna 2000. Orędzie o stanie języka na przełomie tysiącleci, pod red. W. Pisarka, Kraków 1999, s. 252-261.
16. <https://socjolingwistyka.ijp.pan.pl/index.php/SOCJO>

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	12
Studiowanie literatury	5
Przeprowadzenie badań literaturowych	3
Przygotowanie do zaliczenia	10

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Aksjolingwistyka z elementami filozofii języka

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Miroslaw Michalik	
Prowadzący zajęcia	Miroslaw Michalik	
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 16, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest wyposażenie studenta w wiedzę dotyczącą języka jako przedmiotu refleksji filozoficznej, ze szczególnym uwzględnieniem nurtów aksjologizujących. Tym samym uczestnik kursu posiada wiedzę z zakresu aksjolingwistyki jako lingwistyki stosowanej. Ponadto celem przedmiotu jest zinterioryzowanie sprawności dotyczących dostrzegania wartości w wypowiedziach i takiego ich analizowania, które otwiera refleksję lingwistyczną na wartości.

Wymagania wstępne

Elementarna wiedza dotycząca przedmiotu filozofii oraz jej głównych działów, tj. ontologii, epistemologii, logiki, aksjologii i estetyki.

Umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów naukowych, ze szczególnym uwzględnieniem podręczników akademickich.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Posiada wiedzę na temat problemowo-historycznych faz filozofii języka.	K_W2, K_W7	Test
W2	Wie, czym charakteryzuje się analityczne podejście do języka oraz pragmatyczne fundowanie znaczeń.	K_W2, K_W7	Test
W3	Ma wiedzę na temat teorii prawdy jako przedmiot zainteresowania filozofii języka i aksjolingwistyki.	K_W2, K_W7	Test
W4	Ma wiedzę na temat sposobu rozumienia wartości i wartościowania w językoznawstwie.	K_W2, K_W7	Test
W5	Zna wybrane typologie wartości i językowe wykładniki wartościowania.	K_W2, K_W7	Test
Umiejętności:			
U1	Potrafi wyjaśnić, czym jest języka aksjolingwistyka jako forma ludzkiej aktywności.	K_U1, K_U5	Test, Udział w dyskusji
U2	Potrafi dokonać charakterystyki relacji język – myślenie – rzeczywistość oraz charakterystyki języka z jego funkcją odwzorowującą, języka potocznego oraz języka nauki.	K_U1, K_U5	Test, Udział w dyskusji
U3	Potrafi prawidłowo wyjaśnić sposób rozumienia wartości i wartościowania w językoznawstwie oraz umie wskazać językowe wykładniki wartościowania w przykładowych tekstach.	K_U1, K_U5	Test, Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych:			
K1	Rozumie przydatność zdobytej wiedzy w dalszym samokształceniu, dostrzega potrzebę pogłębiania wiedzy z zakresu filozofii języka i aksjologii językoznawczej;	K_K1, K_K3	Test, Udział w dyskusji
K2	Rozumie konieczność pogłębiania umiejętności w zakresie rozpoznawania w rozmaitych tekstach mechanizmów ich aksjologicznego nacechowania.	K_K1, K_K3	Test, Udział w dyskusji
K3	Traktuje język jako wartość w życiu społecznym, indywidualnym i zawodowym, szczególnie w kontekście lingwistyki klinicznej i komunikacji klinicznej.	K_K1, K_K3	Test, Udział w dyskusji

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Problemowo-historyczne fazy filozofii języka, tu: kontrowersje physis-thesis, język-myślenie-rzeczywistość, filozofia średniowieczna, empiryzm, język jako organ formujący myślenie.	W1, U1, K1, K3	Wykład
2.	Podejścia i sposób stawiania problemów w analitycznej filozofii języka, tu: forma analizy, przesłanki wyjaśniania naukowego, stosunek myśli do prawdy, teoria deskrypcji określonej, odwzorowująca funkcja języka, Carnapa precyzja języka potocznego, behawiorystyczna teoria znaczenia.	W2, U1, K1, K3	Wykład
3.	Pragmatyczne ufundowanie znaczenia, tu: użycie języka i znaczenie, filozofia języka potocznego.	W2, W3, U1, U2, K1, K3	Wykład
4.	Aksjologia jako nauka. Filozoficzne pojęcie wartości, podstawowe klasyfikacje wartości.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2, K3	Wykład
5.	Wartościowanie w języku. Wykładowi wartościowania na różnych poziomach języka. Słownictwo prymarnie i sekundarnie wartościujące. Słownictwo jako interpretacja świata.	W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Dyskusja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Krótki test zaliczeniowy na koniec ostatniego wykładu. Do testu dopuszczone zostaną osoby, które opuściły co najwyżej jeden wykład.

Literatura

Obowiązkowa

1. Puzynina J., Język wartości, Warszawa 1992.
2. Prechtl P., Wprowadzenie do filozofii języka, Kraków 2007.
3. Szołtysek, A., Filozofia języka. Kształtowanie myśli, Kraków 2021.
4. Trojanowska B. (red.), Rzeczywistość języka, Wrocław 1999.

Dodatkowa

1. Merleau-Ponty M. (1976). Proza świata. Eseje o mowie. Tłum. E. Bieńkowska, S. Cichowicz, J. Skoczylas. Warszawa 1976.
2. Michalik M., Modularny a integralny sposób istnienia języka (logopedyczny punkt widzenia). Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Logopaedica (t. IV: Język – kultura – edukacja, red. L. Bednarczuk, St. Koziara, H. Pawłowska-Jaroń, E. Stachurski, Kraków 2011, s. 341-350.
3. Szołtysek A., Filozofia myślenia. Ontologiczne, językowe i metodologiczne determinanty myślenia, Kraków 2011.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	16
Przygotowanie do zajęć	5
Studiowanie literatury	4
Przygotowanie do zaliczenia	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Tanatolingwistyka z elementami filozofii śmierci

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Miroslaw Michalik	
Prowadzący zajęcia	Miroslaw Michalik	
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 20, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Wyposażenie studenta w wiedzę dotyczącą śmierci jako przedmiotu refleksji filozoficznej, ze szczególnym uwzględnieniem nurtów aksjologizujących. Tym samym uczestnik kursu posiędzie wiedzę z zakresu tanatolingwistyki jako lingwistyki stosowanej.
C2	Zinterioryzowanie sprawności dotyczących holistycznego ujęcia językowego zobrazowania umierania i śmierci na materiale języka polskiego, tj. lingwistycznego spojrzenia na problem umierania i śmierci.

Wymagania wstępne

Elementarna wiedza dotycząca przedmiotu filozofii oraz jej głównych działów, tj. ontologii, epistemologii, logiki, aksjologii i estetyki.

Umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów naukowych, ze szczególnym uwzględnieniem podręczników akademickich.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Posiada wiedzę na temat pytań o śmierć w filozofii, szczególnie epoki nauki. Wie, czym charakteryzuje się kwestia śmierci w epoce nauki.	K_W1, K_W2, K_W3, K_W7	Test
W2	Posiada wiedzę na temat epistemologii śmierci.	K_W1, K_W12, K_W2, K_W3, K_W7	Test
W3	Ma wiedzę na temat śmierci i nieśmiertelności w duchu podstawowych modeli metafizycznych.	K_W1, K_W12, K_W2, K_W3, K_W7	Test
W4	Ma wiedzę na temat problemu śmierci w tzw. „nowej” myśli.	K_W1, K_W12, K_W2, K_W3, K_W7	Test
W5	Zna wyznaczniki językowego oglądu umierania i śmierci.	K_W1, K_W12, K_W2, K_W3, K_W7	Test
Umiejętności:			
U1	Potrafi dokonać charakterystyki relacji język – śmierć.	K_U1, K_U2, K_U5	Udział w dyskusji
U2	Potrafi mówić o śmierci, również w kontekście wybranych problemów komunikacji klinicznej.	K_U1, K_U2, K_U5	Udział w dyskusji
U3	Potrafi prawidłowo wyjaśnić sposób rozumienia wartości życia i śmierci.	K_U1, K_U2, K_U5	Udział w dyskusji
U4	Potrafi wskazać językowe wykładniki wartościowania w przestrzeni tanatolingwistyki.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U5	Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych:			
K1	Rozumie przydatność zdobytej wiedzy w dalszym samokształceniu, dostrzega potrzebę pogłębiania wiedzy z zakresu filozofii śmierci i tanatolingwistyki.	K_K1, K_K2, K_K3	Udział w dyskusji
K2	Rozumie konieczność pogłębiania umiejętności w zakresie rozpoznawania w rozmaitych tekstach mechanizmów ich aksjologicznego nacechowania.	K_K1, K_K2, K_K3	Test, Udział w dyskusji
K3	Traktuje język i filozofię jako wartości w życiu społecznym, indywidualnym i zawodowym, szczególnie w kontekście lingwistyki klinicznej i komunikacji klinicznej.	K_K1, K_K2, K_K3	Udział w dyskusji

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
-----	-----------------------------	------------------------------	-------------

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Definiowanie pojęć: filozofia śmierci, tanatolingwistyka.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3	Wykład
2.	Pytania o śmierć w epoce nauki.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3	Wykład
3.	Epistemologia śmierci.	W1, W2, U3, K1, K2, K3	Wykład
4.	Śmierć i nieśmiertelność – podstawowe modele myślenia w dziejach metafizyki.	W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3	Wykład
5.	Problem śmierci w „nowej” myśli, tu: filozofia egzystencjalna, krytyka religii wg Feuerbacha, filozofia Nietzschego.	W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3	Wykład
6.	Językoznawczy ogląd umierania i śmierci, Językowa wielowymiarowość przestrzeni umierania i śmierci.	W5, U1, U2, U4, K1, K2, K3	Wykład
7.	Umieranie i śmierć człowieka i językowa wielowymiarowość przestrzeni umierania i śmierci. Pozaludzki zakres umierania i śmierci.	W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Dyskusja, Pokaz

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Pozytywna ocena z testu zaliczeniowego + aktywny udział w wykładzie o charakterze konwersatoryjnym.

Literatura

Obowiązkowa

1. Burzyńska A., Kamieniecki J., Wpływ przeszłości na językowy obraz śmierci ludzi i zwierząt w polszczyźnie, „Etnolingwistyka” 9/10, 1997/1998, s. 81-92.
2. Philippe A., Człowiek i śmierć, Warszawa 1992.
3. Scherer G., Filozofia śmierci. Od Anaksymandra do Adorno, Kraków 2008.
4. Wysoczański W., Umieranie i śmierć. Wielowymiarowość językowa, Wrocław 2012.

Dodatkowa

1. Camus A., Śmierć szczęśliwa, Kraków 1992.
2. Puzynina J., Język wartości, Warszawa 1992.
3. Wójcik-Topór P., Krajewska M., Michalik M. (red.), Diagnoza i terapia logopedyczna pacjentów w stanie ciężkim, Gdańsk 2023 – wybrane rozdziały.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
------------------------	---

Wykład	20
Przygotowanie do zajęć	15
Przygotowanie do zaliczenia	10
Studiowanie literatury	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Ontolingwistyka

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Miroslaw Michalik, Zdzisława Orłowska-Popek, Marzena Błasiak-Tytuła	
Prowadzący zajęcia	Zdzisława Orłowska-Popek, Marzena Błasiak-Tytuła	
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 30, Zaliczenie bez oceny - Ćwiczenia audytoryjne: 30, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest: 1. przedstawienie teorii wyjaśniających ontogenezę języka, 2. omówienie neurobiologicznych, kulturowych, społecznych uwarunkowań rozwoju mowy, 3. zapoznanie z najważniejszymi pojęciami dotyczącymi kształtowania się mowy dziecka oraz z periodyzacją rozwoju języka, 4. zapoznanie z prawidłowym rozwojem językowym na tle całościowego rozwoju dziecka oraz omówienie czynników zakłócających rozwój mowy. 5. przedstawienie wybranych form pracy sprzyjających rozwijaniu sprawności językowych i komunikacyjnych u dzieci.

Wymagania wstępne

Student posiada podstawową wiedzę z zakresu gramatyki współczesnego języka polskiego oraz psychologii rozwojowej. Student potrafi wykorzystać materiał źródłowy do rozwiązywania stawianych problemów, umie pracować w zespole.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student wie, jakie uwarunkowania biologiczne i środowiskowe wpływają na rozwój umiejętności językowych i komunikacyjnych u dziecka.	K_W2, K_W3, K_W5, K_W7	Test
W2	Student zna prawidłowości rozwoju języka i komunikacji u dzieci oraz ma szczegółową wiedzę dotyczącą nabywania poszczególnych składników systemu językowego.	K_W1, K_W3	Test
W3	Student wie, jak oceniać i opisywać różne poziomy rozwoju językowego.	K_W1, K_W2	Test
Umiejętności:			
U1	Student potrafi omówić etapy nabywania mowy przez dziecko, a także wskazać czynniki, które wpływają na proces przyswajania języka przez dziecko.	K_U2, K_U3	Test, Projekt grupowy, Aktywność
U2	Student umie czytać, rozumieć i streszczać teksty naukowe.	K_U1, K_U5	Test, Projekt grupowy, Aktywność
U3	Student potrafi organizować pracę własną oraz pracę w zespole.	K_U4, K_U8	Test, Projekt grupowy, Aktywność
Kompetencji społecznych:			
K1	Student jest świadomy konieczności ciągłego dokształcania się i doskonalenia umiejętności wobec rosnącej wiedzy na temat rozwoju mowy dzieci oraz zmieniających się warunków społecznych, w których rozwój ten następuje.	K_K1	Projekt grupowy, Udział w dyskusji
K2	Student jest odpowiedzialny za podejmowane decyzje i prowadzone przez siebie działania.	K_K3	Projekt grupowy, Udział w dyskusji

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Neurobiologiczne uwarunkowania rozwoju mowy. Medycyna okołoporodowa a rozwój mowy. Język a ogólny rozwój dziecka.	W1, U2, K1	Wykład
2.	Modele i stadia rozwoju mowy dziecka. Komunikacja przedjęzykowa.	W2, W3, U1, K1	Wykład
3.	Społeczno-kulturowe uwarunkowania rozwoju mowy. Pragmatyczne uwarunkowania rozwoju mowy.	W1, W2, W3, U1, K1	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Nabywanie poszczególnych składników systemu językowego z uwzględnieniem nabywania kilku systemów językowych przez dziecko. Rozwój sprawności artykulacyjnych. Rozwój sprawności prozodycznych. Rozwój sprawności leksykalno-semantycznej. Rozwój sprawności fleksyjnych. Rozwój sprawności syntaktycznych. Rozwój sprawności dialogowych i narracji.	W1, W2, W3, U1, U3, K1, K2	Wykład
5.	Zależność między rozwojem językowym a poznawczym. Językowo-komunikacyjne wychowanie dziecka.	W1, W2, W3, U1, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
6.	Analiza wypowiedzi dziecięcych pod kątem oceny rozwoju mowy – analiza tekstów i nagrań.	W1, W2, W3, U1, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
7.	Zabawy dla niemowlaków wspierające rozwój mowy. Stymulacja rozwoju mowy dziecka. Zasady komunikacji wspierającej. Planowanie sytuacji wspierających mowę. Literatura w rozwoju mowy dziecka.	W1, W2, U3, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Dyskusja, Pokaz
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Projekt, Pokaz, Case study, Praca w grupie

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Pozytywny wynik testu zaliczeniowego. 60% poprawnych odpowiedzi w teście – ocena dost. 75% poprawnych odpowiedzi w teście – ocena db. 85% poprawnych odpowiedzi w teście – ocena bdb.
Ćwiczenia audytoryjne	Aktywność podczas ćwiczeń, zaliczenie projektu grupowego.

Literatura

Obowiązkowa

1. Biłat A., Jaka ontologia języka? [w:] Metodologie językoznawstwa. Filozoficzne i empiryczne problemy w analizie języka, Stalmaszczyk P. (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2010, s. 11-25, DOI: 10.18778/7525-352-8.02
2. Bokus, B., Shugar, G. W. (2007). Psychologia języka dziecka. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne
3. Domagała, A., Mirecka, U. (red.). (2021). Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Tom 1. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia Universalis.
4. Króliczak G. Buchwald M., Potok W., Przybylski Ł., Ręczność, prakcja i język: Nowe spojrzenie na delikatną triadę, Polskie Forum Psychologiczne, 2018, tom 23, numer 1, s. 22-34.
5. Kuhl P.K., Tsao F.M., Liu H.M. Foreign language experience in infancy: effects of short-term exposure and social interaction on phonetic learning, Proceedings of the National Academy of Sciences USA 100, 2003.
6. Odowska-Szlachcic, B. (2023). Logopedia wieku rozwojowego. Teoria w praktyce. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia Universalis.
7. Porayski-Pomsta, J. (2023). Nasze dziecko mówi. Rozważania o rozwoju mowy dziecka. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia Universalis.
8. Rostowski J., Rostowska T. 2014, Rola systemu lustrzanych neuronów w rozwoju języka i komunikacji interpersonalnej, [w:] „Psychologia rozwojowa”, t. 19, nr 2, s. 49-65.

Dodatkowa

1. Bąbel P., Suchowierska M., Ostaszewski P., Naśladowanie a uczenie się przez obserwację. Porównanie perspektywy analizy zachowania i teorii społecznego uczenia się, Psychologia Rozwojowa, 2014, t. 19, nr 3, s. 37-47. www.ejournals.eu/Psychologia-Rozwojowa/
2. Czaplewska, E. (red.). (2018). Logopedia międzykulturowa. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia Universalis
3. Domagała, A., Mirecka, U. (red.). (2021). Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Tom 2. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia Universalis.
4. Kaczmarek, L. (1997). Nasze dziecko uczy się mowy. Lublin: Wydawnictwo Lubelskie.
5. Kurcz, I. (2005). Psychologia języka i komunikacji. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
6. Kuszak K., Kompetencje językowe małego dziecka – zarys problematyki [Linguistic Competences of a Young Child – an Outline]. Studia Edukacyjne nr 33, 2014, Poznań 2014, pp. 45-67. Kinga_Kuszak - rozwój mowy.pdf
7. Lasota A., Dwuelementowe kombinacje językowo-niejęzykowe w dziecięcej komunikacji, Psychologia rozwojowa, 2012, t. 17, nr 4, s. 25-35 doi:10.4467/20843879PR.12.023.0788 2-Lasota-Psychologia_Rozwojowa 17-4_Komunikacja dziecięca.pdf
8. Milewski, S., Kaczorowska-Bray, K. (red.). (2018). Wczesna interwencja logopedyczna. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia Universalis.
9. Masgutowa, S., Regner, A. (2009). Rozwój mowy dziecka w świetle integracji sensorycznej. Wrocław: Wydawnictwo Continuo
10. Nowak T., Przetwarzanie języka/mowy w umyśle/mózgu na tle wyników wybranych eksperymentów neurolingwistycznych, „Logopedia Silesiana”, t. 5 ISSN 2300-5246 (wersja druk.), ISSN 2391-4297
11. Zarebina, M. (1994). Język polski w rozwoju jednostki. Analiza tekstów dzieci. Rozwój semantyczny. Dyskusja nad teorią Chomskiego. Gdańsk: Wydawnictwo Glottispol.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Ćwiczenia audytoryjne	30
Przygotowanie do zajęć	10
Studiowanie literatury	10

Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Podstawy komunikacji z pacjentem – wprowadzenie

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Anna Krzyżak	
Prowadzący zajęcia	Anna Krzyżak	
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 12, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest wprowadzenie zagadnień dotyczących komunikacji interpersonalnej, ze szczególnym uwzględnieniem relacji lekarz/terapeuta – pacjent. W trakcie kursu student zapozna się z mechanizmami komunikacyjnego funkcjonowania człowieka w oparciu o wybrane teorie, pozna skuteczne formy komunikacji, zdobędzie wiedzę na temat łamania barier i osiągania celów komunikacyjnych.
C2	Celem kursu jest także wyposażenie studenta w umiejętność posługiwania się stosowną terminologią w relacjach lekarz/terapeuta – pacjent oraz analizy naukowej literatury fachowej i prowadzenia dyskusji na temat przedstawianych w trakcie wykładów zagadnień.

Wymagania wstępne

Studenta posiada elementarną wiedzę z zakresu komunikacji interpersonalnej. Zna pojęcia komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz zasady dobrej komunikacji. Umie wykorzystać wiedzę z zakresu komunikacji interpersonalnej do prowadzenia skutecznej komunikacji.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student zna i omawia zagadnienia odnoszące się do komunikacji interpersonalnej, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji lekarz/terapeuta – pacjent.	K_W10, K_W2, K_W3, K_W8, K_W9	Test
W2	Student umie rozpoznać różne style komunikacji, rozumie ich uwarunkowania kulturowe, społeczne i psychologiczne.	K_W1, K_W2, K_W3, K_W9	Test
W3	Student rozpoznaje i definiuje bariery komunikacyjne, rozumie rolę środków werbalnych i niewerbalnych w procesie skutecznej komunikacji, zna podstawowe zasady asertywnej i empatycznej komunikacji w relacjach terapeutycznych.	K_W10, K_W2, K_W3, K_W8, K_W9	Test
Umiejętności:			
U1	Student stosuje podstawową terminologię z zakresu komunikacji werbalnej i niewerbalnej, posługuje się terminami dotyczącymi skutecznej komunikacji w medycynie.	K_U1, K_U2	Test
U2	Student ma podstawowe kompetencje umożliwiające sprawne komunikowanie się i niwelowanie barier komunikacyjnych oraz porozumiewanie się w sytuacjach trudnych i dąży do ich rozwoju.	K_U1, K_U4, K_U6	Test
U3	Student potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu komunikacji interpersonalnej do formułowania i rozwiązywania problemów badawczych.	K_U1, K_U4	Test
Kompetencji społecznych:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	Student ma świadomość wartości wiedzy z zakresu komunikacji interpersonalnej i potrafi dostosować sposób komunikowania się do rozmówcy. Jest otwarty na potrzeby komunikacyjne interlokutora.	K_K1, K_K2, K_K3	Test
K2	Student rozumie potrzebę dokształcania się i zdobywania nowych umiejętności zgodnie z aktualną wiedzą.	K_K1	Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Podstawy komunikacji	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
2.	Komunikacja werbalna	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
3.	Komunikacja niewerbalna	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
4.	Bariery komunikacyjne	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
5.	Słyszenia a słuchanie w komunikacji interpersonalnej	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
6.	Techniki aktywnego słuchania	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
7.	Asertywność a empatia w komunikacji interpersonalnej	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
8.	Komunikacja medyczna – definicja, cele, uczestnicy	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
9.	Współpraca lekarz/terapeuta – pacjent. Podstawowe założenia	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
10.	Logoterapia – jako jedno z narzędzi komunikowania się z pacjentem w sytuacjach trudnych – podstawy teorii	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Pokaz

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Zaliczenie 60% z testu pisemnego

Literatura

Obowiązkowa

1. McKay M., Davis M., Fanning P. (2006). Sztuka skutecznego porozumiewania się. Gdańsk: GWP
2. Nowina-Konopka M., Feleszka W., Małecki M. (2018). Komunikacja medyczna dla studentów i lekarzy. Kraków: Medycyna Praktyczna
3. Patterson M.L. (2011). Więcej niż słowa. Potęga komunikacji niewerbalnej. Gdańsk: GWP.

Dodatkowa

1. Doroszewski J. (2007). Komunikacja pacjenta z lekarzem – literatura, stanowiska, problemy, [w:] Markowski A., Meder J., Doroszewski J. (red.) Językowe, psychologiczne i etyczne aspekty komunikacji lekarza z pacjentem. Warszawa: PAN, s. 41–61.
2. Frankl V.E. (2021). Lekarz i dusza. Wprowadzenie do logoterapii i analizy egzystencjalnej. Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca.
3. Jarosz M., Kawczyńska-Butrym Z., Włoszczak-Szubzda A. (2012). Modele komunikacyjnej relacji lekarz – pacjent – rodzina. Medycyna Ogólna i Nauki o Zdrowiu, nr 3, s. 212–218.
4. Stewart J. (2000). Mosty zamiast murów. O komunikowaniu się między ludźmi. Warszawa: PWN.
5. Szczeklik A. (2007). Kore. O chorych, chorobach i poszukiwaniu duszy medycyny. Kraków: Znak.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	12
Przygotowanie do zaliczenia	12
Pozostałe godziny w kontakcie	2
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 26
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Ochrona własności intelektualnej

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów przedmioty wspólne Specjalność - Jednostka organizacyjna Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty ogólne/obligatoryjne
Koordynator zajęć	Brak Brak, Grzegorz Rut	
Prowadzący zajęcia	Brak Brak, Grzegorz Rut	
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • E-learning: 15, Zaliczenie bez oceny; w tym zajęcia zdalne: ◦ E-learning z odtworzenia: 15	Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Po odbyciu kursu student zna i rozumie podstawowe zasady, cele i regulacje prawne dotyczące ochrony własności intelektualnej oraz rozumie konsekwencje nieprzestrzegania praw chroniących własność intelektualną. Rozumie prawne i praktyczne aspekty związane z prawem własności przemysłowej, patentami i licencjami.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	zna zagadnienia dotyczące praw autorskich i ochrony własności intelektualnej	OWI_W01	Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	1. Monopole intelektualne 2. Źródła praw na dobrach niematerialnych 3. Zakres przedmiotowy prawa autorskiego: utwory, rodzaje utworów, prawa pokrewne 4. Zakres podmiotowy prawa autorskiego 5. Autorskie prawa osobiste 6. Autorskie prawa majątkowe 7. Okres ochrony utworu 8. Domena publiczna 9. Dozwolony użytek prywatny 10. Dozwolony użytek publiczny 11. Prawo cytatu 12. Plagiat 13. Odpowiedzialność za naruszenie praw autorskich 14. Umowa o przekazaniu praw i umowa licencyjna 15. Umowy licencyjne 16. Wolne licencje 17. Creative Commons 18. Ruch Wolnej Kultury (historia, założenia, aktualny stan) 19. Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi 20. Pojęcie własności przemysłowej 21. Prawa własności przemysłowej 22. Ograniczenia dotyczące praw własności przemysłowej 23. Rejestracja praw własności przemysłowej 24. Międzynarodowa ochrona własności przemysłowej 25. Umowy o przeniesienie praw własności przemysłowej oraz umowy licencyjne 26. Naruszenie praw własności przemysłowej 27. Bazy danych 28. Zwalczanie nieuczciwej konkurencji	W1	E-learning, E-learning z odtworzenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
E-learning	Case study

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
-------------	--------------------------

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
E-learning	Zaliczenie kursu on-line na platformie Moodle.

Literatura

Obowiązkowa

1. Ochrona własności intelektualnej, Michniewicz Grzegorz, 2010, C.H. Beck
2. Środki ochrony praw własności intelektualnej, Podrecki Paweł, 2010, LexisNexis
3. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 1994 r. Nr 24, poz. 83) mieniona Ustawą z dnia 9 czerwca 2000 r. o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych

Dodatkowa

1. Traple Elżbieta, Umowy o eksploatację utworów w prawie polskim, 2010
2. Kostański Piotr, Żelechowski Łukasz, Prawo własności przemysłowej, Warszawa, 2014
3. Podrecki Paweł, Środki ochrony prawa własności intelektualnej, Warszawa, 2010
4. Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz, pod red. Janusza Szwai, Warszawa, 2006

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
E-learning	15
Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Język angielski B2+

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty/bloki obieralne
Koordynator zajęć	Beata Kukielka-Król, Urszula Adamek	
Prowadzący zajęcia	Beata Kukielka-Król, Urszula Adamek, Anna Chudzik	
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia konwersatoryjne: 15, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przygotowanie studentów do samodzielnego selekcjonowania i analizowania informacji zawartych w różnorodnych materiałach naukowych.
C2	Streszczanie i parafrazowanie tekstów naukowych z użyciem narzędzi AI.
C3	Przygotowanie wypowiedzi ustnej na temat swoich zainteresowań naukowych i zawodowych.

Wymagania wstępne

- wiedza nabyta podczas kursu języka angielskiego na poziomie B2 na studiach I stopnia.
- umiejętności nabyte podczas kursu języka angielskiego na poziomie B2 na studiach I stopnia.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student rozpoznaje i wskazuje wyrażenia leksykalne, w tym kolokacje, które są używane w kontekście akademickim.	K_W8, K_W9	Test, Aktywność, Udział w dyskusji
W2	Student rozpoznaje i wskazuje charakterystyczne cechy dyskursu formalnego i nieformalnego oraz wskazuje struktury leksykalno-gramatyczne służące do tworzenia wypowiedzi formalnej.	K_W8, K_W9	Test, Prezentacja, Udział w dyskusji
W3	Student rozpoznaje i wymienia funkcje poszczególnych struktur leksykalno-gramatycznych, takie jak wyrażanie opinii, prośba o wyjaśnienie, wprowadzenie kontrastu.	K_W8, K_W9	Prezentacja, Udział w dyskusji
W4	Student wskazuje struktury leksykalno-gramatyczne służące do mówienia/pisania o skutku i przyczynie.	K_W8, K_W9	Test, Aktywność
W5	Student wskazuje narzędzia AI służące do parafrazowania, techniki parafrazowania przy użyciu sztucznej inteligencji oraz wymienia pozytywne i negatywne strony użycia narzędzi AI w kontekście parafrazy.	K_W8, K_W9	Test, Prezentacja, Aktywność
W6	Student rozróżnia różne typy negatywnych zachowań podczas dyskusji i wskazuje techniki radzenia sobie z tego typu zachowaniami.	K_W8, K_W9	Udział w dyskusji
Umiejętności:			
U1	Student samodzielnie wykorzystuje struktury leksykalno-gramatyczne charakterystyczne dla tekstów naukowych w celu przygotowania wypowiedzi ustnej.	K_U5, K_U7	Test, Prezentacja, Aktywność, Udział w dyskusji
U2	Student potrafi dokonać krytycznej analizy i syntezy informacji zawartych w materiałach wideo oraz w tekście.	K_U5, K_U7	Prezentacja, Aktywność
U3	Student interpretuje i przedstawia wyselekcjonowane informacje w formie wypowiedzi ustnej, a także podejmuje dyskusję na przedstawiony temat.	K_U5, K_U7	Prezentacja
U4	Student analizuje ze zrozumieniem teksty specjalistyczne w języku obcym.	K_U5, K_U7	Test, Aktywność, Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych:			
K1	Student potrafi stosować wiedzę teoretyczną i praktyczną nabytą w trakcie kursu i swobodnie komunikuje się w języku obcym.	K_K1, K_K2	Prezentacja, Aktywność, Udział w dyskusji

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	Student funkcjonuje w obcej kulturze oraz inicjuje kontakty międzynarodowe.	K_K1, K_K2	Aktywność, Udział w dyskusji
K3	Student uczestniczy w pracach międzynarodowego środowiska akademickiego.	K_K1, K_K2	Prezentacja, Aktywność
K4	Student rozumie konieczność aktualizowania swojej wiedzy i umiejętności i adaptowania ich do zmieniającego się świata zewnętrznego.	K_K1, K_K2	Test, Prezentacja, Aktywność, Udział w dyskusji
K5	Student uczy się pracy w zespole i przyjmowania perspektywy innych osób.	K_K1, K_K2	Udział w dyskusji
K6	Student uczy się zarządzania czasem.	K_K1, K_K2, K_K3	Test, Prezentacja, Aktywność

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Prezentacja wybranych elementów tekstu naukowego (np. struktury gramatyczne i leksykalne, rejestr, styl, bibliografia, przypisy, cytaty, interpunkcja)	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia konwersatoryjne
2.	Zasady parafrazowania, streszczenia i interpretacji tekstu: a) wskaźniki dyskursu i funkcji językowych b) rejestr	W2, W3, U1, U2, K1, K3	Ćwiczenia konwersatoryjne
3.	Praca z materiałami audiowizualnymi.	W4, W5, U1, U3, K3, K4	Ćwiczenia konwersatoryjne
4.	Praca z materiałami specjalistycznymi.	W1, W2, W5, U1, U3, U4	Ćwiczenia konwersatoryjne
5.	Projekt indywidualny związany z naukowymi i zawodowymi zainteresowaniami studentów.	W1, W2, W6, U1, U3, U4, K1, K5, K6	Ćwiczenia konwersatoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia konwersatoryjne	Dyskusja, Ćwiczenia laboratoryjne, Praca w grupie

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia konwersatoryjne	Ocena z zajęć wystawiona jest na podstawie: - obecności na zajęciach, - wypowiedzi ustnej (należy wybrać artykuł lub video w języku angielskim, które jest związane z kierunkiem studiów, przedstawić jego treść, osobisty komentarz oraz kilka słów specjalistycznych - umieszczając je w słowniczku na Moodlu lub na MTeams, podając je w kontekście (zdanie, definicja). Słowa te mają być wykorzystane na teście zaliczeniowym, - testu zaliczeniowego ze słownictwa i struktur gramatycznych charakterystycznych dla języka akademickiego i specjalistycznego związanego z kierunkiem studiów.

Literatura

Obowiązkowa

1. Baily, S. (2015). Academic Writing – A Handbook for International Students. Routledge De Chazal, E. et alt. (2010).
2. Academic Vocabulary in Use. Cambridge: Cambridge University Press. McCormack, J. Slaght, J. (2005).
3. Oxford EAP. Oxford: Oxford University Press. McCarthy, M., O'Dell, F. (2008).
4. English for academic study: Extended Writing & Research Skills. University of Reading Pallant, A. (2010).
5. EAS: Writing. Garnet Education. Porter, D. (2007). Check Your Academic Vocabulary. A&C Black.

Dodatkowa

1. Materiały obcojęzyczne i słowniki tematyczne dostępne online.
2. <https://tll.mit.edu/teaching-resources/inclusive-classroom/discussion-guidelines/>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=IDj1OBG5Tpw>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=tZw0-ap7buo>
5. <https://www.speak-up.pl/aktualnosci/rozprawka-po-angielsku>
6. <https://www.profi-lingua.pl/blog/jak-wyrazac-opinie-w-jezyku-angielskim-zwroty-i-przyklady>
7. <https://www.speak-up.pl/aktualnosci/wyrazanie-opinii-angielski>
8. <https://seo.ai/blog/ai-writing-articles>
9. <https://www.youtube.com/watch?v=PpAYTQdFYfQ>
10. <https://www.youtube.com/watch?v=xagoW2pf2oY>
11. <https://chass.ncsu.edu/news/2023/03/27/how-is-ai-changing-how-we-write-and-create/>
12. <https://www.youtube.com/watch?v=N22BrX3VXis>

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia konwersatoryjne	15
Studiowanie literatury	3
Przygotowanie referatu	3
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	3
Pozostałe godziny w kontakcie	2
Przygotowanie do zaliczenia	2
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 28
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Moduł science

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną	Cykl dydaktyczny 2026/27	
Specjalność -	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę	
Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej	Języki wykładowe polski	
Poziom studiów II stopnia	Obligatoryjność Fakultatywny	
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty/bloki obieralne	
Profil studiów ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Grzegorz Rut, Agnieszka Greń, Anna Barbasz, Barbara Dyba, Elżbieta Rudolphi-Szydło, Marzena Albrycht, Barbara Kreczmer, Anna Chrzan, Grzegorz Formicki, Andrzej Kornaś, Gabriela Gołębiowska-Paluch, Apolonia Sieprawska, Łukasz Binkowski, Katarzyna Gawrońska, Lidia Orłowska, Bartosz Różanowski, Magdalena Greczek-Stachura, Martyna Błaszczyk-Altman, Renata Muchacka	
Prowadzący zajęcia	Grzegorz Rut, Agnieszka Greń, Anna Barbasz, Barbara Dyba, Elżbieta Rudolphi-Szydło, Marzena Albrycht, Barbara Kreczmer, Anna Chrzan, Grzegorz Formicki, Andrzej Kornaś, Gabriela Gołębiowska-Paluch, Apolonia Sieprawska, Łukasz Binkowski, Katarzyna Gawrońska, Lidia Orłowska, Bartosz Różanowski, Magdalena Greczek-Stachura, Martyna Błaszczyk-Altman, Renata Muchacka	
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15,	Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Poznanie podstawowych oraz najnowszych linii rozwojowych biologii. Rozumienie mechanizmów kształtowania się podstawowych terminów i pojęć biologicznych. Rozumienie związków pomiędzy rozwojem biologii, astronomii a innymi aspektami rozwoju nauk przyrodniczych i cywilizacji.

Wymagania wstępne

Znajomość biologii w zakresie szkoły ponadpodstawowej.
Krytyczna analiza danych bibliograficznych i internetowych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Zna główne nurty rozwoju i przełomowe momenty z dziejów nauk biologicznych	K_W13, K_W7	Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
W2	Rozumie znaczenie rozwoju nauk przyrodniczych dla rozwoju biologii	K_W13, K_W7	Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
W3	Tłumaczy powstanie i rozwój wybranych terminów, problemów i hipotez biologicznych	K_W13, K_W7	Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
W4	Potrafi wymienić i opisać najważniejsze osiągnięcia współczesnej biologii	K_W13, K_W7	Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
Umiejętności:			
U1	Potrafi przedstawić główne nurty rozwojowe biologii oraz wskazać najważniejsze momenty w jej rozwoju	K_U1, K_U7	Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
U2	Dokonuje analizy przebiegu kształtowania się podstawowych terminów i pojęć biologicznych	K_U1, K_U7	Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
U3	Analizuje stan wiedzy w zakresie wybranych klasycznych problemów biologii	K_U1, K_U7	Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
Kompetencje społecznych:			
K1	Sprawnie korzysta z literatury naukowej i popularnonaukowej, w tym również obcojęzycznej	K_K1, K_K3	Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
K2	Potrafi przedstawić właściwe argumenty w merytorycznej dyskusji	K_K1, K_K3	Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
K3	Wykazuje samodzielność w ocenie wpływu poszczególnych odkryć biologicznych na rozwój nauk przyrodniczych i cywilizacji	K_K1, K_K3	Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	BIOLOGIA FASCYNUJĄCA PODRÓŻ OD WIRUSA DO CZŁOWIEKA – I Niepodzielna władza mikroorganizmów. Nasz mikrobiom decyduje o zdrowiu. Alergie – nowa klątwa cywilizacyjna. Wirusy – choć martwe to groźne. Dlaczego nie jesteśmy nieśmiertelni? Niezwykłe komórki. Biochemia w kuchni. Roślinne kultury in vitro. Zanieczyszczenia a żywność. Biomonitoring. Ekotoksykologia. Jak odczytywać wyniki badań laboratoryjnych. Jak zwierzęta widzą, słyszą i odczuwają świat. Zwierzęta wokół nas część 1. Wpływ światła na organizm człowieka. Wyżywienie ludzkości a rośliny. BIOLOGIA FASCYNUJĄCA PODRÓŻ OD WIRUSA DO CZŁOWIEKA - II Wybrane pandemie XX i XXI wieku. Czy mamy szansę wygrać walkę z patogenami? Szczepić się czy nie? Czy uzasadnione są obawy przed szczepieniami? Cukrzyca – czy może być groźna? Genetyczne podłoże autyzmu. Nanocząstki: przyjaciele czy wrogowie. Zdrowa dieta w profilaktyce chorób cywilizacyjnych. Człowiek w zanieczyszczonym środowisku. Płeć mózgu. Naturalne substancje lecznicze. Modele doświadczalne w biologii. W jaki sposób mózg odmierza czas. Kolorowy świat roślin. Zwierzęta wokół nas część 2. Wpływ środowiska i odżywiania na zdrowie człowieka. Zwierzęta jadowite i trujące. Czy są zagrożeniem dla ludzi?	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Dyskusja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Podstawowym kryterium otrzymania zaliczenia z oceną jest przygotowanie pisemnego eseju 1800 – 3600 znaków oraz obecność na zajęciach i aktywny udział w dyskusji. Zaliczenie otrzymają osoby, które mają nie więcej niż jedną nieusprawiedliwioną nieobecność i przygotowują esej. W przypadku większej liczby nieobecności warunkiem uzyskania zaliczenia jest opis wybranego odkrycia biologicznego w formie kolejnego eseju.

Literatura

Obowiązkowa

1. Urbanek A. (2000) Biologia XX wieku – główne nurty rozwoju Kosmos 49/3, 305-319
2. Alberts B. i wsp. (2005) Podstawy biologii komórki, PWN
3. Koj F. (2000) Wielkie odkrycia w naukach biologicznych i medycznych XX wieku wyróżnione nagrodami Nobla Kosmos 49/3, 327-333

Dodatkowa

1. Wielkie Pytania: cz. II: Przełomy w nauce Przełomy w biologii (2017) Tygodnik powszechny. Gabryelska M, Szymański M., Barciszewski J. (2009) DNA – cząsteczka, która zmieniła naukę. Krótka historia odkryć. Nauka 2,111-134

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej	8
Zbieranie informacji do zadanej pracy	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 28
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Szkolenie biblioteczne

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów przedmioty wspólne		Cykl dydaktyczny 2026/27			
Specjalność -			Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny		
Jednostka organizacyjna Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej				Języki wykładowe polski	
Poziom studiów II stopnia					Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne					
Profil studiów ogólnoakademicki					
Koordynator zajęć	Brak Brak, Bartłomiej Duda				
Prowadzący zajęcia	Brak Brak				
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny	Liczba punktów ECTS 0			
	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • E-learning: 2, Zaliczenie bez oceny; w tym zajęcia zdalne: ◦ E-learning z odtworzenia: 2				

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Szkolenie biblioteczne obejmuje podstawowe informacje dotyczące funkcjonowania Biblioteki oraz systemu biblioteczno-informacyjnego. Uczestnicy zapoznają się z zasadami korzystania ze zbiorów, a także z ofertą usług świadczonych przez poszczególne oddziały i agendy Biblioteki. Celem kursu jest rozwinięcie umiejętności efektywnego przeszukiwania katalogu komputerowego oraz zapoznanie uczestników z bazami danych dostępnymi na stronie internetowej Biblioteki. Szczególny nacisk położony jest na praktyczne poznanie sposobów wyszukiwania i zamawiania zbiorów bibliotecznych za pośrednictwem katalogu online. Zdobyta wiedza umożliwi uczestnikom swobodne i świadome korzystanie z systemu biblioteczno-informacyjnego oraz efektywne wykorzystywanie jego zasobów w procesie kształcenia akademickiego

Wymagania wstępne

Wiedza Niewymagane

Umiejętności Umiejętność posługiwania się komputerem w stopniu podstawowym.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	zna regulamin, zasady funkcjonowania Biblioteki UKEN oraz rozumie rolę systemu biblioteczno-informacyjnego w procesie kształcenia.		Test, E-learning
W2	posiada wiedzę na temat zasad korzystania ze zbiorów bibliotecznych oraz usług świadczonych przez Bibliotekę. Zna też podstawowe zasady korzystania z baz danych, do których dostęp zapewnia Biblioteka Główna.		Test, E-learning
W3	ma wiedzę na temat sposobów wyszukiwania i zamawiania zbiorów w katalogu komputerowym. Zna możliwości i funkcje elektronicznego konta Czytelnika		Test, E-learning
Umiejętności:			
U1	posługuje się zasobami bibliotecznymi dostępnymi w Wypożyczalni, Czytelni Główniej i Czytelni Czasopism Biblioteki Główniej UKEN oraz w bibliotekach dziedzinowych.		Test, E-learning
U2	potrafi korzystać ze zbiorów elektronicznych, w tym z baz danych udostępnianych przez Bibliotekę Główną.		Test, E-learning
U3	potrafi wykorzystać Internet, w szczególności naukowe elektroniczne bazy danych, w celu pozyskiwania, analizy oraz prezentacji danych bibliograficznych.		Test, E-learning

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Korzystanie z katalogu komputerowego Biblioteki UKEN - przeszukiwanie katalogu, zamawianie książek, wysyłanie zamówień oraz sprawdzanie stanu konta użytkownika.	W1, W2, W3, U1, U2, U3	E-learning, E-learning z odtworzenia
2.	Podstawowe zasady korzystania ze zbiorów i usług Biblioteki - regulaminy, opłaty, zasady korzystania z komputerów i Internetu.	W1, W2, W3, U1, U2, U3	E-learning, E-learning z odtworzenia
3.	Tematyka zbiorów UKEN i ich rozmieszczenie w Bibliotece - rodzaje czytelni, ich lokalizacja, godziny otwarcia oraz zasady korzystania.	W1, W3, U1	E-learning, E-learning z odtworzenia
4.	Podstawowe źródła informacji i usługi informacyjne oferowane przez Bibliotekę Główną.	W1, W2, U1	E-learning, E-learning z odtworzenia
5.	Elektroniczne źródła informacji - polskie i zagraniczne bazy danych, e-booki oraz e-czasopisma, do których dostęp zapewnia Biblioteka Główna	W2, W3, U2, U3	E-learning, E-learning z odtworzenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
E-learning	E-learning

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
E-learning	Student zapoznaje się z materiałami szkoleniowymi udostępnionymi na platformie Moodle, a następnie wykonuje ćwiczenie praktyczne z zakresu wyszukiwania informacji naukowej. W drugiej części szkolenia, po przestudiowaniu materiałów edukacyjnych na platformie e-learningowej, student przystępuje do testu sprawdzającego wiedzę. Test składa się z dziesięciu pytań wielokrotnego wyboru. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi.

Literatura

Obowiązkowa

1. Nie dotyczy.

Dodatkowa

1. Nie dotyczy.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
E-learning	2

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 2
Liczba punktów ECTS	ECTS 0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Szkolenie BHK

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów przedmioty wspólne Specjalność - Jednostka organizacyjna Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty ogólne/obligatoryjne
Koordynator zajęć	Tomasz Piotrowski	
Prowadzący zajęcia	Tomasz Piotrowski	
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • E-learning: 4, ; w tym zajęcia zdalne: ◦ E-learning z odtworzenia: 4	Liczba punktów ECTS 0

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów i doktorantów rozpoczynających kształcenie na studiach i w szkołach doktorskich z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny kształcenia na podstawie wybranych przepisów prawnych, z zagrożeniami dla życia i zdrowia mogącymi wystąpić podczas realizacji zajęć, sposobach ochrony przed zagrożeniami oraz postępowania podczas wystąpienia tych zagrożeń.
C2	Zasady ochrony przeciwpożarowej, a szczególnie sposoby zapobiegania pożarom, systemach wykrywania pożarów, podręczny sprzęt gaśniczy oraz plan przeprowadzenia ewakuacji na wypadek pożaru i innych miejscowych zagrożeń.
C3	Zapoznanie z ogólnymi zasadami pierwszej pomocy.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób	OWI_W01	Prezentacja

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wybrane regulacje prawne: - podstawy prawne bezpieczeństwa i higieny kształcenia - prawa i obowiązki studenta oraz Rektora w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy - podstawowe zasady bezpieczeństwa obowiązujące studenta podczas zajęć organizowanych przez Uczelnię.	W1	E-learning, E-learning z odtworzenia
2.	Warunki bezpieczeństwa i higieny kształcenia w pomieszczeniach Uczelni: - drogi i przejścia - pomieszczenia Uczelni - oświetlenie, ogrzewanie, wentylacja - apteczka pierwszej pomocy - stanowisko wyposażone w monitor ekranowy.	W1	E-learning, E-learning z odtworzenia
3.	Czynniki środowiska kształcenia oraz ich zagrożenia i profilaktyka - czynniki niebezpieczne - czynniki szkodliwe - czynniki uciążliwe.	W1	E-learning, E-learning z odtworzenia
4.	Wypadki, którym mogą ulec studenci w trakcie zajęć organizowanych przez Uczelnię - zasady postępowania w razie wypadków i w sytuacjach zagrożeń i awarii.	W1	E-learning, E-learning z odtworzenia
5.	Zasady korzystania z domów studenckich.	W1	E-learning, E-learning z odtworzenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
6.	Zasady udzielania pierwszej pomocy: - system ratownictwa medycznego w Polsce - pierwsza pomoc w aktach prawnych - łańcuch przeżycia - bezpieczeństwo ratownika - ocena stanu poszkodowanego (ABC) i wezwanie pomocy - pozycja bezpieczna - resuscytacja krążeniowo-oddechowa - resuscytacja krążeniowo-oddechowa z wykorzystaniem automatycznego defibrylatora zewnętrznego AED - postępowanie w stanach nagłych.	W1	E-learning, E-learning z odtworzenia
7.	Ochrona przeciwpożarowa - podstawy prawne ochrony przeciwpożarowej - obowiązki Uczelni, studentów i doktorantów w zakresie ochrony przeciwpożarowej - definicja pożaru - grupy pożarów - przyczyny pożarów - sposoby gaszenia pożarów - podręczny sprzęt gaśniczy – zasady użycia i działania - zasady zachowania się podczas pożaru - zasady zachowania się podczas ewakuacji.	W1	E-learning, E-learning z odtworzenia
8.	Zagrożenia czynnikami biologicznymi w środowisku kształcenia - środki ochrony indywidualnej przed zagrożeniami biologicznymi - problemu ochrony środowiska.	W1	E-learning, E-learning z odtworzenia
9.	Zagrożenia czynnikami chemicznymi w środowisku kształcenia - środki ochrony indywidualnej przed zagrożeniami chemicznymi. - problemu ochrony środowiska.	W1	E-learning, E-learning z odtworzenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
E-learning	Case study, E-learning

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
E-learning	Obejrzenie i wysłuchanie prezentacji stanowi podstawę do uznania udziału w obowiązkowym szkoleniu. Zaliczenie kursu na platformie.

Literatura

Obowiązkowa

1. MERITUM Bezpieczeństwo i higiena pracy, praca zbiorowa, Wolters Kluwer Polska sp. z o.o., 2017

Dodatkowa

1. Bezpieczeństwo i higiena pracy. Pytania i odpowiedzi, praca zbiorowa, Wolters Kluwer Polska sp. z o.o., 2014

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
E-learning	4
Ćwiczenia poprzez E-learning	4
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 8
Liczba punktów ECTS	ECTS 0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Biolingwistyka jako lingwistyka stosowana

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Miroslaw Michalik	
Prowadzący zajęcia	Miroslaw Michalik	
Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 20, Zaliczenie bez oceny - Ćwiczenia audytoryjne: 14, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów kierunku Biolingwistyka z komunikacją kliniczną z podstawowymi problemami, obszarami oraz metodami badań aplikowanymi w obrębie biolingwistyki jako lingwistyki stosowanej. W ramach kursu zaprezentowane i omówione zostaną najważniejsze pojęcia i teorie badawcze, które umożliwiają opis wielorakich zależności zachodzących pomiędzy uwarunkowaniami biologicznymi (neurologicznymi i audiologicznymi) a mową. Rama metodologiczna "biolingwistyka" jest wyznaczana z jednej, mocniejszej strony, paradygmatem generatywnymi i lingwistycznymi koncepcjami biologizującymi, z drugiej, słabszej, paradygmatem kognitywnym i wyrosłym z lingwistyki mentalistycznej.

Wymagania wstępne

Student posiada znajomość podstawowych pojęć z zakresu językoznawstwa oraz biologii, głównie anatomii funkcjonalnej układu nerwowego oraz fizjologii procesu słyszenia. Potrafi czytać ze zrozumieniem teksty naukowe, w tym podręczniki akademickie. Zaliczył przedmioty: wprowadzenie do lingwistyki klinicznej, lingwistyczne podstawy komunikacji, fizjologia mowy – wprowadzenie, psycholingwistyka.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Posiada wiedzę nt. biolingwistyki jako lingwistyki stosowanej; zna jej terminologię, zakresy naukowych eksploracji, główne problemy badawcze.	K_W1, K_W2, K_W3, K_W7	Egzamin pisemny
W2	Potrafi zrekonstruować linie rozwojowe refleksji biolingwistycznej w ujęciu anagnostycznym.	K_W1, K_W2, K_W3, K_W7	Egzamin pisemny
W3	Zna miejsce biolingwistyki wśród innych paradygmatów językoznawczych, jej źródła, potencjał, krytykę.	K_W1, K_W2, K_W3	Egzamin pisemny
Umiejętności:			
U1	Potrafi odnieść główne problemy biolingwistyki do lingwistyki klinicznej, tj. jej przedmiotu zainteresowania, terminologii, problemów i zakresów badawczych.	K_U1, K_U3, K_U5	Egzamin pisemny, Udział w dyskusji
U2	Umie metanaukowo osadzić biolingwistykę w relacji do innych lingwistik stosowanych oraz paradygmatów językoznawczych.	K_U1, K_U3, K_U5	Egzamin pisemny, Udział w dyskusji
U3	Potrafi zbudować mentalną przestrzeń poznawczą, w której do zrozumienia i wykorzystania biolingwistyki jako składowej lingwistyki klinicznej wykorzystuje wiedzę i umiejętności z zakresu lingwistycznych podstawy komunikacji, fizjologii mowy, neurolingwistyki, psycholingwistyki.	K_U1, K_U2, K_U3	Egzamin pisemny, Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych:			
K1	Dostrzega miejsce i rolę języka oraz badań biolingwistycznych w obszarze współczesnych zjawisk naukowych.	K_K1, K_K2	Udział w dyskusji

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	Ma świadomość roli języka i jego odmian w życiu określonych użytkowników języka.	K_K1, K_K2, K_K3	Udział w dyskusji

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wybrane zagadnienie metalingwistyki. Lingwistyczne podstawy biolingwistyki.	W1, U2, U3, K1	Wykład
2.	Biolingwistyka – próba definiowania, zakres znaczeniowy, treści. Biolingwistyka – prekursorstwo, tu: okres oparty na intuicji. Biolingwistyka – prekursorstwo, tu: okres wstępnego profesjonalizmu.	W1, W2, W3, U2, U3, K1	Wykład
3.	Semiotyka Pierce’a.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
4.	Generatywizm i kognitywizm jako dwie metodologie w badaniach nad językiem, umysłem, mózgiem.	W1, W2, W3, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
5.	Filogeneza języka i mowy. Elementy ontolingwistyki.	W1, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
6.	Teoria kompetencji językowej i komunikacyjnej.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
7.	Elementy zoosemiotyki.	W3, U2, U3, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Dyskusja, Pokaz
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Pokaz, Problem based learning

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	60% poprawnych odpowiedzi w egzaminie pisemnym – ocena dost. 75% poprawnych odpowiedzi w egzaminie pisemnym – ocena db. 85% poprawnych odpowiedzi w egzaminie pisemnym – ocena bdb. Aktywność podczas zajęć (udział w dyskusji) podnosi ocenę końcową o pół stopnia.
Ćwiczenia audytoryjne	60% poprawnych odpowiedzi w egzaminie pisemnym – ocena dost. 75% poprawnych odpowiedzi w egzaminie pisemnym – ocena db. 85% poprawnych odpowiedzi w egzaminie pisemnym – ocena bdb. Aktywność podczas zajęć (udział w dyskusji) podnosi ocenę końcową o pół stopnia.

Literatura

Obowiązkowa

1. Chomsky N., 1996, Koncepcje języka, [w:] (wybór K. Rosner), Noama Chomsky'ego próba rewolucji naukowej. T. 2: Generatywny program badań nad ludzkim umysłem, Warszawa, s. 37-72.
2. Chomsky N., 1996, Lingwistyka i dziedziny pokrewne: osobisty punkt widzenia, w: (wybór K. Rosner), Noama Chomsky'ego próba rewolucji naukowej. T. 2: Generatywny program badań nad ludzkim umysłem, Warszawa, s. 3-35.
3. Chomsky N., 2005, O naturze i języku, Poznań.
4. Dennet D., 2017, Od bakterii do Bacha. O rewolucji umysłów, Kraków.
5. Everett D., 2019, Jak powstał język. Historia największego wynalazku ludzkości, Warszawa.
6. Grucza F., 1983, Zagadnienia metalingwistyki. Lingwistyka – jej przedmiot, lingwistyka stosowana, Warszawa.
7. Kardela H., 2006, Metodologia językoznawstwa kognitywnego. W: P. Stalmaszczyk (red.), Metodologie językoznawstwa. Podstawy teoretyczne. Łódź, s. 196-233.
8. Pinker S., 2024, Instynkt językowy. Jak umysł kreuje język, Poznań.
9. Stalmaszczyk P. (red.), 2023, Podstawy biolingwistyki, Łódź 2023.
10. Żywiczyński P., Wacewicz S., 2015, Ewolucja języka. W stronę hipotez gesturalnych, Toruń.

Dodatkowa

1. Heller M., 2019, Filozofia nauki, Kraków.
2. Kiklewicz A., 2007, Zrozumieć język. Szkice z filozofii języka, semantyki, lingwistyki komunikacyjnej, Łask.
3. Kurcz I., Okuniewska H (red.), Język jako przedmiot badań psychologicznych. Psycholingwistyka ogólna i neurolingwistyka, Warszawa.
4. Michalik M., 2015, Transdyscyplinarność logopedii – między metodologiczną koniecznością a teoretyczną utopią, [w:] S. Milewski, K. Kaczorowska-Bray (red.), Metodologia badań logopedycznych z perspektywy teorii i praktyki, Gdańsk, s. 32-46.
5. Panasiuk J., Zyss T., Michalik M., Ryszka-Kurczab M., 2015, Przedmiot neurolingwistyki, „Neurolingwistyka Praktyczna” I, s. 7-14.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	20
Ćwiczenia audytoryjne	14
Przygotowanie do zajęć	5
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie do egzaminu	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 59
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Neurofizjologia mowy

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Miroslaw Michalik	
Prowadzący zajęcia	Miroslaw Michalik	
Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 20, Zaliczenie bez oceny • Ćwiczenia audytoryjne: 14, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest pogłębienie wiedzy z zakresu anatomii i fizjologii układu nerwowego jako podstawowych czynników biologicznych determinujących prawidłowe funkcjonowanie czynności mowy, a także zrozumienie potencjalnych neurogennych przyczyn i patomechanizmów zaburzeń w zakresie mowy.

Wymagania wstępne

Student ma podstawową wiedzę z zakresu neurofizjologii mowy.

Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu fizjologii mowy do interpretacji normatywnych i patologicznych zjawisk w zakresie mowy.

Ukończony kurs: fizjologia mowy – wprowadzenie.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student posiada rozległą i pogłębioną wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii układu nerwowego.	K_W2, K_W4, K_W5	Zaliczenie ustne
W2	Student zna biologiczne determinanty rozwoju i zaburzeń mowy o proveniencji neurogennej.	K_W2, K_W4, K_W5	Zaliczenie ustne
W3	Student ma wiedzę na temat mechanizmów neuroplastyczności w uszkodzonym mózgu i ich wpływu na poprawę w zakresie mowy i komunikacji językowej.	K_W2, K_W3, K_W5	Zaliczenie ustne
Umiejętności:			
U1	Student potrafi wykorzystywać przyswojoną wiedzę z zakresu neurofizjologii mowy do analizy, deskrypcji i interpretacji faktów językowych notowanych u pacjentów.	K_U1, K_U2, K_U3	Zaliczenie ustne, Aktywność
Kompetencji społecznych:			
K1	Student ma świadomość wartości posiadanej wiedzy na temat neurofizjologicznych uwarunkowań mowy w kontekście pracy z pacjentem.	K_K1, K_K2, K_K3	Aktywność

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Neuroanatomia a neurofizjologia - rola obwodowego i ośrodkowego układu nerwowego w regulacji czynności mowy.	W1, W2, U1, K1	Wykład
2.	Podział i rozwój układu nerwowego.	W1, W2, U1, K1	Wykład
3.	Fizjologia neuronu i przekaźnictwo synaptyczne.	W1, W3, U1, K1	Wykład
4.	Obwodowy i ośrodkowy narząd mowy.	W1, W2, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
5.	Funkcjonalna anatomia mózgowia.	W1, U1, K1	Ćwiczenia audytoryjne
6.	Układ autonomiczny. Układ limbiczny. Układy czynnościowe.	W1, W2, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
7.	Neurmodulatory procesów poznawczych, emocjonalnych i zachowania.	W1, W2, W3, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
8.	Procesy samonaprawcze i dezintegracyjne w mózgu uszkodzonym.	W3, U1, K1	Wykład
9.	Wybrane zagadnienia patoneurofizjologii mowy.	W2, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Dyskusja, Pokaz
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Pokaz, Case study, Praca w grupie

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Wynik zaliczenia ustnego + ocena aktywności podczas wykładu konwersatoryjnego.
Ćwiczenia audytoryjne	Wynik zaliczenia ustnego + ocena aktywności podczas ćwiczeń.

Literatura

Obowiązkowa

1. Konturek S. (2018). Fizjologia człowieka. Neurofizjologia (t. 4). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Kuczkowski J. (2014). Anatomia i fizjologia obwodowego i ośrodkowego narządu mowy. Patofizjologia narządu mowy. W: S. Milewski, J. Kuczkowski, K. Kaczorowska-Bray (red.), Biomedyczne podstawy logopedii (s.104-140). Gdańsk: Harmonia Universalis.
3. Obrębowski A. (2014). Biologiczne podstawy mowy. W: S. Milewski, J. Kuczkowski, K. Kaczorowska-Bray (red.), Biomedyczne podstawy logopedii (s.23-35). Gdańsk: Harmonia Universalis.
4. Sadowski B. (2005). Rola mózgu w procesach nadawania i odbioru mowy. W: Gałkowski T., E. Szela E., Jastrzębowska G. (red.), Podstawy neurologopedii. Podręcznik akademicki (s. 43-97). Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego.

Dodatkowa

1. Felten D.L., Józefowicz R. (2007). Atlas neuroanatomii i neurofizjologii Nettera. Warszawa: Urban and Partner.
2. Górka T., Grabowska A., Zagrodzka J. (2012). Mózg a zachowanie. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
3. Michalik M. (red.) (2011). Biologiczne uwarunkowania rozwoju i zaburzeń mowy. Nowa Logopedia, t.2. Kraków: Collegium Columbinum.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	20
Ćwiczenia audytoryjne	14
Pozostałe godziny w kontakcie	4
Przygotowanie do zajęć	4

Studiowanie literatury	4
Przygotowanie do zaliczenia	14
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Patoneurolingwistyka

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną		Cykl dydaktyczny 2026/27	
Specjalność -		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Egzamin na ocenę	
Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów II stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Mirosław Michalik		
Prowadzący zajęcia	Mirosław Michalik		
Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Egzamin na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 30, Egzamin na ocenę - Ćwiczenia audytoryjne: 10, Zaliczenie bez oceny		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Pogłębienie wiedzy z zakresu neurolingwistyki, szczególnie w ujęciu patologicznym, tj. w kontekście neurologicznych przyczyn doprowadzających do występowania nienormatywnych zjawisk językowych.
C2	Poznanie relacji między językiem a jego mózgowymi determinantami, a także wyposażenie studenta w umiejętność analizy i interpretacji dyskursu zaburzonego z wykorzystaniem instrumentarium metodologicznego lingwistyki stosowanej oraz w odniesieniu do innych dyscyplin (m.in. psychologii i neurologii).

Wymagania wstępne

Student posiada podstawową wiedzę z zakresu fizjologii mowy oraz psycholingwistyki.

Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu fizjologii mowy oraz psycholingwistyki w interpretowaniu patologicznych zjawisk językowych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student ma wiedzę na temat mózgowej organizacji mowy i języka.	K_W1, K_W2, K_W3, K_W4, K_W5	Egzamin pisemny
W2	Student ma wiedzę na temat biologicznych determinant rozwoju i zaburzeń mowy.	K_W1, K_W2, K_W3, K_W4, K_W5	Egzamin pisemny
W3	Student ma wiedzę na temat objawów zaburzeń neurolingwistycznych i neuropoznawczych w przypadkach klinicznych osób z różnymi uszkodzeniami mózgu.	K_W1, K_W2, K_W3, K_W4, K_W5	Egzamin pisemny
Umiejętności:			
U1	Student potrafi objaśniać objawy zaburzeń neurolingwistycznych i interpretować je w kontekście potencjalnych neurogennych patomechanizmów.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U5	Egzamin pisemny, Aktywność, Udział w dyskusji
U2	Student potrafi opisać relacje pomiędzy kompetencją językową a sposobami poznawczej interpretacji świata oraz kodami orientacji w rzeczywistości.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U5	Egzamin pisemny, Aktywność, Udział w dyskusji
U3	Student potrafi rozpatrywać patologiczne zjawiska językowe i analizować dyskurs zaburzony w kontekście dostępnych danych z zakresu różnych dyscyplin (lingwistyki, psychologii, filozofii, nauk medycznych).	K_U1, K_U2, K_U3, K_U5	Egzamin pisemny, Aktywność, Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych:			
K1	Student wykazuje aktywną postawę w rozwijaniu wiedzy na temat neurobiologicznych, w tym neuropatolingwistycznych, uwarunkowań mowy i języka.	K_K1, K_K2, K_K3	Aktywność, Udział w dyskusji
K2	Student jest otwarty na współpracę z innymi specjalistami w celu poszerzania swojej wiedzy i dbałości o dobrostan pacjentów.	K_K1, K_K2, K_K3	Aktywność, Udział w dyskusji

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Przedmiot zainteresowań patoneurolingwistyki, zakres badań, związek z innymi naukami pokrewnymi. Neurolingwistyka jako punkt wyjścia dla patoneurolingwistyki. Język jako przedmiot badań (pato)neurolingwistyki (rozdzielenie pojęć: „język”, „mowa”, „mówienie”; podział na kompetencje i sprawności; typy komunikacji językowej).	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
2.	Neurobiologiczne podłoże mowy i języka (opis struktury i funkcji mózgu w ujęciu neurolingwistycznym: relacja mózg – język; tzw. obszar mowy i inne struktury mózgowia zaangażowane w regulację sprawności językowych i czynności mowy). Przegląd koncepcji na temat mózgowej lokalizacji i organizacji mowy.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
3.	Wybrane teorie neuropsychologiczne i neurolingwistyczne (m.in. teoria neuronów lustrzanych, teoria selekcji grup neuronowych, model sieci neuronalnej, teoria mikrogenetyczna).	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
4.	Metody badań neurofizjologicznych mózgu.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
5.	Następstwa uszkodzeń mózgu dla mowy i języka. Najczęstsze przyczyny zaburzeń mowy. Mechanizmy organizujące przekaz językowy w przypadku uszkodzeń mózgu – dezintegracja i kompensacja. Płaszczyzny komunikacji osób z uszkodzeniami mózgu.	W2, W3, U1, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
6.	Dysfunkcje językowe po uszkodzeniu lewej półkuli mózgu – elementy afazjologii. Deficyty językowe i pragmatyczne w dysfunkcjach prawej półkuli mózgu. Zaburzenia interakcji po uszkodzeniu płatów czołowych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
7.	Rozpad kompetencji lingwistycznej w procesach neurodegeneracyjnych i zespołach demencyjnych.	W2, W3, U1, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
8.	Neuropoznawcze i inne pozalingwistyczne symptomy uszkodzenia mózgu wpływające na przebieg komunikacji.	W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
9.	Dyskurs zaburzony w wybranych jednostkach patologii mowy. Rozdzielenie pojęć: tekst, nie-tekst, tekst patologiczny. Neurolingwistyczna analiza tekstów zaburzonych.	W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Pokaz
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Pokaz, Case study, Praca w grupie

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Aktywny udział w dyskusji podczas zajęć i pozytywny wynik egzaminu pisemnego w formie testu (uzyskanie powyżej 50% poprawnych odpowiedzi w teście). Kryteria oceny testu: Bardzo dobry (5,0) – 91%-100% maksymalnej liczby punktów Dobry plus (4,5) – 81%-90% maksymalnej liczby punktów Dobry (4,0) – 71%-80% maksymalnej liczby punktów Dostateczny plus (3,5) – 61%-70% maksymalnej liczby punktów Dostateczny (3,0) – 51%-60% maksymalnej liczby punktów Niedostateczny (2,0) – 50% i mniej maksymalnej liczby punktów
Ćwiczenia audytoryjne	Aktywny udział w dyskusji podczas zajęć i pozytywny wynik egzaminu pisemnego w formie testu (uzyskanie powyżej 50% poprawnych odpowiedzi w teście). Kryteria oceny testu: Bardzo dobry (5,0) – 91%-100% maksymalnej liczby punktów Dobry plus (4,5) – 81%-90% maksymalnej liczby punktów Dobry (4,0) – 71%-80% maksymalnej liczby punktów Dostateczny plus (3,5) – 61%-70% maksymalnej liczby punktów Dostateczny (3,0) – 51%-60% maksymalnej liczby punktów Niedostateczny (2,0) – 50% i mniej maksymalnej liczby punktów

Literatura

Obowiązkowa

- Domagała A. (2007). Zachowania językowe w demencji. Struktura wypowiedzi w chorobie Alzheimera. Wydawnictwo: UMCS.
- Herzyk A. (2000). Afazja. Mechanizmy mózgowe i symptomatologia. Logopedia, 27, 23-54.
- Jakobson R. (1989). Dwa aspekty języka i dwa typy zakłóceń afatycznych. W: R. Jakobson, M. Halle (red.), W poszukiwaniu istoty języka (t. 1, s. 150-175). Wrocław: PIW.
- Kurcz I., H. Okuniewska H. (red.), Język jako przedmiot badań psychologicznych. Psycholingwistyka ogólna i neurolingwistyka. Warszawa: Wydawnictwo Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej „Akademica”.
- Łuria A.R. (1976). Problemy neuropsychologii i neurolingwistyki. Przeł. E. Madejski. Warszawa: PWN.
- „Neurolingwistyka Praktyczna”, numery 1-4.

Dodatkowa

- Bauer J. (2008). Empatia. Co potrafią lustrzane neurony. Tłum. M. Guzowska-Dąbrowska
- Edelman G.M. (1998). Przenikliwe powietrze, jasny ogień. O materii umysłu. Warszawa.
- Górska T., Grabowska A., Zagrodzka J. (red.) (2005). Mózg a zachowanie. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Herzyk, A. (2005). Wprowadzenie do neuropsychologii klinicznej. Warszawa: Wydawnictwo „Scholar”.
- Mazurkiewicz-Sokołowska, J. (2010). Lingwistyka mentalna w zarysie. O zdolności językowej w ujęciu integrującym. Kraków: Wydawnictwo UNIVERSITAS.
- Panasiuk J. (2012). Afazja a interakcja. Tekst – metaTekst – konTekst. Lublin: Wydawnictwo UMCS.
- Pąchalska M. (2007). Neuropsychologia kliniczna. Urazy mózgu (t.2: Procesy komunikacyjne i powrót do społeczeństwa). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Ćwiczenia audytoryjne	10
Przygotowanie do zajęć	15

Studiowanie literatury	15
Przygotowanie do egzaminu	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Audiofizjologia mowy

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Anna Krzyżak, Zdzisława Orłowska-Popek	
Prowadzący zajęcia	Anna Krzyżak, Zdzisława Orłowska-Popek	
Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 16, Zaliczenie bez oceny • Ćwiczenia audytoryjne: 14, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest nabycie wiedzy na temat anatomii narządu słuchu i równowagi, fizjologii procesu słyszenia oraz elementarnych zagadnień psychoakustyki.
C2	Zapoznanie studenta z budową i funkcjonowaniem narządu głosu, audiogennymi czynnikami warunkującymi generowanie mowy, podstawowymi metodami diagnostycznymi, wychowaniem słuchowo-językowym oraz audytywnym kształceniem dzieci i dorosłych w normie i z uszkodzonym narządem słuchu.
C3	Celem kursu jest także wyposażenie studenta w umiejętność posługiwania się terminologią właściwą audiologii i akustyce, opisywania zjawisk dźwiękowych i mownych na podstawie analizy danych z badań oraz naukowej literatury fachowej oraz prowadzenia dyskusji na ich temat.

Wymagania wstępne

Studenta posiada elementarną wiedzę z zakresu funkcjonowania zmysłów, szczególnie zmysłu słuchu i równowagi oraz podstawowych założeń psycholingwistyki. Umie wykorzystać wiedzę z zakresu biologicznego funkcjonowania człowieka, w szczególności odnoszącą się do procesów dotyczących podstawowych zmysłów.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student zna i omawia zagadnienia odnoszące się do audiologii i akustyki.	K_W2, K_W3	Test, Projekt grupowy
W2	Student posiada podstawową wiedzę na temat anatomii narządu słuchu i równowagi, zaburzeń w jego obrębie oraz procesów słyszenia i wytwarzania mowy.	K_W1, K_W2, K_W3, K_W5	Test, Projekt grupowy
W3	Student rozpoznaje główne problemy współczesnej audiologii i akustyki oraz zna ich założenia badawcze.	K_W2, K_W3	Test, Projekt grupowy
Umiejętności:			
U1	Student stosuje podstawową terminologię z zakresu audiologii i akustyki.	K_U1, K_U4	Test, Projekt grupowy
U2	Student klasyfikuje zjawiska akustyczne, potrafi wskazać i opisać obiektywne i subiektywne cechy tych zjawisk.	K_U1, K_U2, K_U3	Test, Projekt grupowy
U3	Student potrafi zauważyć i zinterpretować objawy zaburzeń słuchu oraz przewidzieć ich wpływ na rozwój i funkcjonowanie osoby z tymi problemami.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U5	Test, Projekt grupowy
U4	Student potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu audiologii i akustyki do formułowania i rozwiązywania problemów badawczych dotyczących kompetencji komunikacyjnej, rozwoju i produkcji mowy.	K_U2, K_U3, K_U4	Test, Projekt grupowy
Kompetencji społecznych:			
K1	Student ma świadomość wartości wiedzy z zakresu audiologii i akustyki dla rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych w zetknięciu z osobami z zaburzeniami centralnego przetwarzania słuchowego, niedosłyszającymi lub głuchymi.	K_K1	Test, Projekt grupowy

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	Student rozumie potrzebę doksztalcania się i zdobywania nowych umiejętności zgodnie z aktualną wiedzą.	K_K1, K_K2, K_K3	Test, Projekt grupowy

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Anatomia narządu słuchu i równowagi.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
2.	Szlaki nerwowe i korowa organizacja procesu słyszenia.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład
3.	Szlaki nerwowe i korowa organizacja procesu słyszenia.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład
4.	Lateralizacja funkcji słuchowych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
5.	Fizjologia słyszenia.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
6.	Słuch w ontogenezie.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład
7.	Wpływ wczesnej stymulacji na rozwój układu słuchowego.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład
8.	Wpływ uszkodzenia słuchu na rozwój dziecka.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
9.	Metody badania słuchu i procesu komunikacji.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
10.	Urządzenia wspomagające: aparaty słuchowe i implanty.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
11.	Ocena wyników audiometrii tonalnej i innych badań audiologicznych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
12.	Wytwarzanie dźwięków mowy – procesy i realizacje.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
13.	Klasyfikacja zjawisk akustycznych – subiektywne i obiektywne cechy zjawisk akustycznych	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład
14.	Wytwarzanie dźwięków mowy – procesy i realizacje.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
15.	Słyszenie a słuchanie.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Pokaz
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Projekt, Case study, Praca w grupie, Ćwiczenia, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Uzyskanie pozytywnej oceny z testu obejmującego zagadnienia teoretyczne.
Ćwiczenia audytoryjne	Uzyskanie pozytywnej oceny z projektu grupowego.

Literatura

Obowiązkowa

1. Muzyka-Furtak E. red. 2015, Surdologopedia. Teoria i praktyka, Gdańsk (wybrane rozdziały).
2. Pruszevicz A., Obrębowski A. (2010). Audiologia kliniczna. Zarys. Poznań: Wydawnictwo Uniwersytetu Medycznego.
3. Śliwińska-Kowalska M., 2005, Audiologia kliniczna, Łódź (wybrane rozdziały)
4. Nowa Audiofonologia: wybrane artykuły

Dodatkowa

1. Norton N.S. (2017). Atlas anatomii głowy i szyi dla stomatologów. Walocha J. (red. wyd. polskiego). Wrocław: Edra Urban&Partner.
2. Obrębowski A. (2008). Narząd głosu i jego znaczenie w komunikacji społecznej. Poznań: Wydawnictwo Uniwersytetu Medycznego
3. Ozimek E. (2018). Dźwięk i jego percepcja. Warszawa: PWN.
4. Gałkowski T., Radziszewska-Konopka M. (red.) (2011). Wspomaganie rozwoju małego dziecka z wadą słuchu. Warszawa.
5. Wybrane najnowsze artykuły z czasopism naukowych (także obcojęzycznych) dotyczące omawianych podczas zajęć zagadnień.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	16
Ćwiczenia audytoryjne	14
Przygotowanie do zajęć	5
Przygotowanie projektu	10
Pozostałe godziny w kontakcie	5
Przygotowanie do egzaminu	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60

Liczba punktów ECTS	ECTS 2
----------------------------	------------------

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Audiogenne determinanty rozwoju i zaburzeń komunikacji językowej

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Zdzisława Orłowska-Popek	
Prowadzący zajęcia	Zdzisława Orłowska-Popek	
Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 16, Zaliczenie bez oceny - Ćwiczenia audytoryjne: 14, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest wprowadzenie zagadnień dotyczących audiogennych uwarunkowań rozwoju i zaburzeń mowy, wyposażenie studiujących w wiedzę teoretyczną z zakresu schorzeń otologicznych i audiologicznych oraz podstawowe informacje dotyczące diagnostyki i rehabilitacji osób z zaburzeniami komunikacji ze szczególnym uwzględnieniem słuchu, głosu i mowy. W trakcie kursu osoby studiujące zapoznają się z rodzajami oraz przyczynami uszkodzeń słuchu, poznają konsekwencje uszkodzenia słuchu dla rozwoju i funkcjonowania człowieka, zwłaszcza w sytuacji komunikacyjnej.
C2	Celem kursu jest także wyposażenie osób studiujących w umiejętność posługiwania się terminologią właściwą audiologii do opisu audiogennych zaburzeń komunikacji językowej na podstawie analizy danych z badań oraz naukowej literatury fachowej oraz prowadzenia dyskusji na ich temat. Zajęcia prowadzone są w języku polskim.

Wymagania wstępne

Osoba studiująca posiada elementarną wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii narządu słuchu i równowagi oraz narządu mowy oraz podstawowych założeń i teorii psycholingwistycznych. Umie wykorzystać wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii narządów słuchu i mowy w rozpoznawaniu i opisie patologii tych narządów oraz trudności językowych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Osoba studiująca zna i omawia zagadnienia odnoszące się do audiogennych determinantów rozwoju i zaburzeń mowy.	K_W1, K_W2, K_W3, K_W6	Test, Projekt indywidualny, Udział w dyskusji
W2	Zna rodzaje oraz przyczyny uszkodzeń słuchu i ich konsekwencje dla rozwoju mowy i kompetencji komunikacyjnej i społecznej chorego.	K_W1, K_W2, K_W3, K_W4, K_W5, K_W6	Test, Projekt indywidualny, Udział w dyskusji
W3	Umie scharakteryzować zaburzenia odbioru mowy w zależności od typu uszkodzenia słuchu, omawia zależności między słyszeniem dźwięków mowy a jej rozumieniem i produkcją.	K_W2, K_W3, K_W4, K_W6	Test, Projekt indywidualny, Udział w dyskusji
W4	Zna specyfikę funkcjonowania osób z uszkodzeniem słuchu i procedury obowiązujące w profilaktyce i rehabilitacji słuchu.	K_W2, K_W4, K_W5, K_W6	Test, Projekt indywidualny, Udział w dyskusji
Umiejętności:			
U1	Osoba studiująca stosuje podstawową terminologię z zakresu patologii, diagnostyki i rehabilitacji słuchu.	K_U1, K_U2, K_U4	Test, Projekt indywidualny, Udział w dyskusji
U2	Klasyfikuje typy niedosłuchu, potrafi wskazać i opisać metody diagnostyczne i terapię osób z zaburzeniami słuchu.	K_U1, K_U2, K_U3	Test, Projekt indywidualny, Udział w dyskusji
U3	Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu audiogennych uwarunkowań rozwoju i zaburzeń komunikacji językowej do formułowania i rozwiązywania problemów badawczych.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5	Test, Projekt indywidualny, Udział w dyskusji

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Kompetencji społecznych:			
K1	Osoba studiująca ma świadomość wartości wiedzy z zakresu audiogennej uwarunkowań rozwoju i zaburzeń komunikacji językowej dla rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych w zetknięciu z osobami z zaburzeniami centralnego przetwarzania słuchowego, niedosłyszającymi lub głuchymi.	K_K1	Test
K2	Potrafi aktywnie uczestniczyć w pracy zespołowej omawiającej i planującej procesy rehabilitacji, profilaktyki i leczenia patologii jakości mowy, głosu i słuchu.	K_K1, K_K2, K_K3	Test
K3	Rozumie potrzebę dokształcania się i zdobywania nowych umiejętności zgodnie z aktualną wiedzą.	K_K2	Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Choroby narządu słuchu.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1	Wykład
2.	Neuropatie i miopatie.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1	Wykład
3.	Niedosłuch – rodzaje, etiologia.	U1, U2, K1	Wykład
4.	Głuchota wrodzona i nabyta.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K3	Wykład
5.	Diagnoza niesłyszących.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K3	Wykład
6.	Zaburzenia językowego porozumiewania się o podłożu słuchowym.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
7.	Słyszenie a rozumienie mowy.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
8.	Zaburzenia uwagi, pamięci i percepcji u osób z uszkodzonym narządem słuchu.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
9.	Kompensacje w porozumiewaniu się osób niedosłyszających i głuchych.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Ćwiczenia audytoryjne
10.	Alternatywne i wspomagające metody komunikacji.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K3	Wykład
11.	Trening słuchowy – wychowanie słuchowe	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Ćwiczenia audytoryjne
12.	Współpraca zespołu specjalistów w ocenie patologii narządu słuchu i wdrożeniu metod rehabilitacji.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Ćwiczenia audytoryjne
13.	Procedury wykorzystywane w profilaktyce zaburzeń słuchu.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Projekt
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Projekt, Pokaz, Case study

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Uzyskanie pozytywnych ocen z testu obejmującego zagadnienia teoretyczne.
Ćwiczenia audytoryjne	Czynny udział w zajęciach, w dyskusji, pozytywne oceny projektu indywidualnego.

Literatura

Obowiązkowa

1. Kurkowski M.Z. (2013). Audiogenne uwarunkowania zaburzeń komunikacji językowej. Lublin: Wydawnictwo UMCS
2. Muzyka-Furtak E. red. 2015, Surdologopedia. Teoria i praktyka, Gdańsk (wybrane rozdziały).
3. Prusiewicz A., Obrębowski A. (2010). Audiologia kliniczna. Zarys. Poznań: Wydawnictwo Uniwersytetu Medycznego.

Dodatkowa

1. Michalik M. (2013). Lingwistyczno-logopedyczne podstawy komunikacji alternatywnej i wspomagającej. Ujęcie metodologiczne. Kraków: Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie
2. Szkiełkowska A., Włodarczyk E., Senderski A., Ganc M., Skarżyński H.: Ocena funkcji procesów centralnego przetwarzania słuchowego u dzieci z dyslalią, Otolaryngologia Polska, 2009, LXIII/I, s. 49-52.
3. Krakowiak K., 2012, Dar języka. Podręcznik metodyki wychowania językowego dzieci i młodzieży z uszkodzeniami narządu słuchu, Lublin.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	16
Ćwiczenia audytoryjne	14
Pozostałe godziny w kontakcie	3
Przygotowanie do zajęć	8
Studiowanie literatury	7
Przygotowanie projektu	5
Przygotowanie do zaliczenia	6
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 59
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Diagnoza trudności w komunikowaniu się Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Zdzisława Orłowska-Popek	
Prowadzący zajęcia	Zdzisława Orłowska-Popek	
Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 20, Zaliczenie bez oceny • Ćwiczenia audytoryjne: 10, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest zapoznanie z zaburzeniami komunikacji językowej występującymi u dzieci i dorosłych, wskazanie ich następstw w społecznym funkcjonowaniu oraz prezentacja teoretycznych założeń diagnozowania trudności w komunikowaniu się.
C2	Zapoznanie z wybranymi testami do diagnozy zaburzeń mowy.

Wymagania wstępne

Student zna terminologię stosowaną w logopedii, posiada podstawową wiedzę z zakresu językoznawstwa. Potrafi dokonywać obserwacji i analizy zachowań językowych, posiada kompetencje z zakresu komunikacji interpersonalnej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student posiada wiedzę na temat zaburzeń komunikacji językowej.	K_W1, K_W4, K_W5, K_W6	Egzamin pisemny, Projekt grupowy
W2	Student wie, jak przebiega proces diagnozowania trudności w komunikowaniu się.	K_W1, K_W2	Egzamin pisemny, Projekt grupowy
W3	Student posiada wiedzę na temat różnorodnych narzędzi, służących diagnozie trudności w komunikowaniu się.	K_W1, K_W4	Egzamin pisemny, Projekt grupowy
Umiejętności:			
U1	Student potrafi komunikować się z pacjentami przejawiającymi zaburzenia komunikacyjne, umiejętnie komunikuje się również ze środowiskiem rodzinnym pacjenta oraz z innymi specjalistami.	K_U1, K_U2, K_U5	Egzamin pisemny, Projekt grupowy
U2	Student potrafi scharakteryzować trudności, z jakimi borykają się pacjenci z zaburzoną komunikacją w przypadku poszczególnych zaburzeń komunikacji	K_U1	Egzamin pisemny, Projekt grupowy
Kompetencji społecznych:			
K1	Student jest świadomy trudności, z jakimi zmagają się pacjenci w przypadku określonych typów zaburzeń mowy i rozumie potrzebę ustawicznego poszerzania wiedzy na temat trudności w komunikowaniu się.	K_K1	Egzamin pisemny, Projekt grupowy
K2	Student docenia rolę języka w społecznym funkcjonowaniu człowieka.	K_K2	Egzamin pisemny, Projekt grupowy

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Trudności w komunikowaniu się – ujęcie medyczne, pedagogiczne, psychologiczne i logopedyczne.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
2.	Klasyfikacje zaburzeń w komunikowaniu się.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
3.	Niesklasyfikowane zaburzenia w komunikowaniu się.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
4.	Diagnoza osób z zaburzoną komunikacją – podstawowe działania.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
5.	Schemat standardu diagnozowania wg S. Grabiasa - charakterystyka uniwersalnego schematu diagnozy logopedycznej, omówienie poszczególnych jego składników.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
6.	Diagnoza ilościowa i jakościowa, normy prawne.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
7.	Narzędzia diagnostyczne standaryzowane.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
8.	Dokumentowanie działań diagnostycznych, karty diagnozy.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
9.	Diagnoza jako punkt wyjścia planowania działań terapeutycznych.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
10.	Określanie celów poszczególnych etapów terapii zgodnie z wynikami diagnozy.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
11.	Rediagnoza – celowość i zasady jej przeprowadzania.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
12.	Współpraca specjalistów w zakresie pomocy pacjentom z trudnościami w komunikowaniu się.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
13.	Zaburzenia komunikacji a trudności w nauce czytania i pisanie.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
14.	Przebieg badania logopedycznego krok po kroku.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
15.	Diagnoza trudności w komunikowaniu się w przypadku poszczególnych zaburzeń mowy – narzędzia, przebieg.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
16.	Wybrane testy wykorzystywane w diagnostyce logopedycznej: - Test Rozwoju Językowego TRJ (autorzy: Magdalena Smoczyńska, Ewa Haman, Agnieszka Maryniak, Ewa Czaplewska, Grzegorz Krajewski, Natalia Banasik, Magdalena Kochańska, Magdalena Łuniewska); - Całościowe badanie logopedyczne (autor: Danuta Emiluta-Roza); - Inwentarz Rozwoju Mowy i Komunikacji: SŁOWA I GESTY (autor: Magdalena Smoczyńska); - Inwentarz Rozwoju Mowy i Komunikacji: SŁOWA I ZDANIA (autor: Magdalena Smoczyńska); - Test do badań przesiewowych mowy dla dzieci (autorzy: Katarzyna Węsierska, Iwona Michalak-Widera); - Sprawdź jak mówię (autor: Elżbieta Stecko); - SWM – Test do badania zagrożenia dysleksją (autorzy: Jagoda Cieszyńska, Marta Korendo); - Obrazkowy Test Słownikowy OTSR (autorzy: Ewa Haman, Krzysztof Fronczyk); - AFA-SKALA (autorzy: Anna Paluch, Elżbieta Drewniak-Wołosz, Lucyna Mikosza); - Karty Oceny Logopedycznej Dziecka - KOLD (autor: Joanna Gruba);	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
17.	Planowanie usprawniania procesów porozumiewania się pacjentów z trudnościami w komunikowaniu się.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Projekt, Case study, Praca w grupie, Warsztaty, Ćwiczenia

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu w formie testu obejmującego zagadnienia teoretyczne.
Ćwiczenia audytoryjne	Uzyskanie pozytywnej oceny z projektu grupowego.

Literatura

Obowiązkowa

1. Czaplewska, E., Milewski, S. (red.). (2012). Diagnostyka logopedyczna. Podręcznik akademicki. Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
2. Grabias, S., Panasiuk, J., Woźniak, T. (red.). (2015). Logopedia: standardy postępowania logopedycznego. Lublin: Wydawnictwo UMCS.
3. Kurowska, M., Wolańska, E. (red.). (2015). Metody i narzędzia diagnostyczne w logopedii. Warszawa: Towarzystwo Kultury Języka.
4. Milewski, S., Kaczorowska-Bray, K. (red.). (2015). Metodologia badań logopedycznych, Gdańsk: Harmonia Universalis.
5. Milewski, S., Kaczorowska-Bray, K. (red.). (2012). Logopedia. Wybrane aspekty historii, teorii i praktyki. Gdańsk: Harmonia Universalis.
6. Standardy postępowania logopedycznego. (2007). W: „Logopedia” t. 37. Polskie Towarzystwo Logopedyczne.

Dodatkowa

1. Cieszyńska, J. (2011). Wczesna diagnostyka i terapia zaburzeń autystycznych. Metoda krakowska. Kraków: Wydawnictwo Omega Stage Systems.
2. Cieszyńska, J., Korendo, M. (2007). Wczesna interwencja terapeutyczna. Kraków: Wydawnictwo Edukacyjne.
3. Grabias, S., Kurkowski, M. (2012). Logopedia. Teoria zaburzeń mowy. Lublin: Wydawnictwo UMCS.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	20
Ćwiczenia audytoryjne	10
Przygotowanie projektu	10
Przygotowanie do egzaminu	12
Pozostałe godziny w kontakcie	8
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60

Liczba punktów ECTS	ECTS 2
---------------------	-----------

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Retoryka stosowana z elementami teorii argumentacji

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Magdalena Ryszka-Kurczab	
Prowadzący zajęcia	Magdalena Ryszka-Kurczab	
Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 10, Zaliczenie bez oceny • Ćwiczenia audytoryjne: 20, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Kurs ma na celu zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i koncepcjami klasycznej tradycji retorycznej oraz z podstawowymi pojęciami z zakresu teorii argumentacji i argumentacji retorycznej. Omówione zostaną m.in. zagadnienia podziału narzędzi przekonywania w retoryce, wykorzystania strategii ethos do budowania autorytetu i zaufania w relacji międzyludzkiej, problematyka emocjonalizacji wypowiedzi i związanych z nią szans oraz zagrożeń; komunikacyjnego wykorzystania metafor do modelowania sposobu myślenia; wybranych strategii argumentacyjnych i perswazyjnych.
C2	Ponadto celem jest rozwijanie umiejętności wyodrębniania argumentów z obszerniejszych wypowiedzi, identyfikowania argumentów entymematycznych oraz rozpoznawania najczęstszych błędów argumentacyjnych. Kurs służy rozwijaniu u studentów kompetencji komunikacyjnych, językowych i analitycznych

Wymagania wstępne

Znajomość norm poprawnościowych języka polskiego .

Podstawowe umiejętności tworzenia poprawnego i stosownego komunikatu językowego.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student zna podstawowe mechanizmy retoryczne i logiczne języka oraz techniki argumentacyjne, ich znaczenie w kontaktach interpersonalnych, wystąpieniach publicznych, a także w innych typach komunikacji.	K_W8	Test, Projekt grupowy, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)
W2	student zna różne formy perswazji i argumentacji, pozwalające na zwiększanie sukcesu komunikacyjnego w pracy z pacjentem	K_W8	Test, Projekt grupowy, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)
Umiejętności:			
U1	student potrafi poprzez użycie właściwych strategii retorycznych budować swój autorytet i zaufanie w relacji z pacjentem i innymi osobami	K_U5	Projekt grupowy, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)
U2	student potrafi jasno i przejrzysto informować, argumentować i dyskutować na wcześniej poznany i opracowany temat.	K_U5	Projekt grupowy, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)
Kompetencji społecznych:			
K1	student jest gotów wykorzystywać nabytą wiedzę i umiejętności z zakresu retoryki oraz teorii argumentacji do świadomego i odpowiedzialnego kształtowania relacji z innymi ludźmi.	K_K3	Projekt grupowy, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	1. Retoryka klasyczna i retoryka współczesna – transformacja dziedzictwa retorycznego na przestrzeni wieków. 2. Wprowadzenie do tradycji retorycznej (podstawowe pojęcia). 3. Co nas przekonuje? Problematyka perswazji i argumentacji. Różnorodność strategii. 4. Budowa wypowiedzi argumentacyjnej. 5. Rozpoznawanie wypowiedzi argumentacyjnych. 6. Standaryzacja argumentu. Argument prosty i złożony. Entymematyczność argumentacji w języku naturalnym. 7. Podział i charakterystyka środków przekonywania właściwych retoryce: logos, pathos, ethos. 8. Argumentowanie przez przykład i analogie. 9. Schematy argumentacyjne. 10. Podstawowe błędy argumentacyjne. 11. Poznawczy i komunikacyjny potencjał metafory. 12. Emocjonalizacja wypowiedzi: potencjał i ryzyko.	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Dyskusja
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Projekt, Praca w grupie, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Zaliczenie testu na ocenę pozytywną (uzyskanie co najmniej 51% punktów). Poprawne zrealizowanie projektu według wytycznych prowadzącej. Aktywne wykonywanie ćwiczeń podczas zajęć.
Ćwiczenia audytoryjne	Zaliczenie testu na ocenę pozytywną (uzyskanie co najmniej 51% punktów). Poprawne zrealizowanie projektu według wytycznych prowadzącej. Aktywne wykonywanie ćwiczeń podczas zajęć.

Literatura

Obowiązkowa

1. Bieżące materiały publicystyczne wskazywane przez prowadzącą. K. Szymanek, K. Wieczorek., A. Wójcik, Sztuka argumentacji. Ćwiczenia w badaniu argumentów, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2011 (wyd. III) B.M. Garavelli, Podręcznik retoryki, przeł. M. Ryszka-Kurczab, Kraków 2023 K. Szymanek, Argument z podobieństwa, Katowice 2008. K. Wieczorek, Brakujące elementy argumentów, „Zagadnienia Naukoznawstwa” 2016, z. 3 (209), s. 417-427.

Dodatkowa

1. 1. A. Kisiielewicz. Logika i argumentacja. Praktyczny kurs krytycznego myślenia, Warszawa 2017 2. T. Hołówka, Kultura logiczna w przykładach, Warszawa: PWN, 2006. 3. J. E. Kjeldsen, The Study of Visual and Multimodal Argumentation, „Argumentation” (2015) 29, s. 115-132. 4. M. Koszowy, K. Budzyńska, Strategie retoryczne, techniki komunikacyjno-poznawcze, błędy i sofizmaty, Warszawa 2015.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	10
Ćwiczenia audytoryjne	20
Przygotowanie projektu	8
Przygotowanie do zajęć	8
Przygotowanie do zaliczenia	8
Pozostałe godziny w kontakcie	2
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 56
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Gerontolingwistyka

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Miroslaw Michalik	
Prowadzący zajęcia	Miroslaw Michalik	
Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie bez oceny • Ćwiczenia audytoryjne: 10, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest omówienie zagadnień związanych z gerontolingwistyką, czyli lingwistyką wieku senioralnego, zajmującą się problematyką zmian w funkcjonowaniu językowym osób starszych zarówno w kontekście starzenia fizjologicznego, jak i patologicznego.
C2	Celem kursu jest wprowadzenie podstawowych zagadnień dotyczących logopedii paliatywnej, dla której przedmiotem eksploracji są aspekty związane z diagnozą i terapią pacjentów w stanie ciężkim, znajdujących się u schyłku życia lub przewlekle chorych.

Wymagania wstępne

Student posiada podstawową wiedzę z zakresu lingwistyki ogólnej, psycho- i tanatolingwistyki, a także fizjologii mowy. Student potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu lingwistyki ogólnej, psycho- i tanatolingwistyki oraz fizjologii mowy do eksploracji i interpretacji zjawisk językowych typowych dla osób w wieku senioralnym oraz w przypadkach stanów ciężkich i w warunkach opieki paliatywnej.

Ukończył kursy: lingwistyczne podstawy komunikacji, fizjologia mowy – wprowadzenie, psycholingwistyka, socjolingwistyka, tanatolingwistyka z elementami filozofii śmierci, podstawy komunikacji z pacjentem – wprowadzenie

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student ma świadomość miejsca gerontolingwistyki wśród innych lingwistik stosowanych.	K_W1, K_W2, K_W3, K_W4, K_W5	Zaliczenie pisemne, Udział w dyskusji
W2	Student posiada wiedzę na temat czynników biologicznych determinujących proces starzenia.	K_W2, K_W3, K_W4, K_W5, K_W6	Zaliczenie pisemne, Udział w dyskusji
W3	Student posiada wiedzę na temat różnic w zakresie funkcjonowania językowego w starzeniu fizjologicznym i patologicznym.	K_W2, K_W4, K_W5, K_W6	Zaliczenie pisemne, Udział w dyskusji
W4	Student posiada podstawową wiedzę z zakresu logopedii paliatywnej.	K_W1, K_W2, K_W3, K_W4, K_W5, K_W7	Zaliczenie pisemne
Umiejętności:			
U1	Student posiada umiejętność swobodnego posługiwania się podstawową terminologią z zakresu gerontolingwistyki i logopedii paliatywnej.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U5	Zaliczenie pisemne, Udział w dyskusji
U2	Student potrafi wykorzystywać przyswojoną wiedzę z zakresu gerontolingwistyki do analizy, deskrypcji i interpretacji faktów językowych obserwowanych u pacjentów w wieku senioralnym.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U5	Zaliczenie pisemne, Udział w dyskusji
U3	Student potrafi dostrzegać i uzasadniać wpływ czynników biologicznych, psychicznych i społecznych na funkcjonowanie językowe osób starszych.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U5	Zaliczenie pisemne, Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych:			
K1	Student jest świadom możliwości i ograniczeń osób starszych w aspekcie językowym, komunikacyjnym i interakcyjnym.	K_K1, K_K2, K_K3	Zaliczenie pisemne, Udział w dyskusji

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	Student odznacza się odpowiedzialnością za podejmowane w stosunku do pacjenta działania.	K_K3	Udział w dyskusji
K3	Student rozumie potrzebę ustawicznego poszerzania wiedzy, jej aktualizowania.	K_K1	Udział w dyskusji

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Gerontolingwistyka jako nowa subdyscyplina językoznawstwa, jej płaszczyzny badawcze oraz związki z innymi dyscyplinami. Stan badań nad gerontolingwistyką na gruncie literatury polskiej i zagranicznej.	W1, U1, K1, K3	Wykład
2.	Definicje, periodyzacja i podstawowe mechanizmy procesu starzenia. Biologiczne, psychologiczne, socjologiczne determinanty procesu starzenia.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K3	Wykład
3.	Zmiany w komunikacji wynikające z fizjologicznego procesu starzenia się w obrębie narządów mowy, w obrębie narządów zmysłów i wynikające z fizjologicznego procesu starzenia się układu nerwowego.	W2, W3, U1, U2, U3, K1, K3	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
4.	Pozajęzykowe symptomy starzenia fizjologicznego; komunikacja ze starszymi osobami w kontekście relacji społecznych; zjawisko ageizmu; negatywne i pozytywne stereotypy na temat procesu starzenia; miejsce języka ludzi starszych na tle odmian współczesnej polszczyzny; pozajęzykowe symptomy procesu starzenia; gerontolekt; komunikacja pozawerbalna w perspektywie starości i starzenia.	W1, U1, U2, U3, K1, K3	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
5.	Językowe wyznaczniki starzenia się: zjawisko OTV, zjawisko TOT, elderspeak – zjawisko wtórnego baby talku, anomia proprialna a anomia apelatywna.	W1, W3, U1, U2, U3, K1, K3	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
6.	Patologiczne starzenie, jego przyczyny i wpływ na sprawności językowe i komunikacyjne seniorów. Zmiany językowe, komunikacyjne i interakcyjne w zespołach otępiennych. Choroba Alzheimera w perspektywie gerontolingwistycznej i gerontologopedycznej. Otępienie czołowo-skroniowe i afazja pierwotna postępująca w perspektywie gerontolingwistycznej i gerontologopedycznej.	W2, W3, U1, U2, U3, K1, K3	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
7.	Metody wsparcia komunikacji językowej w starzeniu fizjologicznym. Metody wsparcia komunikacji językowej w starzeniu patologicznym. Strategie i modele komunikacji z osobami w wieku senioralnym. Współpraca interdyscyplinarna w opiece nad pacjentem geriatrycznym.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
8.	Logopedia paliatywna – próba ujęcia definicyjnego w powiązaniu z geronto- i tanatolingwistyką. Stany ciężkie – rozróżnienie przypadków klinicznych po rozległych uszkodzeniach mózgu. Rola lingwisty klinicznego w opiece paliatywnej osób dorosłych i starszych. Metody i formy wsparcia.	W1, W4, U1, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Pokaz
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Pokaz, Case study

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Praca pisemna na zadany temat. Jest pisana podczas ostatnich zajęć. Aktywność podczas zajęć (udział w dyskusji) podnosi ocenę końcową o pół stopnia.
Ćwiczenia audytoryjne	Praca pisemna na zadany temat. Jest pisana podczas ostatnich zajęć. Aktywność podczas zajęć (udział w dyskusji) podnosi ocenę końcową o pół stopnia.

Literatura

Obowiązkowa

1. Cuprych R. (2018). Znaczenie gerontolingwistyki jako nowej subdyscypliny językoznawstwa – problematyka jej związków z naukami ościennymi. *Converstatia Linguistica*, XII, s. 73-84.
2. Domagała A. (2007). *Zachowania językowe w demencji. Struktura wypowiedzi w chorobie Alzheimera*. Lublin: Wydawnictwo UMCS.
3. Domagała A., Sitek E. (2018). *Choroba Alzheimera. Zaburzenia komunikacji językowej*. Gdańsk: Harmonia Universalis.
4. Kaczorowska-Bray K., Milewski S., Michalik M. (2020). *Starość: jak ją widzi logopedia*. Gdańsk: Wydawnictwo UG.
5. Kielar-Turska M., Byczewska-Konieczny A. (2014). Specyficzne właściwości posługiwania się językiem przez osoby w wieku senioralnym. W: S. Milewski, J. Kuczkowski, K. Kaczorowska-Bray (red.). *Biomedyczne podstawy logopedii* (s. 429-443). Gdańsk: Harmonia Universalis.
6. Krajewska M. (2012). Ograniczenia i możliwości językowe osób z demencją a osób starzejących się fizjologicznie – analiza porównawcza. W: M. Michalik, A. Siudak, Z. Orłowiejska-Popek (red.), *Nowa Logopedia* (t. 3: Diagnoza różnicowa zaburzeń komunikacji językowej, s. 463-478). Kraków: Collegium Columbinum.
7. Milewski S. (2011). *Mowa dorosłych kierowana do niemowląt. Studium fonostatystyczne-fonotaktyczne*. Gdańsk: Harmonia Universalis.
8. Tłokiński W. (1990). *Mowa ludzi u schyłku życia*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
9. Tłokiński W., Milewski S., Kaczorowska-Bray K. (2018). *Gerontologopedia*. Gdańsk: Harmonia Universalis.
10. Wójcik-Topór P., Krajewska M., Michalik M. (2023). *Diagnoza i terapia logopedyczna pacjentów w stanie ciężkim*. Gdańsk: Harmonia Universalis.

Dodatkowa

1. Kielar-Turska M. (2016). *Starość: jak ją widzi psychologia?* Kraków: Wydawnictwo WAM.
2. Łuczyński E. (2018). Mowa osób starych na tle odmian języka polskiego. W: W. Tłokiński, S. Milewski, K. Kaczorowska-Bray (red.). *Gerontologopedia* (s. 108-138). Gdańsk: Harmonia Universalis.
3. Milewski S., Kaczorowska-Bray K., Kamińska B. (red.) (2020). *Starość. Język. Komunikacja. Nowe obszary logopedii*. Gdańsk: Wydawnictwo UG.
4. Ogonowska A. (2019). *Wspieranie sprawności językowej i komunikacyjnej seniorów w perspektywie logopedii gerontologicznej*. Kraków: Wydawnictwo Edukacyjne.
5. Tłokiński W., Olszewski H. (2014). Zaburzenia mowy związane z wiekiem. W: S. Milewski, J. Kuczkowski, K. Kaczorowska-Bray (red.), *Biomedyczne podstawy logopedii* (s. 410-428). Gdańsk: Harmonia Universalis.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Ćwiczenia audytoryjne	10
Przygotowanie do zajęć	4
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 54
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Komunikacyjny projekt badawczy – warsztaty (niewypełniony)

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Katarzyna Lange	
Prowadzący zajęcia	Katarzyna Lange	
Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia audytoryjne: 4, Zaliczenie bez oceny • Ćwiczenia laboratoryjne: 12, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 1

Seminarium magisterskie 1

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Miroslaw Michalik	
Prowadzący zajęcia	Miroslaw Michalik, Zdzisława Orłowska-Popek, Marzena Błasiak-Tytuła, Magdalena Ryszka-Kurczab	
Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Seminarium: 20, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest wyposażenie studenta w wiedzę i sprawności pozwalające mu dogłębnie opracować duży problem badawczy, czego zwieńczeniem ma być praca magisterska z zakresu z zakresu biolingwistyki i komunikacji klinicznej. Cele szczegółowe w semestrze pierwszym : 1. Poszerzanie wiedzy z metodologii badań naukowych stosowanych w dziedzinach nauk humanistycznych, medycznych, społecznych, w szczególności o zasady projektowania i prowadzenia badań naukowych w zakresie biolingwistyki, zgodnie z postulatami wieloparadygmatyczności. 2. Poznanie założeń metodologicznych i zasad oraz norm etycznych projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej. 3. Wykorzystanie i integrowanie wiedzy z zakresu biolingwistyki i komunikacji klinicznej oraz powiązanych z nią dyscyplin i subdyscyplin naukowych w zakresie zagadnień pracy magisterskiej. 4. Rozróżnianie orientacji metodologicznych w badaniach naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej i stosowanie ich w projektowaniu zakresu badań własnych. 5. Wyposażenie w sprawności z zakresu sporządzania przypisów i bibliografii w stylu APA.

Wymagania wstępne

Osiągnięcie wszystkich efektów z przedmiotów przewidzianych w harmonogramie studiów przed semestrem II. Umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów naukowych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Ma poszerzoną wiedzę z metodologii badań naukowych stosowanych w dziedzinach nauk humanistycznych, medycznych i społecznych, zna zasady projektowania i prowadzenia badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej, zgodnie z postulatami wieloparadygmatyczności.	K_W1, K_W12, K_W2, K_W3	Zaliczenie pisemne
W2	Zna założenia metodologiczne i zasady oraz normy etyczne projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej.	K_W1, K_W13, K_W2, K_W3	Zaliczenie pisemne
Umiejętności:			
U1	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę z zakresu biolingwistyki i komunikacji klinicznej oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w zagadnieniach pracy magisterskiej.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U4	Zaliczenie pisemne
U2	Rozróżniania orientacje metodologiczne w badaniach naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5	Zaliczenie pisemne
U3	Rozróżniania orientacje metodologiczne w badaniach naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej i potrafi korzystać z tej wiedzy w trakcie analizy tematyki pracy magisterskiej i literatury przedmiotu dotyczącej opracowania magisterskiego.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5	Zaliczenie pisemne
U4	Potrafi sporządzać przypisy i bibliografię w stylu APA.	K_U1, K_U3	Zaliczenie pisemne
Kompetencji społecznych:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	Jest gotów doceniać tradycję i dorobek badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej oraz jej kontynuację i poszerzanie o nowe obszary i procedury badawcze.	K_K1, K_K2	Zaliczenie pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Biolingwistyka i komunikacja kliniczna jako obszary refleksji naukowej i zawodowej lingwisty klinicznego – wprowadzenie.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Seminarium
2.	Wymagania i zasady pisania pracy dyplomowej na studiach magisterskich. Poszukiwanie obszaru zainteresowań studentów w kontekście tematyki pracy. Precyzowanie obszaru zainteresowań studentów. Określenie tematyki i tytułu pracy.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Seminarium
3.	Struktura pracy magisterskiej z biolingwistyki i komunikacji klinicznej.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Seminarium
4.	Dobór źródeł pisanych do problematyki pracy. Trafność doboru literatury przedmiotu.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Seminarium
5.	Prawa autorskie a tekst pracy magisterskiej. Sporządzenie przypisów i bibliografii w stylu APA.	W1, W2, U4, K1	Seminarium
6.	Logiczne ułożenie treści w rozdziale teoretycznym. Próby pisania rozdziału teoretycznego i jego zakres tematyczny.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Seminarium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Seminarium	Wykład, Dyskusja, Pokaz, Praca w grupie

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Seminarium	Aktywność podczas zajęć + 60% poprawnych odpowiedzi w teście zaliczeniowym z zakresu umiejętności stosowania systemu APA.

Literatura

Obowiązkowa

1. Grucza F., 1983, Zagadnienia metalingwistyki. Lingwistyka – jej przedmiot, lingwistyka stosowana, Warszawa.
2. Stalmaszczyk P. (red.), 2023, Podstawy biolingwistyki, Łódź 2023.

Dodatkowa

1. Hajduk Z., 2012, Ogólna metodologia nauk, Lublin.
2. Heller M., 2019, Filozofia nauki, Kraków.
3. Popper K.R., 1977, Logika odkrycia naukowego, Warszawa.
4. Pułto A., 2000, Prace magisterskie i licencjackie: wskazówki dla studentów, Warszawa.
5. Zenderowski R., 2005, Technika pisania prac magisterskich: krótki przewodnik po metodologii pisania pracy dyplomowej, Warszawa.
6. Życkiński J., 1983, Język i metoda, Kraków.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Seminarium	20
Przygotowanie do zajęć	20
Studiowanie literatury	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Profesjolekt medyczny i terapeutyczny

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Zdzisława Orłowska-Popek	
Prowadzący zajęcia	Zdzisława Orłowska-Popek	
Okres Semestr 3	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 12, Zaliczenie bez oceny	Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem zajęć jest zapoznanie osób studiujących z podstawowymi problemami, obszarami w obrębie profesjolektu medycznego i terapeutycznego. W ramach kursu zaprezentowane i omówione zostaną najważniejsze pojęcia i teorie badawcze, które pozwolą studentowi sprawnie poruszać się w tematyce profesjolektu. Kurs prowadzony jest w języku polskim.

Wymagania wstępne

Osoba studiująca posiada znajomość podstawowych pojęć z zakresu wiedzy o języku. Potrafi czytać ze zrozumieniem teksty naukowe, w tym podręczniki akademickie. Ma podstawową wiedzę kursową z zakresu gramatyki, leksykologii, lingwistycznych podstaw komunikacji, socjolingwistyki, z podstaw komunikacji z pacjentem. Zainteresowania językoznawcze.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Osoba studiująca posiada wiedzę na temat profesjolektu medycznego i terapeutycznego, zna terminologię, główne problemy badawcze.	K_W1, K_W2, K_W3	Test
W2	Potrafi zrekonstruować linie rozwojowe nauki o socjolektach.	K_W2, K_W3	Test
W3	Zna miejsce profesjolektu medycznego i terapeutycznego wśród innych socjolektów.	K_W1, K_W2, K_W3	Test
Umiejętności:			
U1	Osoba studiująca potrafi odnieść główne problemy dotyczące badań profesjolektów w tym medycznego i terapeutycznego do terminologii, problemów i zakresów badawczych lingwistyki.	K_U1, K_U2, K_U3	Test
U2	Potrafi zbudować mentalną przestrzeń poznawczą, by wykorzystać wiedzę na temat profesjolektu medycznego i terapeutycznego do realnych problemów analizowanych przez komunikację kliniczną.	K_U1, K_U2, K_U3	Test
Kompetencji społecznych:			
K1	Osoba studiująca dostrzega miejsce i rolę profesjolektów medycznego i terapeutycznego w obszarze współczesnych zjawisk naukowych.	K_K2	Test
K2	Ma świadomość roli języka i jego odmian w życiu określonych użytkowników języka.	K_K1, K_K2, K_K3	Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Miejsce socjolektów wśród innych wariantów języka.	W2, U1, K2	Wykład
2.	Klasyfikacje środowiskowych odmian polszczyzny (propozycje typologiczne m.in. S. Grabiąsa, T. Piekota, E. Kołodziejczyk).	W1, W3, U1, K1, K2	Wykład
3.	Podstawowe kategorie socjolektalne (zawodowość, tajność, ekspresywność).	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Funkcje socjolektów (w tym medycznego i terapeutycznego) w kontaktach społecznych: - F. integrująca, - F. separująca, - F. nadawania prestiżu, - F. komunikacyjna.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
5.	Cechy leksyki w socjolekcie medycznym i terapeutycznym a świat wartości środowiskowych.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
6.	Językowa struktura socjolektu: relacje semantyczne, struktura tematyczna.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Pokaz

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Test zaliczeniowy po ostatnim wykładzie. Do testu dopuszczone zostaną osoby, które opuściły co najwyżej jeden wykład.

Literatura

Obowiązkowa

- Seretny, A., Leksyka w nauczaniu języka specjalistycznego – potrzeby akademickie a potrzeby zawodowe. Acta Universitatis Lodzensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców, 24, 2017, 149-166.
<https://doi.org/10.18778/0860-6587.24.11>
- Dzięcioł A., Profesjolekt polskich pielęgniarek pediatrycznych ujęcie funkcjonalne, DOI: 10.33896/Polj.2023.7.4, profesjolekt pielęgniarek_.pdf
- Dzięcioł A., Rola profesjolektu pielęgniarskiego w komunikacji zawodowej, Półrocznik Językoznawczy Tertium. Tertium Linguistic Journal 7 (2) (2022) www.journal.tertium.edu.pl <https://doi.org/10.7592/Tertium.2022.7.2.229>
- Grabias S., Język w zachowaniach społecznych, Lublin 1997.

Dodatkowa

- Kołodziejczyk E., Społeczne i kulturowe uwarunkowania współczesnych odmian zawodowych, [w:] red. M. Milewska-Stawiany, E. Rogowska-Cybulska, Polskie języki. O językach zawodowych i środowiskowych, Gdańsk 2010.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	12
Pozostałe godziny w kontakcie	5
Przygotowanie do zaliczenia	10

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 27
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC)

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Miroslaw Michalik	
Prowadzący zajęcia	Miroslaw Michalik	
Okres Semestr 3	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 20, Zaliczenie bez oceny - Ćwiczenia audytoryjne: 10, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie osób studiujących z wiedzą na temat komunikacji alternatywnej i wspomagającej (AAC) – przedstawienie założeń, podstawowych pojęć. Omówienie różnorodnych metod komunikacji alternatywnej (m.in. Symbole Bliss, Makaton, gesty (fonogesty, gesty GORA, gesty artykulacyjne), PIC PCS, pomoce elektroniczne (Mówik, TiM).
C2	Uwrażliwienie na problemy osób z zaburzeniami komunikacji werbalnej, w tym niemownych i niemówiących.

Wymagania wstępne

Wiedza: Osoba studiująca orientuje się we współczesnych problemach biolingwistyki i lingwistyki klinicznej.

Umiejętności: Osoba studiująca wyszukiuje, ocenia i selekcjonuje informacje przydatne w zdobywaniu i pogłębianiu przez całe życie wiedzy z zakresu biolingwistyki i lingwistyki klinicznej.

Kursy: Wszystkie w ramach programu I roku studiów.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Osoba studiująca ma pogłębioną wiedzę na temat terminologii związanej z komunikacją alternatywną i wspomagającą, posiada wiedzę na temat metod, strategii i technik AAC, wie, jak dostosować pomoce tradycyjne i elektroniczne do potrzeb użytkownika AAC, dostrzega analogie początków użycia narzędzia do porozumiewania się i początkowych etapów prawidłowego rozwoju umiejętności mówienia i pisanie.	K_W1, K_W10, K_W2, K_W8, K_W9	Praca pisemna (esej)
W2	Osoba studiująca zna różnice między językiem naturalnym a alternatywnymi metodami porozumiewania się (na płaszczyźnie lingwistycznej).	K_W1, K_W2	Praca pisemna (esej)
Umiejętności:			
U1	Osoba studiująca sprawnie posługuje się terminologią z zakresu komunikacji alternatywnej i wspomagającej, potrafi scharakteryzować wybrane metody komunikacji alternatywnej i wspomagającej, umiejętnie dobiera metody do potrzeb i możliwości osoby niemówiącej, potrafi przygotować książkę komunikacyjną.	K_U1, K_U2, K_U3	Praca pisemna (esej)
U2	Osoba studiująca potrafi dokonać krytycznej i konstruktywnej oceny alternatywnych metod porozumiewania się.	K_U5	Praca pisemna (esej)
Kompetencji społecznych:			
K1	Osoba studiująca rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia zawodowego, potrafi inicjować i podtrzymywać kontakt z osobami niemówiącymi i niemownymi.	K_K1, K_K2, K_K3	Praca pisemna (esej)
K2	Osoba studiująca jest gotowa do odpowiedniego pełnienia ról zawodowych i zespołowych.	K_K1, K_K2, K_K3	Praca pisemna (esej)

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
-----	-----------------------------	------------------------------	-------------

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wprowadzenie do komunikacji alternatywnej i wspomagającej – kompetencja lingwistyczna, jej składowe i ich powiązanie z metodyką komunikacji alternatywnej i wspomagającej, neurolingwistyczne ujęcie niemówienia, typy osób niemówiących, użycie AAC do budowania kompetencji lingwistycznej.	W1, W2, U1, K1, K2	Wykład
2.	Język naturalny a alternatywne metody porozumiewania się – lingwistyczna diagnoza różnicowa.	W2, U1, U2, K1, K2	Wykład
3.	Niemówienie i niemowność jako problemy kulturowe, lingwistyczne, logopedyczne – analiza neurolingwistyczna. Niemówienie u osób starszych – przyczyny, klasyfikacje.	U1, U2, K1, K2	Wykład
4.	Najpopularniejsze alternatywne metody porozumiewania się: system Bliss, piktogramy, PCS-y, Makaton, MÓWik.	W1, U1, U2, K1, K2	Wykład
5.	Indywidualny system komunikacji i jego uwarunkowania.	U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
6.	Przegląd pomocy dydaktycznych do kształcenia kompetencji lingwistycznej wykorzystywanych w pracy z osobami niemówiącymi i niemownymi.	U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
7.	Analiza tekstów kultury wiążących się AAC, niemownością, niemówieniem.	W1, W2, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Pokaz
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Pokaz, Case study, Praca w grupie

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Wpływ na zaliczenia ma: ocena pracy pisemnej tworzonej podczas ostatnich zajęć, aktywność podczas zajęć.
Ćwiczenia audytoryjne	Wpływ na zaliczenia ma: ocena pracy pisemnej tworzonej podczas ostatnich zajęć, aktywność podczas zajęć.

Literatura

Obowiązkowa

1. Błęszyński J. (red.): Alternatywne i wspomagające metody komunikacji, Kraków, 2018, Impuls.
2. Michalik M.: Lingwistyczno-logopedyczne podstawy komunikacji alternatywnej i wspomagającej. Ujęcie metodologiczne, Kraków, 2018, UP.
3. S. von Tetzchner von S., H. Martinsen, Wprowadzenie do wspomagających i alternatywnych sposobów porozumiewania się, Warszawa 2002, Stowarzyszenie "Mówić bez Słów".
4. Przebinda E., Michalik M., Grzelak E., Komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC) w praktyce logopedycznej i terapeutycznej, Gdańsk, 2023, Harmonia Universalis.

Dodatkowa

1. Błęszyński J., Baczała D. (red.): Metody komunikacji alternatywnych i wspomagających – wybrane zagadnienia, Toruń, 2014, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
2. Michalik M., Kod i kontakt jako warunki porozumiewania się osób niemownych i niemówiących, „Eruditio et Ars”, nr 1/2022 (4), s. 55-63.
3. Michalik M., Kompetencja fleksyjna osób niemownych, „Textus et Studia”, nr 4(36) 2023, s. 93-108.
4. Wójcik-Topór P., Michalik M., Wykorzystanie nowych technologii w komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC) u osób po ciężkich urazach czaszkowo-mózgowych: perspektywa metodyczna (współ z P. Wójcik-Topór), [w:] Diagnostyka i terapia logopedyczna pacjentów w stanie ciężkim, red. P. Wójcik-Topór, M. Krajewska, M. Michalik, Gdańsk 2023, Harmonia Universalis, s. 221-251.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	20
Ćwiczenia audytoryjne	10
Przygotowanie do zajęć	5
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 55
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Retoryka współczucia – specyfika komunikacji z osobą cierpiącą

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Magdalena Ryszka-Kurczab	
Prowadzący zajęcia	Magdalena Ryszka-Kurczab	
Okres Semestr 3	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 10, Zaliczenie bez oceny • Ćwiczenia audytoryjne: 12, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Kurs wprowadza studentów w problematykę retoryki współczucia jako szczególnego sposobu komunikowania się, ukierunkowanego na łagodzenie cierpienia. Uczestnicy poznają definicje współczucia oraz uczą się krytycznie rozróżniać je od pojęcia empatii i współodczuwania, aby świadomie stosować tę wiedzę w praktyce komunikacyjnej. Zajęcia rozwijają umiejętność posługiwania się językiem respektującym zasady współczucia w kontakcie z osobą cierpiącą, zarówno w kontekstach medycznych, jak i społecznych czy edukacyjnych. Studenci analizują przykłady wypowiedzi, które pełnią funkcję wspierającą, terapeutyczną i towarzyszącą, ucząc się rozpoznawać ich retoryczne mechanizmy. Celem kursu jest kształcenie postawy wrażliwości komunikacyjnej oraz rozumienie roli współczującej retoryki w procesie udzielania wsparcia osobom doświadczającym cierpienia.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza na temat retoryki i komunikacji.

Czytanie ze zrozumieniem tekstów naukowych i podręczników akademickich.

Ukończenie kursu: Retoryka stosowana z elementami teorii argumentacji.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student zna zasady komunikacji nakierowanej na łagodzenie cierpienia.	K_W10	Test, Udział w dyskusji, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)
W2	Student zna definicje współczucia, rozumie założenia retoryki współczucia.	K_W10	Test, Udział w dyskusji, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)
Umiejętności:			
U1	Student potrafi używać komunikacji respektującej zasady współczucia.	K_U5	Test, Udział w dyskusji, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)
U2	Student potrafi odróżnić współczucie od współodczuwania i empatii oraz wykorzystywać tę wiedzę w komunikacji z pacjentem.	K_U5	Test, Udział w dyskusji, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)
Kompetencji społecznych:			
K1	Student dostrzega rolę współczującej komunikacji w kontakcie z osobą cierpiącą.	K_K3	Test, Udział w dyskusji, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	1. Badania nad współczuciem. 2. Empatia a współczucie. Krytyka pojęcia empatii 3. Współodczuwanie a współczucie. 4. Komunikacja i retoryka. Retoryka współczucia. 5. Troska, mądrość i odwaga w retoryce współczucia (analizy przykładów) 6. NVC Marshalla Rosenberga a retoryka współczucia.	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Ćwiczenia, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Aby uzyskać zaliczenie należy spełnić poniższe warunki: - uczestniczyć w 80% zajęć; - zaliczyć test sprawdzający wiedzę na temat treści wykładów.
Ćwiczenia audytoryjne	Aby uzyskać zaliczenie należy spełnić poniższe warunki: - uczestniczyć w 80% zajęć; - aktywnie wykonywać ćwiczenia podczas zajęć, - brać udział w dyskusji podczas zajęć; - zaliczyć test sprawdzający wiedzę i umiejętności przekazywane w trakcie kursu

Literatura

Obowiązkowa

1. Gilbert P., Choden (2023), Uważne współczucie, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk.
2. Bloom P.(2016), Przeciw empatii. Argumenty za racjonalnym współczuciem, przeł. Marek Chojnacki, Wydawnictwo Teofrast, Kielce 2016.
3. Medycyna narracyjna i komunikacja w sytuacjach granicznych, red. Aleksander Woźny, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2023.
4. Rosenberg M. B., Porozumienie bez przemocy. O języku życia, Czarna Owca. Warszawa 2016.

Dodatkowa

1. B. M. Garavelli (2023), Podręcznik retoryki, przeł. M. Ryszka-Kurczab, Wydawnictwo UKEN, Kraków
2. Ellen W. Gorsevski, Nonviolent Theory on Communication: the Implications for Theorizing a Nonviolent Rhetoric, „Peace & Change”, 1999, vol. 24, s. 445- 472.
3. Ballat J.,Campling, P. (2011). Intelligent kindness: reforming the culture of healthcare. Royal Collage of Psychiatry Publications, Londyn.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	10
Ćwiczenia audytoryjne	12

Przygotowanie do zajęć	10
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 52
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Komunikacja kliniczna – procedury i strategie postępowania

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Egzamin na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Anna Krzyżak	
Prowadzący zajęcia	Anna Krzyżak	
Okres Semestr 3	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Egzamin na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 20, Egzamin na ocenę - Ćwiczenia audytoryjne: 10, Zaliczenie bez oceny	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest wprowadzenie zagadnień dotyczących komunikacji klinicznej z uwzględnieniem relacji w zespołach terapeutycznych oraz w sytuacji interakcji lekarz/terapeuta – pacjent.
C2	Zapoznanie ze strategiami i procedurami postępowania komunikacyjnego w różnych sytuacjach klinicznych.
C3	Wyposażenie w umiejętność posługiwania się stosowną terminologią, rozumienia specjalistycznego języka stosowanego przez personel medyczny oraz analizy naukowej literatury fachowej i prowadzenia dyskusji na temat przedstawianych w trakcie wykładów zagadnień.

Wymagania wstępne

Studenta posiada elementarną wiedzę z zakresu komunikacji interpersonalnej. Zna zasady dobrej komunikacji w zespole leczniczo-terapeutycznym i umie komunikować się z pacjentem w sytuacji utraty zdrowia. Umie wykorzystać wiedzę z zakresu komunikacji interpersonalnej do prowadzenia skutecznej komunikacji klinicznej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student zna i omawia zagadnienia odnoszące się do komunikacji ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji w zespole klinicznym oraz lekarz/terapeuta – pacjent.	K_W10, K_W2, K_W3, K_W8, K_W9	Test
W2	Student umie rozpoznać różne style komunikacji, z uwzględnieniem komunikacji klinicznej.	K_W1, K_W2, K_W3, K_W9	Test
W3	Student rozpoznaje i definiuje strategie i procedury komunikacyjne stosowane w sytuacjach dotyczących porozumienia w zespole lekarsko-terapeutycznym wobec zagrożenia życia lub utraty zdrowia pacjenta; rozumie rolę środków werbalnych i niewerbalnych w procesie skutecznej komunikacji, zna podstawowe zasady asertywnej i empatycznej komunikacji w relacjach terapeutycznych.	K_W10, K_W2, K_W3, K_W8, K_W9	Test
Umiejętności:			
U1	Student stosuje terminologię z zakresu komunikacji werbalnej i niewerbalnej, rozumie i posługuje się medycznym słownictwem specjalistycznym w zakresie wystarczającym do skutecznej komunikacji klinicznej, stosuje odpowiednie strategie komunikacyjne.	K_U1, K_U2	Test
U2	Student ma podstawowe kompetencje umożliwiające sprawne komunikowanie się i niwelowanie barier komunikacyjnych oraz porozumiewanie się w sytuacjach trudnych i dąży do ich rozwoju.	K_U1, K_U4, K_U6	Test
U3	Student potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu komunikacji klinicznej do formułowania i rozwiązywania problemów badawczych.	K_U1, K_U4	Test
Kompetencji społecznych:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	Student ma świadomość wartości wiedzy z zakresu komunikacji klinicznej i potrafi dostosować sposób komunikowania się do rozmówcy. Jest otwarty na potrzeby komunikacyjne rozmówcy.	K_K1, K_K2, K_K3	Test
K2	Student rozumie potrzebę dokształcania się i zdobywania nowych umiejętności zgodnie z aktualną wiedzą.	K_K1	Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Rola strategii i procedur w medycynie	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
2.	Komunikacja kliniczna problemy, wyzwania, stanowiska	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
3.	Struktura komunikacji klinicznej. Umiejętności komunikacyjne personelu medycznego	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
4.	Metoda Calgary Cambridge w komunikacji klinicznej	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
5.	Komunikacja w zespole	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
6.	Komunikacja w zespole	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
7.	Techniki wymiany informacji. Język, kod, gest w sytuacji zagrożenia życia lub utraty zdrowia pacjenta	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
8.	Asertywność a bezpieczeństwo w pracy personelu medycznego	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
9.	Protokoły i schematy komunikacyjne	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
10.	Trening skutecznej komunikacji klinicznej. Rola symulacji medycznych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład
Ćwiczenia audytoryjne	Pokaz, Case study, Praca w grupie, Ćwiczenia

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Zaliczenie testu - minimum 60%
Ćwiczenia audytoryjne	Zaliczenie testu - minimum 60%

Literatura

Obowiązkowa

1. Doroszeńska A., Chojnacka-Kuraś M., Jankowska A.K. (2023). Komunikacja medyczna – wyzwania i źródła inspiracji. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
2. Doroszewski J. (2007). Komunikacja pacjenta z lekarzem – literatura, stanowiska, problemy, [w:] Markowski A., Meder J., Doroszewski J. (red.) Językowe, psychologiczne i etyczne aspekty komunikacji lekarza z pacjentem. Warszawa: PAN, s. 41-61.
3. Markowski A., Majkowski J., Meder J., Doroszewski J. (red.) (2007). Językowe, psychologiczne i etyczne aspekty komunikacji lekarza z pacjentem. Warszawa: PAN.

Dodatkowa

1. Deręgowska J. (2014). Nauczanie komunikacji klinicznej w polskich ośrodkach akademickich – potrzeby i perspektywy, [w:] Pomiędzy zarządzaniem procesami edukacyjnymi a rynkiem pracy, red. I. Werner, E. Więcek-Janka. Łódź: Społeczna Akademia Nauk, s. 167-178.
2. Deręgowska J. (2025). Profesjonalna komunikacja w opiece zdrowotnej jako element wsparcia pracowników zawodów medycznych i pacjentów – oczekiwania i potrzeby, [w:] „Studia Edukacyjne” nr 35, s. 359-360. Doroszeńska A., Denkwicz L., Ochremiak J., Orczykowska W., Szczepanek W., Jankowska A. K., Pasierski T., Wojnar M.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	20
Ćwiczenia audytoryjne	10
Przygotowanie do zajęć	15
Przygotowanie do zaliczenia	10
Zbieranie informacji do zadanej pracy	10
Studiowanie literatury	10
Pozostałe godziny w kontakcie	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 80
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Techniki relaksacyjne

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Magdalena Ryszka-Kurczab	
Prowadzący zajęcia	Magdalena Ryszka-Kurczab	
Okres Semestr 3	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia laboratoryjne: 20, Zaliczenie bez oceny	Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest zapoznanie studentów z mechanizmami stresu oraz wpływem stresu na zdrowie fizyczne i psychiczne. Uczestnicy zdobywają wiedzę na temat różnych podejść badawczych do zjawiska stresu oraz uczą się rozpoznawać jego skutki i konsekwencje. W ramach zajęć omawiane jest pojęcie relaksacji, techniki wspierające redukcję napięcia i osiąganie stanu spokoju. Studenci poznają różne rodzaje medytacji i uczą się ich praktycznego zastosowania w pracy z pacjentem i w dbaniu o własny dobrostan. W trakcie kursu doskonalą umiejętność samodzielnego doboru i modyfikacji technik relaksacyjnych w zależności od potrzeb. Uczestnictwo w zajęciach sprzyja rozwijaniu świadomości znaczenia relaksacji i profilaktyki stresu w życiu zawodowym i osobistym.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza na temat komunikacji z pacjentem.

Czytanie ze zrozumieniem tekstów naukowych i podręczników akademickich.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Zaznajomienie studentów z różnymi definicjami stresu, z wiodącymi współcześnie podejściami w badaniach nad stresem, z wiedzą z zakresu mechanizmów działania reakcji stresowej oraz zapoznanie uczestników kursu ze zdrowotnymi konsekwencjami długotrwałej ekspozycji na stres.	K_W11	Test
W2	Zapoznanie studentów z pojęciem relaksacji oraz podstawowymi technikami służącymi redukcji stresu i osiągnięciu stanu relaksacji.	K_W11	Test
W3	Przekazanie wiedzy na temat różnych typów medytacji oraz sposobów wykorzystania medytacji w redukcji stresu.	K_W11	Test
Umiejętności:			
U1	Student potrafi samodzielnie dobierać i wykorzystywać przykładowe techniki redukcji stresu dla wspierania dobrostanu pacjenta oraz dobrostanu własnego.	K_U6	Test, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)
U2	Student potrafi modyfikować w razie potrzeby scenariusze medytacji prowadzonych.	K_U6	Test, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)
Kompetencji społecznych:			
K1	Student jest świadomy niekorzystnych dla zdrowia człowieka efektów długotrwałej ekspozycji na stres.	K_K1	Test, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)
K2	Student ma świadomość znaczenia relaksacji dla wspierania dobrostanu własnego i dobrostanu pacjenta.	K_K3	Test, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	1. Problematyka stresu. Współczesne ujęcia. Konsekwencje zdrowotne długotrwałej ekspozycji na stres. 2. Definicje relaksu i reakcji relaksacyjnej. Badania nad relaksacją. Skuteczność technik relaksacyjnych w redukcji stresu. 3. Elementy programu redukcji stresu w oparciu o uważność (MBSR) 4. Badania dotyczące efektów medytacji. Różne typy medytacji i kryteria podziału. Ich zalety i ograniczenia. 5. Trening autogenny J. H. Schulza 6. Technika Alexandra	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia laboratoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia laboratoryjne	Warsztaty

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia laboratoryjne	Aby uzyskać zaliczenie należy spełnić poniższe warunki: - uczestniczyć w 80% zajęć; - aktywnie wykonywać ćwiczenia podczas zajęć, - brać udział w dyskusji podczas zajęć; - samodzielnie przeprowadzić medytację prowadzoną; - zaliczyć test sprawdzający wiedzę na temat stresu i relaksacji.

Literatura

Obowiązkowa

1. Zieliński P. (2011) Relaksacja w teorii i praktyce pedagogicznej, Częstochowa: Wydawnictwo Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.
2. Heszen I. (2016), Psychologia stresu, Warszawa: PWN.
3. Łosiak, W, (2007) Stres – spojrzenie z perspektywy ewolucyjnej. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
4. Anczewska M, Świtaj P., Roszczyńska J., Wypalenie zawodowe, „Postępy Psychiatrii i Neurologii” 2005, 14(2), s. 67-77.

Dodatkowa

1. Sedlmeier, Peter, et al. "Toward a Unifying Taxonomy and Definition for Meditation." *Frontiers in Psychology*, vol. 4, 2013, pp. 1–17, <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2013.00806>
- Goleman D., Davidson R.J, Trwała przemiana, 2017:Media Rodzina
2. Sęk, H. (2000)(red.). Wypalenie zawodowe. Przyczyny, mechanizmy, zapobieganie. Warszawa: PWN
5. Terelak, J. (red.). (2007). Stres zawodowy: Charakterystyka psychologiczna wybranych zawodów stresowych. Warszawa: Wyd. UKSW

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
------------------------	---

Przygotowanie do zajęć	10
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Ćwiczenia laboratoryjne	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 50
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Prawne aspekty działalności lingwisty klinicznego

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Marek Stych	
Prowadzący zajęcia	Marek Stych	
Okres Semestr 3	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 16, Zaliczenie bez oceny	Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z problematyką wykonywania zawodu lingwisty klinicznego. W ramach kursu zaprezentowane i omówione zostaną najważniejsze kwestie związane z wykonywaniem zawodu, odpowiedzialnością cywilną i zawodową. W ramach kursu zostaną przedstawione prawa pacjenta oraz podstawowe pojęcia z prawa medycznego. Kurs prowadzony jest w języku polskim.

Wymagania wstępne

Wiedza - student posiada znajomość podstawowych pojęć z zakresu prawa

Umiejętności - Potrafi czytać ze zrozumieniem teksty naukowe, w tym podręczniki akademickie

Kursy - Podstawowa wiedza kursowa z zakresu podstaw komunikacji z pacjentem.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	W01: Ma podstawową wiedzę z zakresu prawnych aspektów biolingwistyki i komunikacji klinicznej.	K_W12	Aktywność
W2	W02: Posiada wiedzę z zakresu ochrony własności intelektualnej. Wie, czym jest prawo autorskie. Zna prawne konsekwencje jego naruszenia.	K_W13	Aktywność
Umiejętności:			
U1	U01: Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów badawczych, poprzez właściwy dobór źródeł prawnych, ich ocenę, krytyczną analizę.	K_U1	Aktywność
U2	U02: Potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu prawa, posługiwać się właściwymi metodami interpretacji aktów prawnych.	K_U3	Aktywność
Kompetencji społecznych:			
K1	K01: Ma świadomość konieczności uczenia się przez całe życie; ma poczucie odpowiedzialności za swój rozwój zawodowy; jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy prawniczej oraz własnych umiejętności interpretacji prawa.	K_K1	Aktywność

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	1. Podstawowe pojęcia z prawa i medycyny, 2. Zawody medyczne i około medyczne - wykonywanie zawodu, 3. Odpowiedzialność cywilna za wykonywanie czynności zawodowych, 4. Odpowiedzialność zawodowa według kodeksu cywilnego, 5. Prawa pacjenta, 6. Prawo do godności i intymności, prawo do informacji, prawo do dokumentacji medycznej	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Dyskusja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Obecność na wykładzie oraz dyskusja na wykładzie.

Literatura

Obowiązkowa

1. Szczepanowska-Kozłowska K., Odpowiedzialność deliktowa, Warszawa 2024.
2. Kwiatkowska M., Prawo pracy w podmiotach leczniczych, Warszawa 2018.
3. Prasolek Ł., Regulamin pracy w praktyce, Warszawa 2023,
4. Patryn R., Zagadnienia prawa medycznego. Prawo medyczne dla studentów kierunków medycznych i osób wykonujących zawody medyczne, 2025.
5. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1071, 1172.
6. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423.
7. Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 581.

Dodatkowa

1. Kaczorowska-Bray K., Biomedyczne podstawy logopedii, 2023,
2. Dramska D., Proces instytucjonalizacji zawodu logopedy w Polsce, 2002,

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	16
Przygotowanie do zajęć	5
Studiowanie literatury	9
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Testy oceny sytuacji – testy kompetencji komunikacyjnych

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Zdzisława Orłowska-Popek	
Prowadzący zajęcia	Zdzisława Orłowska-Popek	
Okres Semestr 3	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia audytoryjne: 20, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów ze studiami przypadków/sytuacjami trudnymi, z którymi mogą się zetknąć podczas własnej praktyki. W ramach kursu zaprezentowane i omówione zostaną najważniejsze pojęcia, które pozwolą studentowi sprawnie poruszać się w triadzie: „wymagania- możliwości-warunki”. Kolejne spotkania będą miały na celu podejmowanie rozważań o sytuacji podmiotu w określonej roli społecznej, która jest kulturowo modyfikowana. Kurs prowadzony jest w języku polskim.

Wymagania wstępne

Student posiada znajomość pojęć z zakresu wiedzy o języku oraz anatomii funkcjonalnej układu nerwowego oraz fizjologii procesu słyszenia, ponadto ma wiedzę na temat trudności wynikających z niepełnosprawności. Potrafi czytać ze zrozumieniem teksty naukowe, w tym podręczniki akademickie. Ukończone kursy: Audiogenne determinanty rozwoju i zaburzeń komunikacji językowej; Diagnoza trudności w komunikowaniu się; Patoneurolingwistyka; Podstawy komunikacji z pacjentem-wprowadzenie.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Osoba studiująca ma wiedzę na temat problemów medycznych, nauk o zdrowiu, kompetencji komunikacyjnych.	K_W2, K_W3, K_W7	Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji
W2	Zna neurobiologiczne podstawy rozwoju i zaburzeń mowy oraz sytuacje komunikacyjne osób z zaburzeniami mowy.	K_W10, K_W4, K_W5, K_W8	Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji
W3	Posiada wiedzę z zakresu oceny sytuacji komunikacyjnych osób z audiogennymi zaburzeniami mowy.	K_W10, K_W6, K_W9	Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji
Umiejętności:			
U1	Osoba studiująca potrafi odnieść główne problemy dotyczące badań ośrodkowego układu nerwowego, audiogennych uwarunkowań rozwoju i zaburzeń mowy oraz komunikacji klinicznej do sytuacji pacjentów i ich rodzin	K_U2, K_U3, K_U6	Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji
U2	Potrafi wykorzystać instrumentarium biolingwistyki do analizy realnych problemów i sytuacji problemowych, czyni to indywidualnie i zespołowo.	K_U1, K_U4	Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych:			
K1	Osoba studiująca precyzyjnie i racjonalnie formułuje własne stanowisko, uzasadnia je.	K_K2	Projekt grupowy, Udział w dyskusji
K2	Podejmuje świadome i odpowiedzialne decyzje znając konsekwencje swoich działań.	K_K2, K_K3	Projekt grupowy, Udział w dyskusji

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Sytuacja i zmiana.	W2, U2, K1	Ćwiczenia audytoryjne
2.	Sytuacja i zmiana c.d.	W2, U2, K1	Ćwiczenia audytoryjne
3.	Emocje jako wyznaczniki niezależności podmiotu od nacisków sytuacji.	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
4.	Emocje jako wyznaczniki niezależności podmiotu od nacisków sytuacji. c.d.	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
5.	Człowiek w sytuacji niepełnosprawności - case study z oceną sytuacji osób z trudnościami o podłożu audiogennym.	W1, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
6.	Człowiek w sytuacji niepełnosprawności - case study z oceną sytuacji osób z zaburzeniami mowy.	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia audytoryjne	Wykład, Dyskusja, Pokaz

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia audytoryjne	Wpływ na zaliczenia ma: aktywny udział w praktycznych działaniach podejmowanych na ćwiczeniach, uzyskanie pozytywnych ocen z projektu indywidualnego i grupowego.

Literatura

Obowiązkowa

1. Kirenko J., 2007, Indywidualna i społeczna percepcja niepełnosprawności, Lublin.
2. Noyon A., 2024, Trudne sytuacje w terapii i poradnictwie. 34 problemy i propozycje ich rozwiązania, Warszawa.
3. Red. B. Bokus, E. Kosowska, 2018, Człowiek w sytuacji nie tylko z perspektywy psychologa, Warszawa.

Dodatkowa

1. Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych, 2012, Dziennik Ustaw z dnia 25 października, poz. 1169.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Pozostałe godziny w kontakcie	4
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	10
Przygotowanie do zaliczenia	5
Zbieranie informacji do zadanej pracy	2
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	3
Ćwiczenia audytoryjne	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 59

Liczba punktów ECTS	ECTS 2
----------------------------	------------------

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Praktyka ciągła w szpitalu, przychodni opieki zdrowotnej, poradni
psychologiczno-pedagogicznej, gabinecie lekarskim, gabinecie
psychoterapeutycznym, innej placówce służby zdrowia
Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną		Cykl dydaktyczny 2026/27
Specjalność -		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę
Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej		Języki wykładowe polski
Poziom studiów II stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Praktyki
Profil studiów ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Anna Krzyżak	
Prowadzący zajęcia	Anna Krzyżak	
Okres Semestr 3	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Praktyka zawodowa: 60, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie osób studiujących z realnymi, praktycznymi aspektami lingwistyki klinicznej w zakresie neuro- i/lub audiogennych uwarunkowań rozwoju i zaburzeń mowy oraz diagnozowania (analizowania i interpretowania) ww. aspektów.
C2	Doskonalenie wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu komunikacji klinicznej w aspekcie medycznym i/lub terapeutycznym.

Wymagania wstępne

Osoba studiująca orientuje się we współczesnych problemach biolingwistyki i komunikacji klinicznej. Osoba studiująca wyszukuje, ocenia i selekcjonuje informacje przydatne w zdobywaniu i pogłębianiu przez całe życie wiedzy z zakresu biolingwistyki i komunikacji klinicznej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Osoba studiująca ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych zagadnień z zakresu biolingwistyki, komunikacji klinicznej, lingwistyki klinicznej.	K_W1, K_W10, K_W2, K_W4, K_W5, K_W6, K_W8, K_W9	Sprawozdanie
W2	Osoba studiująca ma pogłębioną wiedzę na temat podstawowych zasad funkcjonowania instytucji, placówek, w których prowadzi się badania/analizy z zakresu lingwistyki klinicznej, biolingwistyki oraz w których realizowane są standardy tworzące dobre praktyki w zakresie komunikacji klinicznej.	K_W12	Sprawozdanie
Umiejętności:			
U1	Osoba studiująca potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów badawczych, poprzez właściwy dobór źródeł i informacji, ich ocenę, krytyczną analizę, syntezę i twórczą interpretację.	K_U1	Sprawozdanie
U2	Osoba studiująca potrafi wykorzystywać przyswojoną wiedzę z zakresu lingwistyki klinicznej, biolingwistyki i komunikacji klinicznej do analizy, deskrypcji i interpretacji faktów językowych notowanych u pacjentów.	K_U2	Sprawozdanie
U3	Osoba studiująca potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu planowania i realizacji strategii komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej organizacji.	K_U4, K_U8	Sprawozdanie
Kompetencji społecznych:			
K1	Osoba studiująca ma świadomość konieczności uczenia się przez całe życie; ma poczucie odpowiedzialności za swój rozwój zawodowy; projektuje ścieżkę własnego rozwoju; jest gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz własnych umiejętności.	K_K1	Sprawozdanie

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	Osoba studiująca jest gotowa do wypełniania zobowiązań społecznych, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, szczególnie w placówkach służby zdrowia oraz świadczących pomoc terapeutyczną.	K_K2	Sprawozdanie
K3	Osoba studiująca jest gotowa do odpowiedniego pełnienia ról zawodowych i zespołowych.	K_K3	Sprawozdanie

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Zadania i aktywności realizowane w ramach praktyk studenckich muszą zgadzać się z programem praktyk	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Praktyka zawodowa

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Praktyka zawodowa	Ćwiczenia zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Praktyka zawodowa	Odbycie praktyk w pełnym wymiarze. Przedłożenie sprawozdania z praktyk.

Literatura

Obowiązkowa

1. Kuczkowski J. (2014). Anatomia i fizjologia obwodowego i ośrodkowego narządu mowy. Patofizjologia narządu mowy. W: S. Milewski, J. Kuczkowski, K. Kaczorowska-Bray (red.), Biomedyczne podstawy logopedii (s.104-140). Gdańsk: Harmonia Universalis.
2. Nowina-Konopka M., Feleszka W., Małecki M. (2018). Komunikacja medyczna dla studentów i lekarzy. Kraków: Medycyna Praktyczna.
3. Obrębowski A. (2014). Biologiczne podstawy mowy. W: S. Milewski, J. Kuczkowski, K. Kaczorowska-Bray (red.), Biomedyczne podstawy logopedii (s.23-35). Gdańsk: Harmonia Universalis.

Dodatkowa

1. Pruszeicz A., Obrębowski A. (2010). Audiologia kliniczna. Zarys. Poznań: Wydawnictwo Uniwersytetu Medycznego.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Praktyka zawodowa	60

Pozostałe godziny w kontakcie	5
Przygotowanie do zajęć	20
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie raportu	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 100
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Metodologia badań biolingwistycznych

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Miroslaw Michalik	
Prowadzący zajęcia	Miroslaw Michalik, Zdzisława Orłowska-Popek, Marzena Błasiak-Tytuła, Magdalena Ryszka-Kurczab	
Okres Semestr 3	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia audytoryjne: 20, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest zapoznanie studentów z podstawami badań biolingwistycznych na tle głównych rozwiązań metodologicznych w lingwistyce współczesnej, wskazanie na fundamentalne dla językoznawstwa szkoły i nurty badawcze, które można wykorzystać w badaniach biolingwistycznych, zaznajomienie z materiałowo-analitycznymi przykładami zastosowania określonych metod badań językoznawczych, głównie biolingwistycznych.

Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych pojęć z zakresu wiedzy o języku, jego systemie i realizacji w mowie i piśmie; ogólna wiedza o historii i głównych kierunkach językoznawstwa i metodologii nauk. Umiejętność czytanie ze zrozumieniem i streszczania tekstów naukowych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Zna na poziomie rozszerzonym podstawy teoretyczne w zakresie metodologii biolingwistyki.	K_W1, K_W2, K_W3	Test
W2	Ma usystematyzowaną wiedzę o metodologiach i głównych kierunkach badań językoznawczych, głównie biolingwistycznych.	K_W1, K_W2, K_W3	Test
W3	Ma wiedzę o współczesnych dokonaniach biolingwistycznych, zagranicznych i krajowych ośrodkach i szkołach badawczych w dziedzinie lingwistyki klinicznej.	K_W1, K_W2, K_W3	Test
Umiejętności:			
U1	Potrafi wyszukiwać, selekcjonować i oceniać informacje przydatne do pogłębiania wiedzy w dziedzinie językoznawstwa, szczególnie biolingwistyki.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5	Test, Udział w dyskusji
U2	Potrafi samodzielnie formułować problemy badawcze oraz przygotować bibliografię na potrzeby określonej tematyki językoznawczej, głównie biolingwistycznej.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5	Test, Udział w dyskusji
U3	Odwołując się do fachowej literatury przedmiotu, umie samodzielnie opracować wybrane zagadnienia z zakresu biolingwistyki.	K_U3, K_U4, K_U5	Test, Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych:			
K1	Rozumie potrzebę stałej aktualizacji wiedzy językoznawczej.	K_K1	Udział w dyskusji
K2	Śledzi współczesne tendencje, nurty i nowe metody badań lingwistycznych, głównie biolingwistycznych.	K_K2	Udział w dyskusji

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Koncepcja paradygmatów w nauce. Kategoria zwrotów kulturowych. Dwudziestowieczne paradygmaty naukowe. Językoznawstwo jako nauka; epistemologiczne perspektywy językoznawstwa; historiografia lingwistyczna.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
2.	Interdyscyplinarna perspektywa językoznawstwa: definicje języka, aspekty i obszary występowania języka, związki językoznawstwa z innymi naukami. W kierunku ujęć transdyscyplinarnych.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
3.	Metody diachroniczne i synchroniczne w lingwistyce. Językoznawstwo formalne a otwarte. Wzajemne oddziaływanie paradygmatów językoznawczych: eklektyzm metodologiczny w badaniach języka. Historyczno-porównawcze, strukturalistyczne, generatywne, kognitywne metody badań językoznawczych. Inne paradygmaty (psycholingwistyka, socjolingwistyka, pragmalingwistyka, mediolingwistyka).	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
4.	Nauka sensu stricto vs nauka sensu largo. Biolingwistyka jako subdyscyplina językoznawcza. Biolingwistyka – lingwistyka kliniczna – logopedia. Analiza porównawcza paradygmatów. Biolingwistyczne metody badań naukowych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia audytoryjne	Wykład, Dyskusja, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia audytoryjne	Regularny i aktywny udział w zajęciach oraz dyskusjach, pozytywny wynik testu. 60% poprawnych odpowiedzi w egzaminie pisemnym – ocena dost. 75% poprawnych odpowiedzi w egzaminie pisemnym – ocena db. 85% poprawnych odpowiedzi w egzaminie pisemnym – ocena bdb. Aktywność podczas zajęć (udział w dyskusji) podnosi ocenę końcową o pół stopnia.

Literatura

Obowiązkowa

1. Bobrowski I., Zaproszenie do językoznawstwa, Kraków 1998.
2. Grucza F., Zagadnienia metalingwistyki. Lingwistyka – jej przedmiot, lingwistyka stosowana, Warszawa 1983.
3. Michalik M., Krzyżak A. Logopedia – lingwistyka kliniczna – biolingwistyka. Próba ujęcia systemowego, „Logopedia” t. 54, 2025.
4. Stalmaszczyk P. (red.) Metodologie językoznawstwa. Podstawy teoretyczne, Łódź 2006.
5. Stalmaszczyk P. (red.) Podstawy biolingwistyki, Łódź 2023.

Dodatkowa

1. Kurcz I., Język a psychologia, Warszawa 1992.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
------------------------	---

Ćwiczenia audytoryjne	20
Przygotowanie do zajęć	5
Przygotowanie do zaliczenia	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Laboratorium mowy (niewypełniony)

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Anna Krzyżak	
Prowadzący zajęcia	Anna Krzyżak	
Okres Semestr 3	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia laboratoryjne: 10, Zaliczenie bez oceny	Liczba punktów ECTS 1

Seminarium magisterskie - 2

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną		Cykl dydaktyczny 2026/27	
Specjalność -			Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę
Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej			
Poziom studiów II stopnia			
Forma studiów studia stacjonarne			
Profil studiów ogólnoakademicki		Języki wykładowe polski	
		Obligatoryjność Fakultatywny	
		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Koordynator zajęć	Miroslaw Michalik		
Prowadzący zajęcia	Miroslaw Michalik, Zdzisława Orłowska-Popek, Marzena Błasiak-Tytuła, Magdalena Ryszka-Kurczab		
Okres Semestr 3	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2	
	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Seminarium: 20, Zaliczenie na ocenę		

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest wyposażenie studenta w wiedzę i sprawności pozwalające mu dogłębnie opracować duży problem badawczy, czego zwieńczeniem ma być praca magisterska z zakresu lingwistyki klinicznej, w skład której wchodzi treści z zakresu biolingwistyki i komunikacji klinicznej. Cele szczegółowe w semestrze pierwszym : 1. Poszerzanie wiedzy z metodologii badań naukowych stosowanych w dziedzinach nauk humanistycznych, medycznych, społecznych, w szczególności o zasady projektowania i prowadzenia badań naukowych w zakresie lingwistyki klinicznej, zgodnie z postulatem wieloparadygmatyczności. 2. Rozróżnianie orientacji metodologicznych w badaniach naukowych w zakresie lingwistyki klinicznej i stosowanie ich w projektowaniu zakresu badań własnych. 3. Wyposażenie w sprawności z zakresu sporządzania przypisów i bibliografii w stylu APA. 4. Rozwinięcie umiejętności teoretycznego opracowania problemu badawczego. 5. Dосonowanie umiejętności opracowywania części metodologicznej pracy magisterskiej.

Wymagania wstępne

Osiągnięcie wszystkich efektów z przedmiotów przewidzianych w harmonogramie studiów przed semestrem III. Potrafi czytać ze zrozumieniem teksty naukowe, w tym podręczniki akademickie.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Ma poszerzoną wiedzę z metodologii badań naukowych stosowanych w dziedzinach nauk humanistycznych, medycznych i społecznych, zna zasady projektowania i prowadzenia badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej, zgodnie z postulatem wieloparadygmatyczności.	K_W1, K_W2, K_W3	Praca pisemna
W2	Zna założenia metodologiczne i zasady oraz normy etyczne projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej.	K_W1, K_W12, K_W2, K_W3	Praca pisemna
W3	Wie, jak opracować część teoretyczną i metodologiczną pracy magisterskiej.	K_W1, K_W12, K_W13, K_W2, K_W3	Praca pisemna
Umiejętności:			
U1	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę z zakresu biolingwistyki i komunikacji klinicznej oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych podczas tworzenia pracy magisterskiej.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5	Praca pisemna
U2	Rozróżniania orientacje metodologiczne w badaniach naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5	Praca pisemna
U3	Potrafi napisać część teoretyczną i metodologiczną pracy, wykorzystując bibliograficzny system APA.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5	Praca pisemna
Kompetencji społecznych:			
K1	Jest gotów doceniać tradycję i dorobek badań naukowych w zakresie lingwistyki klinicznej oraz jej kontynuację i poszerzanie o nowe obszary i procedury badawcze.	K_K1, K_K2, K_K3	Praca pisemna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Logiczne ułożenie treści w rozdziale teoretycznym. Próby pisania rozdziału teoretycznego i jego zakres tematyczny. Krytyczna analiza treści rozdziału teoretycznego.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1	Seminarium
2.	Logiczne i metodologiczne ułożenie treści w rozdziale metodologicznym. Próby pisania rozdziału metodologicznego. Krytyczna analiza treści rozdziału metodologicznego.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1	Seminarium
3.	Analizy tekstów źródłowych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1	Seminarium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Seminarium	Dyskusja, Pokaz, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Seminarium	Uzyskanie akceptacji promotora dla części teoretycznej i metodologicznej pracy magisterskiej.

Literatura

Obowiązkowa

1. Grucza F., 1983, Zagadnienia metalingwistyki. Lingwistyka – jej przedmiot, lingwistyka stosowana, Warszawa.
2. Stalmaszczyk P. (red.), 2023, Podstawy biolingwistyki, Łódź 2023.
3. Michalik M., Krzyżak A., 2025, Logopedia – lingwistyka kliniczna – biolingwistyka. Próba ujęcia systemowego, „Logopedia”, t. 54, s. 15-41.

Dodatkowa

1. Hajduk Z., 2012, Ogólna metodologia nauk, Lublin.
2. Heller M., 2019, Filozofia nauki, Kraków.
3. Popper K.R., 1977, Logika odkrycia naukowego, Warszawa.
4. Pułto A., 2000, Prace magisterskie i licencjackie: wskazówki dla studentów, Warszawa.
5. Zenderowski R., 2005, Technika pisania prac magisterskich: krótki przewodnik po metodologii pisania pracy dyplomowej, Warszawa.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Seminarium	20
Przygotowanie do zajęć	20

Przygotowanie pracy dyplomowej	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Formalne i nieformalne narzędzia oceny patologicznych zjawisk lingwistycznych

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Zdzisława Orłowska-Popek	
Prowadzący zajęcia	Zdzisława Orłowska-Popek	
Okres Semestr 4	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia audytoryjne: 16, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest zapoznanie z wybranymi formalnymi i nieformalnymi narzędziami oceny patologicznych zjawisk lingwistycznych.

Wymagania wstępne

Osoba studiująca zna terminologię stosowaną w logopedii, posiada podstawową wiedzę z zakresu językoznawstwa. Potrafi dokonywać obserwacji i analizy zachowań językowych, posiada kompetencje z zakresu komunikacji interpersonalnej. Ukończone kursy: Ontolingwistyka z elementami logopedii przedszkolnej i szkolnej. Psycholingwistyka, Diagnoza trudności w komunikowaniu się, Fizjologia mowy – wprowadzenie, Lingwistyczne podstawy komunikacji.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Osoba studiująca posiada wiedzę na temat zaburzeń komunikacji językowej.	K_W1, K_W4, K_W5, K_W6	Test, Projekt grupowy
W2	Wie, jak przebiega proces diagnozowania trudności w komunikowaniu się.	K_W1, K_W2	Test, Projekt grupowy
W3	Posiada wiedzę na temat różnorodnych narzędzi, służących diagnozie trudności w komunikowaniu się.	K_W1, K_W4	Test, Projekt grupowy
Umiejętności:			
U1	Osoba studiująca potrafi komunikować się z pacjentami przejawiającymi zaburzenia komunikacyjne, umiejętnie komunikuje się również ze środowiskiem rodzinnym pacjenta oraz z innymi specjalistami.	K_U1, K_U2, K_U5	Test, Projekt grupowy
U2	Potrafi scharakteryzować trudności, z jakimi borykają się pacjenci z zaburzoną komunikacją w przypadku poszczególnych zaburzeń komunikacji.	K_U1	Test, Projekt grupowy
Kompetencji społecznych:			
K1	Osoba studiująca jest świadoma trudności, z jakimi zmagają się pacjenci w przypadku określonych typów zaburzeń mowy i rozumie potrzebę ustawicznego poszerzania wiedzy na temat trudności w komunikowaniu się.	K_K1, K_K2	Test, Projekt grupowy
K2	Docenia rolę języka w społecznym funkcjonowaniu człowieka.	K_K2, K_K3	Test, Projekt grupowy

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Trudności w komunikowaniu się.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
2.	Niesklasyfikowane zaburzenia w komunikowaniu się.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
3.	Narzędzia diagnostyczne formalne.	W3, U1, K1	Ćwiczenia audytoryjne
4.	Narzędzia diagnostyczne nieformalne.	W3, U1, K1	Ćwiczenia audytoryjne
5.	Dokumentowanie działań diagnostycznych, karty diagnozy.	W3, U1, K1	Ćwiczenia audytoryjne

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
6.	Diagnoza jako punkt wyjścia planowania działań terapeutycznych.	W3, U1, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
7.	Przebieg badania logopedycznego krok po kroku.	W3, U1, K1	Ćwiczenia audytoryjne
8.	Diagnoza trudności w komunikowaniu się w przypadku poszczególnych zaburzeń mowy – narzędzia, przebieg.	W3, U1, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
9.	Samodzielne opracowanie kwestionariuszy i prób do badań lingwistycznych.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia audytoryjne	Wykład, Dyskusja, Projekt, Pokaz

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia audytoryjne	Uzyskanie pozytywnych ocen z projektu grupowego oraz egzaminu w formie testu obejmującego zagadnienia teoretyczne.

Literatura

Obowiązkowa

1. Cieszyńska-Rożek, J., Korendo, M. (2021). Dymensjonalna diagnoza rozwoju dziecka, Kraków: CMK
2. Czaplewska, E., Milewski, S. (red.). (2012). Diagnoza logopedyczna. Podręcznik akademicki. Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Dodatkowa

1. Cieszyńska, J., Korendo, M. (2007). Wczesna interwencja terapeutyczna. Kraków: Wydawnictwo Edukacyjne
2. Pluta-Wojciechowska, D., (2008). Zaburzenia mowy u dzieci z rozszczepem podniebienia. Badania-teoria-praktyka, Bytom: Wydawnictwo Ergo-Sum

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia audytoryjne	16
Pozostałe godziny w kontakcie	5
Przygotowanie do zaliczenia	15
Studiowanie literatury	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 51

Liczba punktów ECTS	ECTS 2
----------------------------	------------------

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Metodyka neuroobrazowania mózgowego i badań fizjologicznych w kontekście analizy dysfunkcji językowych

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną		Cykl dydaktyczny 2026/27
Specjalność -		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę
Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej		Języki wykładowe polski
Poziom studiów II stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Martyna Piotrowicz	
Prowadzący zajęcia	Martyna Piotrowicz	
Okres Semestr 4	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 8, Zaliczenie bez oceny - Ćwiczenia laboratoryjne: 10, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Student posiada podstawową wiedzę z anatomii i fizjologii układu nerwowego, podstaw zaburzeń komunikacji językowej.
C2	Student umie posługiwać się podstawową terminologią neurologiczną i lingwistyczną, analizować proste przypadki kliniczne zaburzeń mowy i języka.

Wymagania wstępne

Celem kursu jest zapoznanie studentów z podstawami neuroobrazowania mózgu oraz badań fizjologicznych wykorzystywanych w diagnozie i interpretacji zaburzeń mowy, języka i komunikacji. Kurs ma na celu rozwinięcie umiejętności krytycznej analizy danych neuroobrazowych oraz ich integracji z danymi językowymi i klinicznymi, a także przygotowanie do współpracy w interdyscyplinarnym zespole diagnostyczno-terapeutycznym.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student zna i rozumie podstawowe metody neuroobrazowania mózgowego (m.in. EEG, fMRI, PET, fNIRS) oraz badań fizjologicznych stosowanych w badaniach funkcji językowych i komunikacyjnych człowieka, a także ich możliwości i ograniczenia w analizie dysfunkcji językowych.	K_W4, K_W5	Test
W2	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat neurobiologicznych i fizjologicznych mechanizmów leżących u podstaw rozwoju oraz zaburzeń funkcji językowych, w szczególności o charakterze neurogennym i audiogenym.	K_W1, K_W4, K_W5, K_W6, K_W7	Test
W3	Student rozumie znaczenie badań neuroobrazowych i fizjologicznych w procesie diagnozy i interpretacji zaburzeń komunikacji językowej oraz zna podstawowe zasady etyczne i metodologiczne prowadzenia badań z udziałem osób badanych.	K_W12, K_W2	Test
Umiejętności:			
U1	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat neurobiologicznych i fizjologicznych mechanizmów leżących u podstaw rozwoju oraz zaburzeń funkcji językowych, w szczególności o charakterze neurogennym i audiogenym.	K_U2, K_U3	Test
U2	Student potrafi krytycznie ocenić przydatność wyników badań neuroobrazowych i fizjologicznych w badaniach nad dysfunkcjami językowymi oraz identyfikować ograniczenia interpretacyjne wynikające z zastosowanej metody badawczej.	K_U1	Test
U3	Student potrafi integrować dane neuroobrazowe i fizjologiczne z danymi językowymi i klinicznymi w celu całościowej analizy funkcjonowania komunikacyjnego pacjenta.	K_U1	Test

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U4	Student potrafi współpracować w zespole interdyscyplinarnym w zakresie interpretacji wyników badań neuroobrazowych i fizjologicznych dotyczących zaburzeń językowych.	K_U4, K_U8	Test
Kompetencji społecznych:			
K1	Student ma świadomość konieczności ciągłego aktualizowania wiedzy i umiejętności w zakresie metod neuroobrazowania mózgowego i badań fizjologicznych oraz krytycznie ocenia własne kompetencje w kontekście ich zastosowania w analizie dysfunkcji językowych.	K_K1	Test
K2	Student jest gotów do odpowiedzialnego, etycznego i zgodnego z zasadami współpracy interdyscyplinarnej wykorzystywania metod neuroobrazowania i badań fizjologicznych w pracy badawczej i klinicznej, z poszanowaniem dobra osób badanych.	K_K2, K_K3	Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Rola neuroobrazowania Znaczenie badań neuroobrazowych w ustalaniu podłoża zaburzeń mowy, lokalizacji i charakteru uszkodzeń OUN oraz w prognozowaniu przebiegu terapii. Aspekt czasowy uszkodzeń mózgu a rozwój mowy i języka. Znaczenie momentu uszkodzenia OUN (prenatalnego, perinatalnego, postnatalnego) dla różnicowania zaburzeń rozwojowych i nabytych (alalia, niedokształcenie mowy o typie afazji, afazja dziecięca). Neuroobrazowanie w diagnostyce zaburzeń mowy u dzieci Zastosowanie badań obrazowych w różnicowaniu alalii prolongaty i alalii, w ocenie zmian niedotlenieniowo-niedokrwiniennych oraz wad rozwojowych mózgowia.	W1, W2, W3, U1, U2, U3	Wykład, Ćwiczenia laboratoryjne
2.	Neuroobrazowanie w diagnostyce zaburzeń mowy u dorosłych Obrazowanie zmian mózgowych w udarach, urazach czaszkowo-mózgowych, guzach, chorobach neurodegeneracyjnych i pozapiramidowych przebiegających z zaburzeniami mowy. Podział metod neuroobrazowania: strukturalne i funkcjonalne Charakterystyka tomografii komputerowej (CT), rezonansu magnetycznego (MRI), angiografii oraz metod funkcjonalnych (fMRI, PET, SPECT, EEG). Tomografia komputerowa i rezonans magnetyczny w praktyce klinicznej Wskazania, możliwości i ograniczenia CT i MRI w diagnostyce zmian strukturalnych mózgu, ze szczególnym uwzględnieniem udaru mózgu i guzów OUN.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4	Wykład, Ćwiczenia laboratoryjne

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Znaczenie sekwencji MRI w ocenie zmian mózgowych Obrazowanie T1, T2, FLAIR, DWI i PWI w ocenie niedokrwienia, demielinizacji, zaników oraz zmian pourazowych i nowotworowych. Angiografia i perfuzja mózgu w diagnostyce zaburzeń neurologicznych Angio-CT, angio-MR oraz badania perfuzyjne w ocenie ukrwienia mózgu, zmian naczyniowych i obszaru penumbry w udarze. Funkcjonalne metody obrazowania czynności mózgu Zastosowanie fMRI, PET, SPECT i EEG w badaniach aktywności mózgu związanej z mową, językiem i innymi funkcjami poznawczymi.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4	Wykład, Ćwiczenia laboratoryjne
4.	Integracja wyników neuroobrazowania z diagnozą neurologopedyczną. Łączenie danych neuroobrazowych z diagnozą neurologiczną, neuropsychologiczną i logopedyczną w celu formułowania rozpoznania, zaleceń i programu terapii, z uwzględnieniem zasad współpracy interdyscyplinarnej, odpowiedzialności zawodowej oraz potrzeby ciągłego doskonalenia kompetencji w pracy diagnostyczno-terapeutycznej.	W3, U3, U4, K1, K2	Ćwiczenia laboratoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Pokaz
Ćwiczenia laboratoryjne	Dyskusja, Pokaz, Case study

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Kolokwium składające się z 20 pytań testowych (3 możliwości, z których jedna odpowiedź jest prawidłowa) 10-12 pkt – dostateczny (3,0) 13-14 pkt – dostateczny plus (3,5) 15-16 pkt – dobry (4,0) 17-18 pkt – dobry plus (4,5) 19-20 pkt – bardzo dobry (5,0) Wpływ na podwyższenie oceny może mieć aktywność podczas wykładu konwersatoryjnego.
Ćwiczenia laboratoryjne	Kolokwium składające się z 20 pytań testowych (3 możliwości, z których jedna odpowiedź jest prawidłowa) 10-12 pkt – dostateczny (3,0) 13-14 pkt – dostateczny plus (3,5) 15-16 pkt – dobry (4,0) 17-18 pkt – dobry plus (4,5) 19-20 pkt – bardzo dobry (5,0) Wpływ na podwyższenie oceny może mieć aktywność podczas wykładu konwersatoryjnego.

Literatura

Obowiązkowa

1. Borof N., Marcinkowska A., Sabisz A., Szurowska E. (2017). Nowoczesne techniki rezonansu magnetycznego w obrazowaniu guzów mózgu. Forum Medycyny Rodzinnej, 11(5), 216-224.
2. Kurowska M. (2018). Zaburzenia mowy u dzieci i młodzieży z uszkodzeniami mózgu udokumentowanymi neuroobrazowaniem – wstępny opis procedury badań. W: I. Więcek-Poborczyk, J. Żulewska (red.), Interdyscyplinarność w logopedii – konieczność czy nadmiar (s. 235-250). Warszawa: Wydawnictwo APS.
3. Michalik M. (2018). Metodyka postępowania neurolingwistycznego w diagnozie i terapii logopedycznej zaburzeń mowy będących skutkiem wczesnych uszkodzeń mózgowia. W: S. Śniatkowski, D. Emiluta-Roza, K. I. Bieńkowska (red.), Norma i zaburzenia komunikacji językowej w kontekście edukacyjnym (s. 124-137). Warszawa: Wydawnictwo APS.
4. Nyka W., Urbanik A. (red. wyd. I pol.) (2013). Obrazowanie w udarze mózgu. Wrocław: Elsevier Urban & Partner.
5. Panasiuk J. (2012). Różnicowanie zaburzeń mowy po uszkodzeniach mózgu. W: M. Michalik, A. Siudak, S. Orłowska-Popek (red.), Nowa logopedia (t. 3, s. 314-344). Kraków..

Dodatkowa

1. Krzyżowski J., Bogusławska-Walecka R. (2006). Neuroobrazowanie w praktyce psychiatrycznej. Warszawa: Medyk.
2. Kucińska M. (2016). Wybrane przyczyny dyzartrii związane z lokalizacją uszkodzenia w obrębie ośrodkowego układu nerwowego. Otolaryngologia, 15(1), 8-15.
3. Perek D., Perek-Polnik M. (2013). Nowotwory ośrodkowego układu nerwowego: rozpoznawanie i leczenie. Pediaatria po Dyplomie, 17(3), 23-32.
4. Walecki J. (2013). Diagnostyka obrazowa. Układ nerwowy ośrodkowy. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL.
5. Walocha J. (red.) (2019). Anatomia prawidłowa człowieka. Ośrodkowy układ nerwowy. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie do zaliczenia	20
Wykład	8
Ćwiczenia laboratoryjne	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 58
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Komunikacja w wybranych sytuacjach klinicznych w świetle onko-, neuro-,
surdo-, gerontologopedii, logopedii paliatywnej, logopedii przedszkolnej
i szkolnej
Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną		Cykl dydaktyczny 2026/27	
Specjalność -		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Egzamin na ocenę	
Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów II stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Anna Krzyżak		
Prowadzący zajęcia	Anna Krzyżak		
Okres Semestr 4	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Egzamin na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 10, Egzamin na ocenę • Ćwiczenia audytoryjne: 30, Zaliczenie bez oceny		Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest nabycie wiedzy teoretycznej i praktycznej na temat funkcjonowania placówek pedagogicznych oraz opiekuńczo-leczniczych szczególnie w obszarze komunikacji na płaszczyźnie terapeuta – pacjent, terapeuta – rodzic, terapeuta – zespół.

Wymagania wstępne

Studenta posiada elementarną wiedzę z zakresu funkcjonowania placówek pedagogicznych i opiekuńczo leczniczych oraz zna standardy komunikacyjne w wybranych sytuacjach klinicznych. Umie wykorzystywać wiedzę z zakresu skutecznej komunikacji odnoszącą się do procesów terapeutycznych w różnych instytucjach pedagogicznych i opiekuńczo-leczniczych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student zna i omawia zagadnienia odnoszące się do komunikacji klinicznej. Orientuje się w aktualnych przepisach prawa polskiego odnośnie do pracy z osobami o szczególnych potrzebach.	K_W2, K_W3	Dzieło, Egzamin
W2	Student posiada rozległą i pogłębioną wiedzę z zakresu fizjologii i patologii mowy. Ma wiedzę dotyczącą specyfiki komunikacji z osobą cierpiącą oraz z osobą będącą w procesie terapii.	K_W1, K_W10, K_W2, K_W3, K_W5, K_W8, K_W9	Dzieło, Egzamin
W3	Student rozpoznaje główne problemy biolingwistyki oraz zna jej założenia badawcze.	K_W12, K_W2, K_W3	Dzieło, Egzamin
Umiejętności:			
U1	Student stosuje właściwie terminologię z zakresu komunikacji klinicznej.	K_U1, K_U4, K_U6	Dzieło, Egzamin
U2	Student potrafi rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu lingwistyki klinicznej, posługiwać się właściwymi metodami interpretacji tekstów zaburzonych oraz wyników badań empirycznych.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U5	Dzieło, Egzamin
U3	Student wykorzystuje przyswojoną wiedzę z zakresu lingwistyki klinicznej, biolingwistyki i komunikacji klinicznej do analizy, opisu i interpretacji faktów językowych notowanych u pacjentów oraz potrafi skutecznie porozumiewać się w zespole terapeutycznym.	K_U1, K_U2, K_U4, K_U5, K_U6, K_U8	Dzieło, Egzamin
Kompetencji społecznych:			
K1	Student ma świadomość wartości wiedzy z zakresu komunikacji klinicznej dla rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych w zetknięciu z osobami z zaburzeniami komunikacji językowej.	K_K1, K_K3	Dzieło, Egzamin
K2	Student rozumie potrzebę dokształcania się i zdobywania nowych umiejętności zgodnie z aktualną wiedzą.	K_K1, K_K2, K_K3	Dzieło, Egzamin

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K3	Student potrafi jasno i precyzyjnie formułować swoje stanowisko z poszanowaniem praw pacjenta i zgodnie z etyką swojego zawodu.	K_K2, K_K3	Dzieło, Egzamin

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Specyfika pracy zespołu psychologiczno-pedagogicznego, specjalisty logopedy, psychologa i pedagoga specjalnego w placówce pedagogicznej.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
2.	Standardy rozmowy z rodzicami i kompetencje miękkie u pedagoga szkolnego i specjalnego.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
3.	Standardy Ochrony Małoletnich. Założenia i wdrażanie.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
4.	Specyfika funkcjonowania i standardy komunikacyjne w hospicjum domowym i stacjonarnym. Aspekt praktyczny.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
5.	Specyfika funkcjonowania i standardy komunikacyjne w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym. Aspekt praktyczny.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
6.	Specyfika funkcjonowania i standardy komunikacyjne w Domach Pomocy Społecznej. Aspekt praktyczny.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
7.	Trening funkcji poznawczych u osób w podeszłym wieku.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Ćwiczenia audytoryjne
8.	Idea wolontariatu	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Pokaz
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Projekt, Case study

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Egzamin ustny
Ćwiczenia audytoryjne	Przygotowanie studium przypadku podopiecznego.

Literatura

Obowiązkowa

1. Mucha K., 2018, Przepisy prawa a planowanie, organizacja i prowadzenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci i młodzieży, ORE, Warszawa.
2. Kacperczyk, A. (2006). Wsparcie społeczne w instytucjach opieki paliatywnej i hospicyjnej. Łódź:
3. Grzybowski P.P. (2012). Doktor klaun!: terapia śmiechem, wolontariat, edukacja międzykulturowa. Kraków.

Dodatkowa

1. Lewandowska-Kidoń (2019). Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole jako szansa na przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, vol. 32, 2, s. 69-81. Lublin.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	10
Pozostałe godziny w kontakcie	5
Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej	10
Przeprowadzenie badań empirycznych	10
Ćwiczenia audytoryjne	30
Przygotowanie projektu	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 100
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Sztuka mediacji

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Agnieszka Jasińska	
Prowadzący zajęcia	Agnieszka Jasińska	
Okres Semestr 4	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 8, Zaliczenie bez oceny • Ćwiczenia audytoryjne: 10, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest wyposażenie studenta w wiedzę dotyczącą sztuki mediacji jako jednego z działań komunikacyjnych umożliwiających szeroko rozumiane porozumienie.
C2	Ponadto celem przedmiotu jest zinterioryzowanie sprawności dotyczących dostrzegania wartości mediacji w codziennej komunikacji we wszystkich sferach życia: prywatnej, publicznej, edukacyjnej i zawodowej. Kurs jest prowadzony w języku polskim.

Wymagania wstępne

Wiedza: Student posiada podstawową wiedzę z zakresu komunikacji językowej.

Umiejętności: Student posiada umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów naukowych i użytkowych z prezentowanej dziedziny, ze szczególnym uwzględnieniem podręczników akademickich.

Kompetencje: Student posiada podstawową wiedzę na temat społecznych aspektów języka.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	W01: Student ma podstawową wiedzę o procesach komunikacji językowej i zna zasady skutecznej komunikacji umożliwiającej porozumienie.	K_W8	Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)
W2	W02: Student zna specyfikę procesów komunikacyjnych, motywujących ludzi do podejmowania zmian i wspierających w procesie ich realizowania.	K_W9	Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)
Umiejętności:			
U1	U01: Student potrafi samodzielnie organizować pracę osobistą i w zespole, wykazuje gotowość do zespołowego wykonywania zadań i rozwiązywania problemów	K_U4	Udział w dyskusji, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)
U2	U02: Student potrafi jasno i przejrzysto przedstawiać swoje stanowisko, argumentować i dyskutować w oparciu o zdobytą wiedzę i specjalistyczną terminologię oraz przygotować projekt zadania umożliwiającego rozwiązanie sytuacji konfliktowej na drodze mediacji.	K_U5	Udział w dyskusji, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)
Kompetencji społecznych:			
K1	K01: Student dba o precyzyjne i racjonalne formułowanie własnego stanowiska i przekonań oraz ich uzasadnienie, nieustannie monitoruje i ewoluje własną pracę i zakres posiadanej wiedzy i umiejętności, w realizacji zadań zawodowych.	K_K2	Udział w dyskusji, Praca podczas zajęć (warsztaty, symulacje, ćwiczenia praktyczne)

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	1. Społeczne uwarunkowania zachowań językowych.	W1, U2	Wykład
2.	2. Pojęcie mediacji w naukach społecznych.	W1, W2, U1	Wykład
3.	3. Mediacja jako podstawowe działanie komunikacyjne i jako sposób rozwiązywania sporów.	W1, W2, U1, U2	Wykład
4.	4. Mediacja w różnych sferach życia (prywatnej, edukacyjnej, publicznej i zawodowej).	W1, W2, U1, U2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
5.	5. Zasady prowadzenia skutecznej mediacji (charakterystyka mediatora, uczestników mediacji, schemat postępowania mediacyjnego, komunikacja w konflikcie i mediacji).	W2, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Warsztaty
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Case study, Praca w grupie

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Aktywne uczestnictwo w zajęciach w ramach proponowanych wyżej metod i form.
Ćwiczenia audytoryjne	Aktywne uczestnictwo w zajęciach w ramach proponowanych wyżej metod i form.

Literatura

Obowiązkowa

1. Grabias, Język w zachowaniach społecznych, Lublin 2019
2. Rogozińska, Praktyczne aspekty zawodu mediatora, Warszawa 2019
3. Duhigg, Siła komunikacji, Warszawa 2024
4. Larsson, Porozumienie bez przemocy w mediacjach, Warszawa 2022

Dodatkowa

1. Janowska, Działania i strategie mediacyjne w uczeniu się i nauczaniu języków obcych, Kraków, 2012
2. Rosenberg, Porozumienie bez przemocy, Warszawa 2016

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	8
Studiowanie literatury	10
Zbieranie informacji do zadanej pracy	10
Przygotowanie projektu	20
Ćwiczenia audytoryjne	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 58
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Problematyka wypalenia zawodowego – ryzyko i sposoby przeciwdziałania

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Miroslaw Michalik	
Prowadzący zajęcia	Miroslaw Michalik	
Okres Semestr 4	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 10, Zaliczenie bez oceny • Ćwiczenia audytoryjne: 10, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest zapoznanie studentów z definicjami stresu i wypalenia zawodowego. Dzięki zdobyciu rzetelnej wiedzy naukowej na temat wypalenia zawodowego Studenci będą przygotowani do rozpoznania psychologicznych i organizacyjnych mechanizmów prowadzących do wypalenia zawodowego. Studenci będą mogli wykorzystać zdobytą wiedzę do rozwijania umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka w środowisku pracy. Kurs pozwoli na nabycie kompetencji w zakresie profilaktyki indywidualnej i organizacyjnej. W toku zajęć kształtowane będą postawy odpowiedzialności za dobrostan psychiczny w pracy.

Wymagania wstępne

Wiedza: Student posiada podstawową wiedzę z zakresu psychologii.

Umiejętności: Student umie wykorzystywać podstawową wiedzę z zakresu psychologii.

Kursy: psycholingwistyka, techniki relaksacyjne

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student potrafi przytoczyć definicje stresu, wypalenia zawodowego i odróżnia te zjawiska od zmęczenia oraz depresji	K_W2	Test, Projekt grupowy, Udział w dyskusji
W2	Student ma pogłębioną wiedzę na temat problemów stresu, wypalenia zawodowego oraz skutecznych interwencji	K_W11	Test, Projekt grupowy, Udział w dyskusji
W3	Student zna modele wypalenia zawodowego, jego mechanizmy oraz czynniki ryzyka	K_W8	Test, Projekt grupowy, Udział w dyskusji
W4	Student zna zasady wprowadzania skutecznych interwencji ograniczających możliwość wystąpienia wypalenia zawodowego u jednostki oraz minimalizujących jego skutki, także dla organizacji	K_W10	Test, Projekt grupowy, Udział w dyskusji
W5	Student zna techniki redukcji stresu oraz zasady wprowadzania działań profilaktycznych indywidualnych i organizacyjnych	K_W9	Test, Projekt grupowy, Udział w dyskusji
Umiejętności:			
U1	Student potrafi wykorzystać wiedzę o mechanizmach wypalenia zawodowego w celu formułowania i rozwiązywania złożonych problemów badawczych oraz praktycznych interwencji	K_U1	Test, Projekt grupowy, Udział w dyskusji
U2	Student potrafi zaprojektować oddziaływania profilaktyczne i interwencje służące jednostce oraz organizacji	K_U8	Test, Projekt grupowy, Udział w dyskusji
U3	Student potrafi efektywnie pracować w zespole w celu rozpoznania kluczowych mechanizmów wypalenia zawodowego oraz projektowania skutecznych interwencji	K_U4	Test, Projekt grupowy, Udział w dyskusji
U4	Student potrafi klarownie przedstawić swoje stanowisko na temat sposobu redukcji stresu oraz możliwości ograniczenia jego wpływu na zdrowie fizyczne i psychiczne	K_U5, K_U6	Test, Projekt grupowy, Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych:			
K1	Student ma świadomość konieczności dokształcania się w zakresie mechanizmów działania stresu i wypalenia zawodowego w zmieniającym się świecie	K_K1	Test, Projekt grupowy, Udział w dyskusji
K2	Student jest gotowy do precyzyjnego formułowania oraz uzasadniania swojego stanowiska w zakresie metod przeciwdziałania skutkom stresu i wypalenia zawodowego	K_K2	Test, Projekt grupowy, Udział w dyskusji

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K3	Student ma świadomość znaczenia odpowiedzialnego formułowania zaleceń redukcji stresu oraz programów profilaktyki wypalenia zawodowego	K_K3	Test, Projekt grupowy, Udział w dyskusji

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wykłady: 1. Wprowadzenie do problematyki wypalenia zawodowego 2. Modele teoretyczne wypalenia zawodowego 3. Mechanizmy psychologiczne i neurobiologiczne wypalenia zawodowego 4. Konsekwencje wypalenia zawodowego dla jednostki i organizacji 5. Profilaktyka wypalenia zawodowego i interwencje organizacyjne Ćwiczenia: 1. Autodiagnoza i analiza przypadków 2. Identyfikacja czynników ryzyka 3. Mechanizmy psychologiczne 4. Projektowanie interwencji organizacyjnej 5. Strategie indywidualne zapobiegania wypaleniu zawodowemu	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Dyskusja, Case study, Praca w grupie
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Pokaz, Case study

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Kolokwium składające się z 40 pytań testowych (4 możliwości, z których jedna odpowiedź jest prawidłowa) 20-23 pkt – dostateczny (3,0) 24-27 pkt – dostateczny plus (3,5) 28-31 – dobry (4,0) 32-35 – dobry plus (4,5) 36-40 – bardzo dobry (5,0)
Ćwiczenia audytoryjne	Kolokwium składające się z 40 pytań testowych (4 możliwości, z których jedna odpowiedź jest prawidłowa) 20-23 pkt – dostateczny (3,0) 24-27 pkt – dostateczny plus (3,5) 28-31 – dobry (4,0) 32-35 – dobry plus (4,5) 36-40 – bardzo dobry (5,0)

Literatura

Obowiązkowa

1. Bańka, A. (2007). Psychologia pracy. [w:] Strelau, J. (red.). Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom III. Jednostka w społeczeństwie i elementy psychologii stosowanej. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. [fragmenty dot. wypalenia zawodowego, s. 306-308].
2. Maslach, Ch., Leiter, M. (2011). Prawda o wypaleniu zawodowym: co zrobić ze stresem w organizacji. Warszawa: PWN. [s. 187-193]
3. Sęk, H. (red). (2000). Wypalenie zawodowe: przyczyny, mechanizmy, zapobieganie. Warszawa: PWN. [s. 13-31 – rozdział autorstwa Ch. Maslach; s. 83-97 – fragment rozdziału autorstwa H. Sęk]

Dodatkowa

1. Ciccarelli, S., White, J. N. (2023). Psychologia. Poznań: Dom Wydawniczy Rebis. [rozdział 11. Stres a zdrowie, s. 412-449]
2. Heszen, I. (2013). Psychologia stresu. Warszawa: PWN.
3. Hobfoll, S. (2006). Stres, kultura i społeczność: psychologia i filozofia stresu. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
4. Stawiarska, P. (2016). Wypalenie zawodowe w perspektywie wyzwań współczesnego świata. Warszawa: Difin.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Studiowanie literatury	3
Zbieranie informacji do zadanej pracy	3
Przygotowanie do zaliczenia	4
Wykład	10
Ćwiczenia audytoryjne	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Wybrane problemy bioetyki

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Anna Szklarska	
Prowadzący zajęcia	Anna Szklarska	
Okres Semestr 4	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 10, Zaliczenie bez oceny - Ćwiczenia audytoryjne: 10, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest zaznajomienie studentów z wybranymi problemami bioetyki, zarówno w ich teoretycznym, jak i w praktycznym wymiarze oraz pokazanie specyfiki bioetyki jako nauki, która analizuje uniwersalne dylematy moralne związane z początkiem, trwaniem i końcem życia ludzkiego, zwłaszcza w kontekście opieki medycznej na gruncie najważniejszych stanowisk etycznych: deontologizmu, utilitaryzmu, emotywizmu, moralnego absolutyzmu i innych. Studenci poznają wybrane zagadnienia i kategorie bioetyczne i nabędą umiejętności ich analizy.

Wymagania wstępne

Student posiada podstawową wiedzę z zakresu biologii i etyki.

Student umie wykorzystywać podstawową wiedzę z zakresu kultury dyskusji i sztuki argumentacji; umiejętność analizy tekstów źródłowych w sposób krytyczny.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	W01: Przyswoił wiedzę filozoficzną dotyczącą procesów biologicznych człowieka.	K_W7	Projekt grupowy, Prezentacja, Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
W2	W02: Zna zasady skutecznej komunikacji, ma utrwalone wiadomości z obszaru teorii i praktyki argumentacyjnej, retoryki stosowanej oraz podstawowych błędów argumentacyjnych i manipulacyjnych nadużyć.	K_W8	Projekt grupowy, Prezentacja, Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
W3	W03: Ma wiedzę dotyczącą specyfiki komunikacji z osobą cierpiącą oraz z osobą będącą w procesie terapii.	K_W10	Projekt grupowy, Prezentacja, Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
W4	W04: Ma podstawową wiedzę z zakresu bioetycznych i prawnych aspektów biolingwistyki i komunikacji klinicznej.	K_W12	Projekt grupowy, Prezentacja, Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
Umiejętności:			
U1	U01: Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów badawczych, poprzez właściwy dobór źródeł i informacji, ich ocenę, krytyczną analizę, syntezę i twórczą interpretację.	K_U1	Projekt grupowy, Prezentacja, Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
U2	U02: Potrafi samodzielnie organizować pracę osobistą i w zespole, wykazuje gotowość do zespołowego wykonywania zadań i rozwiązywania problemów w tym realizacji projektów.	K_U4	Projekt grupowy, Prezentacja, Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
U3	U03: Potrafi jasno i przejrzysto przedstawiać swoje stanowisko, argumentować i dyskutować w oparciu o zdobytą wiedzę i specjalistyczną terminologię z zakresu lingwistyki stosowanej, szczególnie lingwistyki klinicznej i biolingwistyki. Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych i pisemnych, wykorzystując instrumentarium zdobyte podczas studiów.	K_U5	Projekt grupowy, Prezentacja, Aktywność, Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
Kompetencji społecznych:			
K1	K01: Ma świadomość konieczności uczenia się przez całe życie; ma poczucie odpowiedzialności za swój rozwój zawodowy; jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz własnych umiejętności.	K_K1	Projekt grupowy, Prezentacja, Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	K02: Dbą o precyzyjne i racjonalne formułowanie własnego stanowiska i przekonań oraz ich uzasadnienie, nieustannie monitoruje i ewoluuje własną pracę i zakres posiadanej wiedzy i umiejętności, w realizacji zadań zawodowych wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu lingwistyki klinicznej, w tym biolingwistyki, komunikacji klinicznej i bioetyki.	K_K2	Projekt grupowy, Prezentacja, Aktywność, Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)
K3	K03: Ponosi odpowiedzialność za siebie i innych ludzi, jest przekonany o konieczności stosowania się do zasad etyki zawodowej i prawa; podejmuje decyzje w sposób odpowiedzialny, jest świadom konsekwencji społecznych i zdrowotnych swoich działań..	K_K3	Projekt grupowy, Prezentacja, Udział w dyskusji, Praca pisemna (esej)

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	1. Bioetyka jako nauka.	W1, W2, W3, W4, U1, K3	Wykład
2.	2. Etyka w transplantologii.	W1, W2, W3, W4, U1, U3, K2, K3	Wykład
3.	3. Moralne i prawne aspekty sporu o przerywanie ciąży. Przegląd argumentów i kontrargumentów w sporze wokół aborcji.	W1, W2, W3, W4, U1, U3, K3	Wykład
4.	4. Moralna problematyka końca życia: etyczne zasady medycyny paliatywnej i hospicyjnej.	W1, W2, W3, W4, U1, U3, K1, K2, K3	Wykład
5.	5. Eutanazja i pomoc w samobójstwie. Przegląd argumentów i kontrargumentów w sporze o eutanazję.	W1, W2, W3, W4, U1, U3	Wykład
6.	6. Etyka lekarska (cele medycyny, pacjent jako osoba, zgoda i przymus w medycynie, tajemnica lekarska) i etyczne aspekty badań klinicznych.	W1, W2, W3, W4, U1, U3, K1, K3	Wykład
7.	7. Autonomia rodziców a obowiązek niewyrządzania genetycznej szkody swoim dzieciom. Spór o granice wolności reprodukcyjnej w kontekście inżynierii genetycznej. Eugenika stara i nowa.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K3	Ćwiczenia audytoryjne
8.	8. Eutanazja.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Ćwiczenia audytoryjne
9.	9. Transplantacje i różne systemy pobierania narządów do przeszczepów.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Ćwiczenia audytoryjne
10.	10. Problem sprawiedliwego rozdziału ograniczonych zasobów w medycynie – spór o reguły słusznej dystrybucji rzadkich środków medycznych.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
11.	11. Podmiotowość moralna i dobro zwierząt a możliwości ich wykorzystywania.	W2, U1, U2, U3, K2, K3	Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Case study
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Praca w grupie

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Podstawą zaliczenia jest regularna obecność na wykładach oraz co najmniej zadowalający merytoryczny poziom samodzielnie napisanego eseju. Studenci otrzymują do samodzielnej lektury teksty źródłowe z zakresu bioetyki. Następnie mają za zadanie napisać esej, w którym przedstawiają kluczowe tezy wyłożone w wybranym przez siebie tekście wraz z własnym komentarzem do omawianej problematyki. Prace należy przesłać na adres mailowy prowadzącej: anna.szklarska@uken.krakow.pl w nieprzekraczalnym terminie 31.05.
Ćwiczenia audytoryjne	Podstawą zaliczenia jest regularna obecność na ćwiczeniach, merytoryczny poziom przygotowanej prezentacji grupowej, aktywność podczas dyskusji w ramach ćwiczeń.

Literatura

Obowiązkowa

1. Michael Sandel, R.1. Etyka udoskonalania R.3 Zaprojektowane dzieci, projektujący rodzice, R.4 Eugenika stara i nowa oraz R.5 Władza i dar, [w:] tenże, Przeciwko udoskonalaniu człowieka. Etyka w czasach inżynierii genetycznej, Kurhaus, Warszawa 2014, s. 13-31, 47-90.
2. Jacek Hołówka "Pochwała eutanazji" [w:] Etyka Stosowana. Metody i problemy, B. Chyrowicz (red.), Towarzystwo Naukowe KUL 2013, s.203-223.
3. Piotr Grzegorz Nowak, System pobierania narządów do przeszczepu [w:] tenże, Etyka, śmierć i transplantacje, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2019.
4. Włodzimierz Galewicz, R. VII Reguły słusznej dystrybucji, R. VIII Utylitaryzm w etyce dystrybucji i jego krytycy lub dwa wybrane rozdziały z części szóstej pt. Zasady i kryteria dostępu do świadczeń zdrowotnych [w:] tenże, Dobro i sprawiedliwość w etyce zdrowotnej, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2018.
5. Sue Donaldson, Will Kymlicka, Uniwersalne prawa podstawowe zwierząt, [w:] Idem, Zoopolis. Teoria polityczna praw zwierząt, Oficyna 21, Warszawa 2018, s.41-94.
6. Zdzisława Piątek, Czy włączenie zwierząt do uniwersum moralnego stanowi przełom w rozwoju etyki? „Edukacja Etyczna” Numer 15/2018, s. 36-52.

Dodatkowa

1. M. A. Warren, Status moralny. Obowiązki wobec osób i innych istot żywych, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019.
2. Barbara Chyrowicz Etyka stosowana. Metody i problemy, KUL, Lublin 2013.
3. Maciej Zaremba Bielawski, Higieniści: z dziejów eugeniki, przeł. Wojciech Chudoba, Wydawnictwo Czarne, s. 13-65.
4. Peter Vardy, Paul Grosch, Aborcja i problem osoby, [w:] Idem, Etyka, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2010, s. 142-153.
5. Mary Anne Warren, Przerywanie ciąży [w:] Przewodnik po etyce, Peter Singer (red.), Książka i Wiedza, Warszawa 2000, s. 347-359.
6. Peter Vardy, Paul Grosch, Eutanazja i etyka lekarska [w:] Idem, Etyka, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2010, s. 154-162.
7. Włodzimierz Galewicz, R. IV Wymiary zdrowia i zadania medycyny [w:] tenże, Dobro i sprawiedliwość w opiece zdrowotnej, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2018, s.61-91.
8. Włodzimierz Galewicz, Etyczne aspekty badań z udziałem ludzi [w:] Antologia bioetyki tom 3. Badania z udziałem ludzi, tenże (red.), Universitas, Kraków 2011, s. 9-37.
9. Barbara Chyrowicz, Bioetyka. Anatomia sporu, Znak, Kraków 2015;
10. Kazimierz Szewczyk, Bioetyka. Medycyna na granicach życia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009;
11. Tadeusz Ślipko, Bioetyka. Najważniejsze problemy, Petrus, Kraków 2012;
12. Peter Singer (red.), Przewodnik po etyce, Książka i wiedza, Warszawa 2000;
13. Włodzimierz Galewicz, Status ludzkiego zarodka a etyka badań biomedycznych, Kraków 2013;

14. Grzegorz Hołub, Piotr Duchliński, Ulepszanie człowieka. Perspektywa filozoficzna, Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum, Kraków 2018.
15. Piotr G. Nowak, „Pluralistyczna teoria alokacji narządów”, „Diametros” 2017, nr 51, s. 65-89.
16. Anna Szklarska, „Nauka i wiara w argumentacji bioetycznej” [w:] t.12 nr 1/2020 „ANNALES UNIVERSITATIS PAEDAGOGICAE CRACOVIENSIS. STUDIA SOCIOLOGICA”.
17. J. Savulescu, J. Cameron, D. Wilkinson, Equality or utility? Ethics and law of rationing ventilators, “British Journal of Anaesthesia” 2020, t. 125, nr 1, s. 10-15.
18. J. J. Thomson, Obrona aborcji, [w:] W. Galewicz (red.), Początki ludzkiego życia, Universitas, Kraków 2010, s. 145-164.
19. D. Marquis, Dlaczego aborcja jest niemoralna?, [w:] W. Galewicz (red.), Początki ludzkiego życia, Universitas, Kraków 2010, s. 215-237.
20. M. Lockwood, Status moralny ludzkiego zarodka: Implikacje dla zapłodnienia in vitro, [w:] W. Galewicz (red.), Początki ludzkiego życia, Universitas, Kraków 2010, s. 301-308.
21. B. Steinbock, Czy pozbawianie życia ludzkich zarodków jest zgodne z moralnością? [w:] W. Galewicz (red.), Początki ludzkiego życia, Universitas, Kraków 2010, s. 111-132.
22. W. Galewicz, Etyczne dyskusje wokół prokreacji, [w:] tenże (red.), Początki ludzkiego życia, Universitas, Kraków 2010, cz. II: Spór o zapłodnienie pozaustrojowe, s. 44-71.
23. M. Battin, Eutanazja – kwestie podstawowe, [w:] W. Galewicz (red.), Wokół śmierci i umierania, Universitas, Kraków 2009, s. 393-432.
24. J. Hardwig, Czy mamy obowiązek umrzeć?, [w:] W. Galewicz (red.), Wokół śmierci i umierania, Universitas, Kraków 2009, s. 281-302.
25. W. Galewicz, Decyzje o zakończeniu życia, [w:] tenże (red.), Wokół śmierci i umierania, Universitas, Kraków 2009, fragmenty rozdziału Rezygnacja z podtrzymywania życia: s. 20-36, s. 39-45.
26. M. Tooley, Nieistotne rozróżnienie: zabicie a przyzwolenie na śmierć, [w:] W. Galewicz (red.), Wokół śmierci i umierania, Universitas, Kraków 2009, s. 165-172.
27. D. Callahan, Zabicie a przyzwolenie na śmierć, [w:] W. Galewicz (red.), Wokół śmierci i umierania, Universitas, Kraków 2009, s. 173-181.
28. D. Callahan, Kiedy samostanowienie wpada w amok, [w:] W. Galewicz (red.), Wokół śmierci i umierania, Universitas, Kraków 2009, s. 383-392.
29. W. Galewicz, Informacje medyczne i prawa pacjenta, [w:] W. Galewicz (red.), Prawda, poufność, autonomia – problemy informacji w etyce medycznej, Universitas, Kraków 2018, s. 10-41.
30. M. Paleczna, Sztuczne nawadnianie i żywienie w opiece paliatywnej, <https://www.zwrotnikraka.pl/sztuczne-nawadnianie-i-zywienie-w-opiece-paliatywnej/>
31. J. Gośliński, Sedacja terminalna w opiece paliatywnej – na czym polega?, <https://www.zwrotnikraka.pl/sedacja-terminalna-w-opiece-paliatywnej-na-czym-polega/>
32. S. Mukherjee, Gen. Ukryta historia, Wołowiec 2017;
33. A. Szklarska, “Wspólnota, która nadchodzi czyli o nowych narzędziach i formach biowładzy” [w:] „Hybryda. Pismo Artystyczno-Literackie Stowarzyszenia Twórczego POLART” nr 36/2020.
34. J. McMahan, Etyka zabijania, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012
35. D. Probuska (red.), Etyka wobec sytuacji granicznych, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2007.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	10
Ćwiczenia audytoryjne	10
Pozostałe godziny w kontakcie	1
Studiowanie literatury	21
Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej	5
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	7

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 54
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Testy oceny sytuacji – testy kompetencji komunikacyjnych 2

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Anna Krzyżak	
Prowadzący zajęcia	Anna Krzyżak	
Okres Semestr 4	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia audytoryjne: 20, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest zapoznanie studentów z sytuacjami komunikacyjnymi w praktyce medycznej. Uczestnicy kursu zaznajamiają się ze specyfiką komunikacji medycznej w warunkach szpitalnych oraz ambulatoryjnych. Uczestnicy kursu poznają perspektywę każdej ze stron w triadzie lekarz-pacjent-rodzina pacjenta. Studenci uczą się adekwatnie rozpoznawać emocje towarzyszące sytuacjom komunikacyjnym w praktyce klinicznej. Zajęcia rozwijają umiejętność poprawnej interpretacji komunikatów werbalnych i niewerbalnych w praktyce medycznej w odniesieniu do sytuacji klinicznej pacjenta i systemu jego wartości i przekonań. Kurs prowadzony jest w języku polskim.

Wymagania wstępne

Wiedza: Student posiada podstawową wiedzę z zakresu komunikacji, w tym odnośnie dialogu motywującego oraz przekazywania trudnych informacji. Zna zasady komunikacji w zespole interdyscyplinarnym.

Umiejętności: Student umie wykorzystywać podstawową wiedzę z zakresu komunikacji z pacjentem w różnych stanach klinicznych. Potrafi czytać ze zrozumieniem teksty naukowe, w tym podręczniki akademickie.

Kursy: wszystkie dotyczące komunikacji.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	W01: Student zna zasady komunikacji w obszarze praktyki klinicznej, ze szczególnym uwzględnieniem relacji lekarz-pacjent oraz lekarz-rodzina pacjenta oraz dobrych praktyk w komunikacji w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego.	K_W10, K_W8, K_W9	Projekt indywidualny
W2	W02: Student zna specyfikę procesów komunikacyjnych w procesie leczenia w zachowawczych oraz zabiegowych dziedzinach medycyny oraz znaczenie relacji terapeutycznej w procesie psychoterapii.	K_W10, K_W11, K_W8, K_W9	Projekt indywidualny
W3	W03: Student rozpoznaje emocje oraz komunikaty werbalne i niewerbalne towarzyszące sytuacjom komunikacyjnym w praktyce klinicznej i prawidłowo je interpretuje.	K_W8, K_W9	Projekt indywidualny
Umiejętności:			
U1	U01: Student stosuje odpowiednie werbalne i niewerbalne techniki komunikacyjne, zna ich zastosowanie w praktyce klinicznej.	K_U2, K_U4	Projekt indywidualny
U2	U02: Student posiada umiejętności w zakresie przyjmowania postawy empatycznej z poszanowaniem własnych granic.	K_U2, K_U4	Projekt indywidualny
U3	U03: Student posiada umiejętność pogłębiania wiedzy specjalistycznej w zakresie komunikacji w obszarze praktyki klinicznej w ramach przygotowywania wystąpień ustnych oraz prac pisemnych. Student stosuje modele refleksyjne do analizy doświadczeń w zakresie sytuacji komunikacyjnych w praktyce medycznej.	K_U5	Projekt indywidualny
Kompetencje społecznych:			
K1	K01: Student dostrzega rolę komunikacji werbalnej i niewerbalnej w praktyce medycznej oraz związanej z nią odpowiedzialności.	K_K3	Projekt indywidualny
K2	K02: Student ma świadomość konieczności ciągłej praktyki dla rozwijania umiejętności w zakresie komunikacji klinicznej.	K_K1	Projekt indywidualny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	1. Charakterystyka pracy w warunkach szpitalnych. Komunikacja w opiece okołooperacyjnej. Komunikacja w stanach nagłych. 2. Charakterystyka pracy w warunkach ambulatoryjnych. Komunikacja w chorobach przewlekłych. Komunikacja w procesie zmian stylu życia. 3. Charakterystyka opieki geriatrycznej i paliatywnej. Przekazywanie informacji o niekorzystnym rokowaniu. Komunikacja u kresu życia. 4. Charakterystyka opieki psychiatrycznej. Relacja terapeutyczna w procesie psychoterapii. Znaczenie przekonań i wartości w procesie komunikacji (w oparciu o podstawy psychoterapii poznawczo-behawioralnej). 5. Komunikacja w zespołach interdyscyplinarnych. Komunikacja w sytuacjach szczególnych (np. wybuch pandemii). Self-care specjalisty - empatyczna konfrontacja i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu w praktyce.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Pokaz, Case study, Praca w grupie

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia audytoryjne	Systematyczny, aktywny udział w zajęciach; ocena prezentacji indywidualnej (50%), ocena pracy pisemnej - praca w grupach (50%).

Literatura

Obowiązkowa

1. Naczelna Izba Lekarska. (2025). Kodeks etyki lekarskiej. <https://nil.org.pl/dokumenty/kodeks-etyki-lekarskiej>
2. Kępiński, A. (2002). Poznanie chorego. Wydawnictwo Literackie
3. Rosenberg, M. B. (2016). Porozumienie bez przemocy. O języku życia. Wydawnictwo Czarna Owca.

Dodatkowa

1. Miller, W.R., Rollnick S. (2014). Dialog motywujący. Jak pomóc ludziom w zmianie. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Padesky, C.A., Greenberger, D. (2017). Umysł ponad nastrój. Zmień nastrój poprzez zmianę sposobu myślenia. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
3. Śliż D., Mamcarz A. (red.), (2018). Medycyna stylu życia. PZWL Wydawnictwo Lekarskie.
4. Szczekliki, A. (2007). Kore. O chorych, chorobach i poszukiwaniach duszy medycyny. Wydawnictwo Znak.
5. Kay, A. (2018). Będzie bolało. Sekretne dzienniki młodego lekarza. Wydawnictwo Insignis Media.
6. Kaczkowski, J., Jabłońska K. (2017). Życie aż do końca. Instrukcja obsługi choroby. Wydawnictwo Więź.
7. Grzegorzczak J. (2006). Niebo dla akrobaty. Wydawnictwo Znak.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
------------------------	---

Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie referatu	10
Ćwiczenia audytoryjne	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 50
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Podstawy przedsiębiorczości (niewypełniony) Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordinator zajęć	Ewa Dąbrowska	
Prowadzący zajęcia	Ewa Dąbrowska	
Okres Semestr 4	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie bez oceny Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Zaliczenie bez oceny	Liczba punktów ECTS 1

Egzamin dyplomowy w oparciu o pracę dyplomową lub projekt dyplomowy (niewypełniony) Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Egzamin na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty ogólne/obligatoryjne	
Koordynator zajęć	Miroslaw Michalik		
Prowadzący zajęcia	Miroslaw Michalik		
Okres Semestr 4	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Egzamin na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Egzamin dyplomowy: 0, Egzamin na ocenę		Liczba punktów ECTS 0

Psycho- i neurolingwistyczne uwarunkowania emisji głosu

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Katarzyna Lange	
Prowadzący zajęcia	Katarzyna Lange	
Okres Semestr 4	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 4, Zaliczenie bez oceny • Ćwiczenia audytoryjne: 12, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie osób studiujących z neurobiologicznymi podstawami produkcji i percepcji głosu.
C2	Przedstawienie psycholingwistycznych mechanizmów planowania wypowiedzi oraz ich wpływu na emisję głosu.
C3	Wyjaśnienie zależności między funkcjonowaniem układu nerwowego, procesami poznawczymi i jakością głosu.
C4	Rozwijanie umiejętności analizy zaburzeń głosu z perspektywy neurolingwistycznej i psycholingwistycznej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Osoba studiująca opisuje neuroanatomiczne i neurofizjologiczne podstawy emisji głosu.	K_W4, K_W5, K_W8	Projekt grupowy
W2	Osoba studiująca wyjaśnia psycholingwistyczne procesy związane z produkcją mowy i głosu.	K_W4, K_W5, K_W8	Projekt grupowy
W3	Osoba studiująca charakteryzuje wpływ czynników poznawczych, emocjonalnych i społecznych na emisję głosu.	K_W4, K_W5, K_W8	Projekt grupowy
W4	Osoba studiująca zna podstawowe zaburzenia głosu o podłożu neurologicznym i psychogennym.	K_W4, K_W5, K_W8	Projekt grupowy
Umiejętności:			
U1	Osoba studiująca analizuje zależności między funkcjonowaniem układu nerwowego a parametrami głosu.	K_U2	Projekt grupowy
U2	Osoba studiująca interpretuje wyniki podstawowych badań dotyczących jakości głosu.	K_U2	Projekt grupowy
U3	Osoba studiująca wykorzystuje wiedzę psycholingwistyczną i neurolingwistyczną do opisu przypadków klinicznych.	K_U2	Projekt grupowy
Kompetencji społecznych:			
K1	Osoba studiująca dba o precyzyjne i racjonalne formułowanie własnego stanowiska i przekonań oraz ich uzasadnienie, nieustannie monitoruje i ewoluuje własną pracę i zakres posiadanej wiedzy i umiejętności, w realizacji zadań zawodowych wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu lingwistyki klinicznej, w tym biolingwistyki, komunikacji klinicznej i dyscyplin pokrewnych.	K_K2	Projekt grupowy

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Psycho- i neurolingwistyczne podstawy emisji głosu.	W1, W2, W3, W4	Wykład
2.	Czynniki wpływające na jakość głosu (emocje, stres i ich wpływ na fonację; neurologiczne i psychogenne zaburzenia głosu).	W1, W2, W3, W4	Wykład
3.	Analiza funkcjonowania głosu w komunikacji. Obserwacja i analiza nagrań głosowych. Rozpoznawanie cech prawidłowej i nieprawidłowej emisji.	U1, U2, U3, K1	Ćwiczenia audytoryjne
4.	Emocje i głos. Analiza zmian parametrów głosu pod wpływem emocji.	W2, U1, K1	Ćwiczenia audytoryjne
5.	Psycholingwistyczne aspekty produkcji mowy. Analiza zależności między planowaniem wypowiedzi a realizacją głosową. Studium przypadków.	W2, U1, U2, U3	Ćwiczenia audytoryjne
6.	Neurolingwistyczne aspekty zaburzeń głosu. Analiza przykładów klinicznych. Dyskusja nad mechanizmami zaburzeń.	W1, U1, U2, U3, K1	Ćwiczenia audytoryjne
7.	Podstawy oceny głosu w praktyce klinicznej. Analiza wybranych parametrów głosu. Interpretacja wyników badań.	W1, W2, W3, W4, U3, K1	Ćwiczenia audytoryjne
8.	Profilaktyka i higiena głosu. Opracowanie zaleceń dla różnych grup użytkowników głosu. Prezentacja i omówienie projektów studenckich.	W4, U2, U3, K1	Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Case study
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Case study, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Przedstawienie wykonanej w grupie prezentacji multimedialnej, mającej za zadanie ułatwienie zapamiętania treści merytorycznych poruszanych na wykładzie.
Ćwiczenia audytoryjne	Przygotowanie w grupie analizy przypadku - diagnoza zaburzeń emisji głosu z uwzględnieniem ich przyczyn oraz zaleceniami do dalszej pracy.

Literatura

Obowiązkowa

1. T. Woźniak, A. Domagała (red.), Język, interakcja, zaburzenia mowy. Metodologia badań, Lublin 2007.
2. Grabias S., Kurkowski M. (red.), Logopedia. Teoria zaburzeń mowy, Lublin 2024
3. Kurcz I., Psychologia języka i komunikacji, Warszawa 2005.
4. Górka T., Grabowska A., Zagrodzka J., Mózg a zachowanie, Warszawa 2006.

Dodatkowa

1. Bręński Sz, Kontrola procesu mówienia. Aspekty poznawczo-rozwojowe, Poznań 2024.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	4
Ćwiczenia audytoryjne	12
Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie projektu	8
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	8
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 52
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Seminarium magisterskie - 3

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biolingwistyka z komunikacją kliniczną Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Filologii Polskiej Poziom studiów II stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Miroslaw Michalik	
Prowadzący zajęcia	Miroslaw Michalik, Zdzisława Orłowska-Popek, Marzena Błasiak-Tytuła, Magdalena Ryszka-Kurczab	
Okres Semestr 4	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Seminarium: 20, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest wyposażenie studenta w wiedzę i sprawności pozwalające mu dogłębnie opracować duży problem badawczy, czego zwieńczeniem ma być praca magisterska z zakresu lingwistyki klinicznej, w skład której wchodzi treści z zakresu biolingwistyki i komunikacji klinicznej. Cele szczegółowe w semestrze trzecim: 1. Rozróżnianie orientacji metodologicznych w badaniach naukowych w zakresie lingwistyki klinicznej i stosowanie ich w projektowaniu zakresu badań własnych. 2. Wyposażenie w sprawności z zakresu redakcji tekstu naukowego. 3. Rozwinięcie umiejętności praktycznego opracowania problemu badawczego. 4. Doskonalenie umiejętności opracowywania części badawczej pracy magisterskiej.

Wymagania wstępne

Osiągnięcie wszystkich efektów z przedmiotów przewidzianych w harmonogramie studiów przed semestrem IV. Potrafi czytać ze zrozumieniem teksty naukowe, w tym podręczniki akademickie.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Ma poszerzoną wiedzę z metodologii badań naukowych stosowanych w dziedzinach nauk humanistycznych, medycznych i społecznych, zna zasady projektowania i prowadzenia badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej, zgodnie z postulatami wieloparadygmatyczności.	K_W1, K_W2, K_W3	Praca dyplomowa
W2	Zna założenia metodologiczne i zasady oraz normy etyczne projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej.	K_W1, K_W2, K_W3	Praca dyplomowa
W3	Wie, jak opracować część badawczą pracy magisterskiej.	K_W1, K_W2, K_W3	Praca dyplomowa
Umiejętności:			
U1	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę z zakresu biolingwistyki i komunikacji klinicznej oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych podczas opracowywania części badawczej pracy magisterskiej.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5	Praca dyplomowa
U2	Rozróżniania orientacje metodologiczne w badaniach naukowych w zakresie lingwistyki klinicznej i potrafi korzystać z tej wiedzy w trakcie opracowywania części badawczej pracy.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5	Praca dyplomowa
U3	Potrafi napisać część badawczą pracy, sporządzając przypisy i bibliografię w stylu APA.	K_U1, K_U2, K_U3, K_U4, K_U5	Praca dyplomowa
Kompetencji społecznych:			
K1	Jest gotów doceniać tradycję i dorobek badań naukowych w zakresie biolingwistyki i komunikacji klinicznej oraz jej kontynuację i poszerzanie o nowe obszary i procedury badawcze.	K_K1, K_K2, K_K3	Praca dyplomowa

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Logiczne i metodologiczne ułożenie treści w rozdziale badawczym. Pisanie rozdziału badawczego pracy. Krytyczna analiza treści rozdziału badawczego.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1	Seminarium
2.	Analizy tekstów źródłowych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1	Seminarium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Seminarium	Pokaz, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Seminarium	Uzyskanie akceptacji promotora dla całości pracy magisterskiej.

Literatura

Obowiązkowa

1. Michalik M., Krzyżak A., 2025, Logopedia – lingwistyka kliniczna – biolingwistyka. Próba ujęcia systemowego (współ z Anną Krzyżak), „Logopedia”, t. 54, s. 15-41.
2. Stalmaszczyk P. (red.), 2023, Podstawy biolingwistyki, Łódź 2023.

Dodatkowa

1. Pułło A., 2000, Prace magisterskie i licencjackie: wskazówki dla studentów, Warszawa.
2. Zenderowski R., 2005, Technika pisania prac magisterskich: krótki przewodnik po metodologii pisanie pracy dyplomowej, Warszawa.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Seminarium	20
Przygotowanie pracy dyplomowej	90
Przygotowanie do zajęć	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Uniwersytet Komisji
Edukacji Narodowej
w Krakowie

IFP.501.1.2026

UNIWERSYTET
KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ
W KRAKOWIE
Instytut Filologii Polskiej
30-084 Kraków, ul. Podchorążych 2
tel. 12 662 61 44, fax 12 637 44 59

Uchwała Rady Instytutu Filologii Polskiej z dnia 14 maja 2026 roku

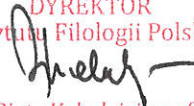
w sprawie: przyjęcia planu i programu studiów dla kierunku biolingwistyka z komunikacją kliniczną na rok akademicki 2026/2027

kierunek: biolingwistyka z komunikacją kliniczną

poziom studiów: studia drugiego stopnia

forma studiów: stacjonarne

Rada Instytutu Filologii Polskiej w głosowaniu jawnym przyjęła plan i program studiów dla kierunku **biolingwistyka z komunikacją kliniczną – studia stacjonarne drugiego stopnia**, które rozpoczną się w roku akademickim 2026/2027.

DYREKTOR
Instytutu Filologii Polskiej

dr hab. Piotr Kołodziej, prof. UKEN

Kraków, 23.03.2026 r.

Członkowie Rady Jakości Kształcenia
dla kierunku *biolingwistyka*
z *komunikacją kliniczną*

Rada Naukowa Instytutu Filologii Polskiej
UKEN w Krakowie

Jako członkowie Rady Jakości Kształcenia dla kierunku *biolingwistyka z komunikacją kliniczną* zwracamy się do członków Rady Naukowej Instytutu Filologii Polskiej UKEN w Krakowie z prośbą o zaakceptowanie programu i planu studiów ww. kierunku, poczynając od roku akademickiego 2026/2027. Wnosimy, aby zmiany objęły nową edycję studiów realizowaną od roku akademickiego 2026/2027.

Motywacja:

- optymalizacja procesu dydaktycznego wynikająca z jednej strony z zaleceń PKA oceniającej w IFP kierunek kulturoznawstwo i wiedza o mediach,
- oczekiwania osób studiujących,
- dynamicznie zmieniająca się sytuacja na rynku pracy,
- rosnąca popularność kierunku wśród absolwentów studiów licencjackich.

Planowane zmiany:

1. Dokonanie, poczynając od roku akademickiego 2026/2027, następujących przekształceń w programie kształcenia:
 - modyfikacja udziału poszczególnych dyscyplin wpływających na profil studiów w następującym wymiarze: językoznawstwo – 60%, nauki medyczne – 10%, nauki o komunikacji społecznej i mediach – 10%, psychologia – 10%, literaturoznawstwo – 10%; zmiana wynika ze specyfiki Instytutu, w którym odbywa się proces dydaktyczny, jak również z trudności w pozyskaniu nauczycieli akademickich reprezentujących nauki medyczne,
 - poszerzenie listy dziedzin nauki, których absolwenci studiów licencjackich mogą aplikować o przyjęcie na kierunek, o dziedzinę nauk ścisłych i przyrodniczych oraz dziedzinę sztuki,
 - zmiana sylwetki absolwenta wyraźniej eksponującej jego kompetencje i sprawności biolingwistyczne i z zakresy komunikacji klinicznej,
 - zmiana punktu dotyczącego uzyskiwanych kwalifikacji oraz uprawnień zawodowych o te treści, które korespondują z ewoluującą na korzyść absolwentów kierunku koniunkturą

na rynku pracy.

2. Dokonanie, począwszy od roku akademickiego 2026/2027, następujących przekształceń w planie studiów:
 - Zmieniono proporcje w zakresie form kształcenia (wykład/ćwiczenia) z następujących przedmiotów: *semantyka i pragmatyka językoznawcza, fizjologia mowy – wprowadzenie, podstawy komunikacji z pacjentem – wprowadzenie, metodyka neuroobrazowania mózgowego i badań fizjologicznych w kontekście analizy dysfunkcji językowych, komunikacja w wybranych sytuacjach klinicznych w świetle onko, neuro-, surdo-, gerontologopedii, logopedii paliatywnej, logopedii przedszkolnej i szkolnej, wybrane problemy bioetyki, techniki relaksacyjne* – por. nowy plan studiów.
 - Zmieniono nazwę przedmiotu *wprowadzenie do lingwistyki klinicznej* na *wprowadzenie do biolingwistyki i komunikacji klinicznej*, co lepiej koresponduje z programem studiów,
 - Zmieniono formy zaliczenia treści kształcenia z większości przedmiotów kończących się dotychczas zaliczeniem bez oceny na zaliczenie z oceną – por. nowy plan studiów.
 - Zmodyfikowano indeks przedmiotów fakultatywnych, kierując się głównie profilem dydaktycznym i naukowym pracowników IFP oraz zainteresowaniami poznawczymi studentów. Nowy wykaz zawiera następujące przedmioty: *antropologia milczenia, antropologia ciała, rozwiązania technologiczne wspomagające proces diagnozy trudności w komunikowaniu się, rozwiązania technologiczne wspomagające komunikację, elementy polskiego języka migowego (PJM), język w zachowaniach społecznych. Teoria interakcji, baby talk i wtórne baby talk, jak mówić, by dzieci nas słuchały?, warsztaty kreatywnego myślenia i mówienia, profilaktyka zdrowotna, muzyka a język, trauma a zachowania językowe, od perswazji do manipulacji, komunikacja niewerbalna, techniki pracy z ciałem, elementy psychodramy, choreoterapia, muzykoterapia, nefarmakologiczne metody wspierające funkcje językowe i poznawcze, redakcja tekstu naukowego, lingwistyka płci, wybrane problemy bilingwizmu – perspektywa neurobiologiczna, retoryka budowania porozumienia, retoryka sporu z elementami erystyki, ironia w literaturze i w komunikacji, literatura a głos, twórcze ekspresje milczenia, zaburzenia komunikacji pisemnej, elementy biblioterapii, antropologia dziecka* – por. nowy plan studiów.
 - Do planu studiów dodano trzy nowe przedmioty – *komunikacyjny projekt badawczy – warsztaty* (II semestr), *laboratorium mowy* (III semestr) oraz *psycho- i neurolingwistyczne uwarunkowania emisji głosu* (IV semestr). To wyraz oczekiwań studentów – por. nowy plan studiów.
 - Zmieniono zasady organizacji praktyk. Od roku akademickiego 2026/2027 osoby studiujące będą mogły ją realizować w: placówkach służby zdrowia, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, centrach terapeutycznych, jednostkach naukowo-badawczych, instytucjach edukacyjnych, fundacjach, stowarzyszeniach zajmujących się problemami komunikacyjnymi, interpretacją, rozumieniem informacji, rozpoznawaniem mowy, przetwarzaniem mowy; publicznych i niepublicznych instytucjach wykorzystujących wiedzę lingwistyczną do rozwiązywania problemów audiologicznych, patoneurolingwistycznych; publicznych i niepublicznych placówkach edukacyjnych, terapeutycznych i instytucjach szkoleniowych kładących nacisk na edukację przyjazną mózgowi i wykorzystujących strategię neurodydaktyczne oraz osiągnięcia neurolingwistyki edukacyjnej; firmach z branży technologii medycznych i informacyjnych; przedsiębiorstwach produkujących i dystrybuujących rozwiązania technologiczne i informatyczne wspomagające komunikację językową, parajęzykową i pozajęzykową lub pełniących funkcję tzw. protez mowy; wydawnictwach oferujących pomoce dydaktyczno-terapeutyczne wspomagające komunikację i/lub pomagające niwelować skutki zaburzeń komunikacji. Zmniejszono liczbę godzin praktyk z 80 na 60 – por. nowy plan studiów.

Uniwersytet Komisji
Edukacji Narodowej
w Krakowie

Pragniemy dodać, iż proponowane zmiany w żadnym stopniu nie wpływają na program studiów, realizowane efekty kształcenia oraz sylwetkę absolwenta.

W imieniu Rady Jakości Kształcenia
dla kierunku *biolingwistyka z komunikacją kliniczną*

prof. dr hab. Mirosław Michalik
językoznawca, logopeda
filolog polski

Kraków, 30 kwietnia 2026

Opinia Instytutowej Rady Samorządu Studentów
Instytutu Filologii Polskiej
Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

w sprawie zaakceptowania nowego planu i programu studiów **Biolingwistyka z komunikacją kliniczną**
w ramach stacjonarnych studiów II stopnia o profilu ogólnoakademickim,
dotyczy edycji w roku akademickim 2026/2027.

Na podstawie dostępnych źródeł Instytutowa Rada Samorządu Studentów Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie dokonała oceny nowego planu i programu studiów **Biolingwistyka z komunikacją kliniczną** w ramach stacjonarnych studiów II stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Nawiązując do dokonanej analizy stanu faktycznego wyraża pozytywną opinię na temat proponowanych zmian w programie studiów.

Szczegółowe uzasadnienie wraz z przyjętymi kryteriami oceny i ich uzasadnieniem stanowi załącznik do tego pisma.

Adrian Pokrzywka

Przewodniczący Instytutowej Rady Samorządu Studentów

Instytutu Filologii Polskiej

Podpis:

Adrian Pokrzywka

Załącznik 1.

Karta studenckiej oceny programu studiów

Kryterium:	Ocena spełnienia: Spełnione/ Częściowo spełnione/ Niespełnione	Uzasadnienie:
Prawidłowość przyporządkowania punktów ECTS do poszczególnych przedmiotów uwzględniając nakład pracy studenta.	Spełnione	Brak uwag
Adekwatność formy zajęć względem treści programowych realizowanych w ramach przedmiotów	Spełnione	Brak uwag
Modułowe i kierunkowe efekty uczenia się są sformułowane w sposób zrozumiały i adekwatny do specyfiki kierunku studiów.	Spełnione	Brak uwag
Treści programowe realizowane w ramach przedmiotów są zgodne ze specyfiką kierunku studiów oraz efektami uczenia się.	Spełnione	Brak uwag
Adekwatność i zrozumiałość form egzaminowania, zarówno zaliczeń etapowych, jak i procesu dyplomowania.	Spełnione	Brak uwag
Wymiar, zasady i forma	Spełnione	Brak uwag

Adrian Polczyński

realizowanych praktyk zawodowych.		
Możliwość realizacji przedmiotów do wyboru, w łącznym wymiarze nie mniej niż 30% spośród wszystkich punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów oraz atrakcyjność oferty.	Spełnione	Brak uwag

Dodatkowe uwagi, nieprzyporządkowane do kryteriów:

Źródła, na podstawie których została wydana opinia, oraz informacja o przebiegu współpracy z władzami Uczelni w procesie:

Kompleksowe uzasadnienie w oparciu o przyjęte kryteria:

Adrian Polczyński